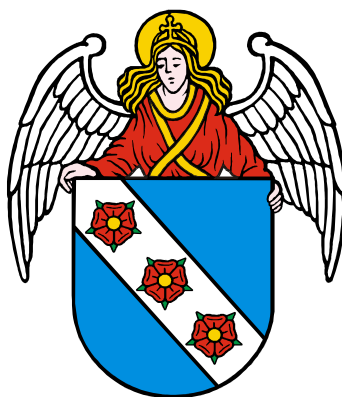

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO MIASTA i GMINY MUROWANA GOŚLINA NA LATA 2004-2013

**URZĄD MIASTA I GMINY W MUROWANEJ GOŚLINIE
UL. POZNAŃSKA 18
62-095 MUROWANA GOŚLINA
<http://www.murowana-goslina.pl>**

KWIECIEŃ 2007

LISTA OSÓB BIORĄCYCH UDZIAŁ W SPOTKANIACH I PRACACH DOTYCZĄCYCH BUDOWY PLANU ROZWOJU LOKALNEGO MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA

I. Z RAMIENIA URZĘDU MIASTA I GMINY W MUROWANEJ GOŚLINIE

1. Tomasz Łęcki – Burmistrz Miasta i Gminy Murowana Goślina
2. Szymon Bielecki – Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Murowana Goślina
3. Marcin Buliński – Sekretarz Miasta i Gminy Murowana Goślina
4. Elżbieta Kujawa – Kierownik Referatu Rozwoju Gospodarczego UMiG
5. Jadwiga Kubińska – Kierownik Referatu Rolnictwa i Leśnictwa UMiG
6. Violetta Szałata – Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UMiG
7. Katarzyna Łoszyk – specjalista ds. finansów
8. Hubert Żyżkowski – Samodzielne stanowisko ds. promocji
9. Barbara Florys – st. specjalista ds. środków pomocowych i obsługi inwestorów

II. Z RAMIENIA STOWARZYSZENIA „PARTNERZY DLA SAMORZĄDU”

1. Małgorzata Ornoch-Tabędzka
2. Waldemar Pruss
3. Iwona Jankowska

Redakcja tekstu:

1. Szymon Bielecki
2. Hubert Żyżkowski
3. Małgorzata Ornoch-Tabędzka
4. Waldemar Prus

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
Geneza Planu Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Murowana Goślina	4
Przebieg prac nad przygotowaniem Planu Rozwoju Lokalnego	4
I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA	9
II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA	10
III. ZADANIA WSPIERAJĄCE ROZWÓJ MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA	44
CEL STRATEGICZNY II	56
Aktywni obywatele są jednym z ważniejszych zasobów gminy. Władze samorządowe Gminy Murowana Goślina zdają sobie z tego sprawę i starają się w różnych działaniach wspierać inicjatywy obywatelskie mające na celu rozwiązywanie problemów lokalnych i rozwój społeczno – ekonomiczny gminy. Przykładem może być stworzenie czytelnych zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi, które z jednej strony dają podstawy wsparcia finansowego i organizacyjnego, a z drugiej zachęcają mieszkańców do większej aktywności na rzecz społeczności lokalnej. Wyrazem otwarcia władz na aktywne uczestnictwo mieszkańców w życiu publicznym są projekty zaproponowane w Programie Rozwoju Lokalnego.	69
CEL STRATEGICZNY III	72
3.2.4. Budżet zadaniowy.....	78
IV. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW	83
V. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY	84
VI. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO DO ROKU 2006	86
VII. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004-2006.....	88
VIII. WDRAŻANIE I MONITOROWANIE PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.....	95
1. Monitorowanie wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego	95
2. Aktualizacja Planu Rozwoju Lokalnego	97
3. Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego	98
4. Zagrożenia związane z wdrażaniem Planu Rozwoju Lokalnego	98

WPROWADZENIE

Geneza Planu Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Murowana Goślina

W związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej przed jednostkami samorządu terytorialnego otwierają się nowe ogromne możliwości uzyskania dofinansowania realizowanych działań ze środków funduszy strukturalnych. Zamiarem władz Miasta i Gminy Murowana Goślina jest aktywne korzystanie z tych możliwości.

Gmina Murowana Goślina jako jeden z niewielu samorządów lokalnych w województwie Wielkopolskim przystąpiła do aktualizacji opracowanej kilka lat wcześniej Strategii Rozwoju i sporządzenia na jej podstawie Planu Rozwoju Lokalnego, czyli dokumentu niezbędnego do ubiegania się o środki pomocowe z funduszy strukturalnych UE, a jednocześnie stanowiącego istotny instrument zarządzania strategicznego gminą.

Przebieg prac nad przygotowaniem Planu Rozwoju Lokalnego

Przy budowaniu Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2004-2013 szeroko korzystano z założeń i koncepcji zawartych w istniejącym dokumencie: *Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Murowana Goślina do roku 2010*. Odwoływano się przede wszystkim do przyjętego wcześniej założenia opracowania koncepcji zintegrowanego rozwoju gminy, która „powinna ujawniać się zarówno w integracji podmiotów, środków finansowych, działań wywołujących efekty synergiczne, jak i w zachowaniu niezbędnej równowagi między rozwojem sfery gospodarczej i społecznej, inwestycjami materialnymi i niematerialnymi. Wiąże się on również z rozwojem usług w zakresie zarządzania projektami, doradztwa, transferu technologii, promocji.”

W zaproponowanym Planie Rozwoju Lokalnego respektowane są zatem zarówno potrzeby rozwoju gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy, polepszania warunków ekonomicznych i generalnie jakości życia mieszkańców, jak również respektowanie filozofii działania wynikającej z koncepcji ekorozwoju.

Praca nad aktualizacją Strategii i budową Planu przebiegała zgodnie z podstawowymi zasadami planowania strategicznego, którego model w literaturze przedstawiany jest najczęściej w postaci cyklu: analiza → planowanie → wdrażanie → ocena, która w kolejnej fazie przyjmuje postać korekty planów.

Zgodnie z tym modelem, formułowanie Planu Rozwoju Lokalnego zostało poprzedzone identyfikacją nowych problemów i oczekiwań. Przy pracach skorzystano z informacji o wszystkich aspektach funkcjonowania gminy, według danych dostępnych na dzień opracowywania Planu Rozwoju Lokalnego, jak również posłużono się zaktualizowanym *Raportem o stanie miasta i gminy* sporządzonym na potrzeby *Strategii Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Miasta i Gminy Murowana Goślina do roku 2010*.

W okresie tworzenia PRL odbyły się w trzy spotkania robocze z pracownikami Urzędu, dwie prezentacje połączone z warsztatami z udziałem mieszkańców (konsultacje społeczne) oraz szereg telefonicznych i listownych konsultacji z doradcami zewnętrznymi ze Stowarzyszenia „Partnerzy dla samorządu”.

Pierwsze spotkania w sprawie uaktualnienia danych do sporządzenia wstępnej diagnozy stanu gminy oraz konsultacje dotyczące zakresu Planu Rozwoju Lokalnego odbyły się w październiku oraz listopadzie 2003 roku.

2 grudnia 2003 roku odbyło się spotkanie w gronie kadry zarządzającej UMiG, w trakcie którego pracowano przede wszystkim nad analizą SWOT-TOWS.

Konsultacje społeczne w formie warsztatów strategicznych z udziałem przedstawicieli społeczności gminnej: pracowników Urzędu Miasta i Gminy, radnych, sołtysów, szefów jednostek i instytucji, działających na terenie gminy oraz społeczności lokalnej, odbyły się w dniu 4 grudnia 2003 roku. W pierwszej części były one poświęcone podsumowaniu diagnozy stanu gminy, zaprezentowanej przez

doradców zewnętrznych w podziale na poszczególne aspekty życia w gminie. Przypomniano również założenia *Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego do roku 2010*, a także podsumowano efekty realizacji tego dokumentu w latach 2001-2003.

Analiza zgromadzonych danych pozwoliła na zidentyfikowanie zarówno silnych stron gminy, jak i pewnych braków i problemów, które zostały omówione i uzupełnione w trakcie plenarnej dyskusji. Stały się one podstawą procesu planistycznego, bowiem silne strony są tymi cechami, na których należy bazować planując dalszy rozwój gminy. Z kolei usunięcie bądź zniwelowanie braków i problemów to zadania, których realizacja powinna przyczynić się do lepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców. Dzięki temu, w drugiej części spotkania, na podstawie wyników dotychczasowych prezentacji i dyskusji, zdołano sporządzić wstępną listę „spraw do załatwienia” w gminie, czyli przedsięwzięć do realizacji w perspektywie następnych 10 lat. W końcowej części warsztatów wspólnie omówiono misję gminy oraz cele strategiczne przyjęte podczas prac nad *Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Murowana Goślina do roku 2010*. Wspólnie zastanawiano się nad koniecznością ich przeformułowania, aby były spójne z celami *Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego*.

Po pierwszych warsztatach doradcy zewnętrzni dokonali uporządkowania listy „spraw do załatwienia” w grupy o zbliżonej tematyce oraz przygotowali kilka propozycji przebudowy celów strategicznych.

Kolejne spotkania konsultacyjne odbywały się w miesiącach styczeń - kwiecień 2004.

W ich pierwszej części jeszcze raz wspólnie omawiano i ostatecznie zatwierdzono zestawienie silnych stron oraz braków i problemów w gminie, będące syntetyczną formą podsumowania analizy obecnego stanu gminy. W kluczowej części spotkań konsultanci zaproponowali pierwszą wersję struktury Planu Rozwoju Lokalnego, to znaczy „spraw do załatwienia”, uporządkowanych w zestaw celów, programów i projektów strategicznych do realizacji w gminie do 2013 roku. Propozycja ta została omówiona i wzbogacona o nowe kwestie, zgłaszane przez uczestników

spotkań. Na spotkaniach ustalono, iż misja gminy przyjęta 3 lata wcześniej, nadal bardzo trafnie odpowiada charakterowi i aspiracjom Murowanej Gośliny.

Konsultanci zapoznali osoby zaangażowane w tworzenie nowego dokumentu ze sposobem doprecyzowania projektów strategicznych w formie tak zwanych tabel realizacyjnych, aby te ostatnie mogły się stać praktycznymi narzędziami wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego, wskazującymi, co, kto, kiedy, jak i za ile powinien zrobić, aby zaplanowane przedsięwzięcia zostały faktycznie wprowadzone w życie.

Tabele realizacyjne poszczególnych projektów zostały przekazane najbardziej kompetentnym w danej dziedzinie osobom w gminie, które dokonały uszczegółowienia projektów. Rozpisując poszczególne projekty wykorzystano opracowaną przez USAID metodę LogFrame. Każdy z opisanych projektów zawiera określone następujące elementy: cel, jednostkę odpowiedzialną za realizację projektu, zadania niezbędne do realizacji celu, czas realizacji i wykonawcę każdego zadania, koszt realizacji oraz źródła finansowania. Sam kształt tabel został oparty o karty wzorów projektów inwestycyjnych, zaczerpnięte z formularzy aplikacyjnych funduszy pomocowych i przedakcesyjnych Unii Europejskiej i dostosowany do potrzeb planowania strategicznego.

W kolejnym etapie prac konsultanci uzasadnili wybór i opisali wszystkie cele, programy i projekty strategiczne oraz do każdego projektu opracowali zestaw mierników jego wykonania po to, aby w każdej chwili istniała możliwość sprawdzenia, czy przyjęte zadania są realizowane terminowo i w sposób określony w dokumencie Planu Rozwoju Lokalnego. Weryfikacji uległy również przygotowane wcześniej tabele – najpierw ich zawartość była korygowana przez konsultantów, a następnie ponownie dyskutowana z przedstawicielami samorządu.

Końcowa faza przygotowania Planu Rozwoju Lokalnego polegała na zredagowaniu na podstawie materiałów dostarczonych przez doradców zewnętrznych ostatecznego tekstu PRL przez odpowiedzialnych za to pracowników UMiG. Struktura tekstu oparta została na wytycznych *Ogólnego podręcznika wdrażania Zintegrowanego Programu Rozwoju Regionalnego 2004-2006*.

Kluczowym elementem w przygotowaniu Planu Rozwoju Lokalnego jest planowanie, ale o sukcesie realizacji planu decyduje sposób jego wdrożenia. Ponieważ większość problemów związanych z realizacją planów rozwojowych samorządów wynika najczęściej z niezbyt precyzyjnego zdefiniowania celów i zadań, jakie mają zostać wykonane, dlatego w przedstawionym dokumencie starano się stworzyć jak najbardziej przejrzysty schemat programów i projektów realizacyjnych, ułatwiający zrozumienie ich zasadności. Duży nacisk położono na opisanie celów, programów i poszczególnych projektów, które wynikają bezpośrednio z przyjętych strategicznych kierunków rozwoju gminy.

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA

Niniejszy Plan Rozwoju Lokalnego sformułowany został i realizowany będzie na terenie miejsko-wiejskiej gminy Murowana Goślina, położonej w powiecie poznańskim, w województwie wielkopolskim. Plan obejmuje lata 2004-2013, czyli obecny okres programowania Unii Europejskiej 2004-2006, a także kolejny okres programowania 2007-2013.

II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA

1. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ

Miejsko-wiejska gmina Murowana Goślina jest jedną z 226 gmin województwa wielkopolskiego, w tym jedną z 89 gmin miejsko - wiejskich. Położona jest w środkowej części województwa, na północnych obrzeżach powiatu poznańskiego, w odległości 20 km od centrum Poznania. Graniczy z gminami: Skoki, Kiszkowo, Pobiedziska, Czerwonak, Suchy Las, Oborniki, Rogoźno.

Murowana Goślina stanowi jedną z 17 gmin powiatu poznańskiego. Jej usytuowanie w granicach powiatu obrazuje rys. 1.

Rys. 1. Gmina Murowana Goślina w granicach powiatu poznańskiego oraz w otoczeniu gmin ościennych

Murowana Goślina należy do większych gmin województwa i powiatu. Przy powierzchni około 17 tys. ha (172,1 km²) zajmuje 4 pozycję w powiecie i 50 w województwie.

Gmina liczy 15 346 mieszkańców (na dzień 31.05.2004 r.) i pod względem zaludnienia zajmuje 4 miejsce w powiecie poznańskim oraz 42 w województwie wielkopolskim.

Mieszkańcy gminy zamieszkują w 38 zróżnicowanych pod względem demograficznym, gospodarczym i funkcjonalnym jednostkach osadniczych tworzących układ administracyjno-przestrzenny. Wyróżnia się w nim miasto Murowaną Goślinę i 37 wiosek, w tym 20 wsi sołeckich i 3 leśniczówki.

Tabela 1. Podział administracyjny gminy Murowana Goślina w 2004 r.

Ośrodek miejsko-gminny	miasto Murowana Goślina
20 wsi sołeckich	Białęgi, Białężyn, Boduszewo, Długa Goślina, Głębocko, Głębocek, Kamińsko, Łopuchowo, Łopuchówko, Łoskoń Stary, Mściszewo, Nieszawa, Przebędowo, Raduszyn, Rakownia, Starczanowo, Trojanowo, Uchorowo, Wojnowo, Zielonka
2 wsie i 15 przysiółków	Kąty, Pławno, Boduszewo Leśniczówka, Worowo, Łopuchowo Gać, Złotoryjsko, Nieszawka, Szymankowo, Wojnówko, Celiniec, Czernice, Huciska, Huta Pusta, Okoniec, Odrzykożuch, Starczanowo Leśniczówka, Łosoń Leśniczówka

Na tempo i kierunki rozwoju gminy Murowanej Gośliny mają zasadniczy wpływ następujące czynniki związane z jej położeniem:

- bliskość miasta Poznania, czego konsekwencją są:
 - zainteresowanie mieszkańców Poznania terenami mieszkaniowymi i rekreacyjnymi gminy,
 - rynek pracy odciążający częściowo rynek lokalny,
 - rynek zbytu produktów rolnych i leśnych oraz produkcji lokalnej,
- położenie przy trasach Poznań - Wągrowiec i Poznań - Rogoźno – kierunkach wyjazdów rekreacyjnych poznaniaków.

(c) Marek Derbich

Rys. 2. Główne ciągi komunikacyjne w gminie.

2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE GMINY

2.1 Warunki naturalne

Gmina Murowana Goślina położona jest w obrębie Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej na styku dwóch mezoregionów: Pojezierza Gnieźnieńskiego oraz Poznańskiego Przełomu Warty.

Rzeźba terenu ukształtowana została w trakcie ostatniego zlodowacenia (tzw. stadiał poznański zlodowacenia bałtyckiego). Jest zróżnicowana, występują tu obszary pagórkowate i równiny. Teren pocięty jest licznymi rynnami o nieregularnym kształcie i głęboką doliną Poznańskiego Przełomu Warty.

Klimat gminy związany jest z ogólną cyrkulacją mas powietrza napływającego głównie z półn. Atlantyku i basenu Morza Śródziemnego. Klimat charakteryzuje się zmiennością i różnorodnością typów pogody. Średnia temperatura miesięczna powietrza wynosi 7,9° C. Charakterystyczne są duże wahania miesięcznych temperatur, szczególnie w okresie wiosenno-letnim. Przeważają wiatry zachodnie. Opady atmosferyczne są bardzo zmiennym elementem klimatu gminy. Roczne sumy opadów wahają się od 300-900 mm. Długość okresu wegetacyjnego wynosi 210-220 dni.

Na terenie gminy znajduje się 6 jezior o powierzchni przekraczającej 10 ha. Są to jeziora: Gackie, Kamińskie, Łoskoń, Wojnowskie, Łomno Wielkie oraz Worowskie. Do akwenów o powierzchni 5-10 ha położonych na terenie gminy zaliczamy 5 jezior: Jez.Tuczno, Pławno, Miejskie, Leśne i Czarne. Pozostałe to jeziora płytkie i zatorfione o powierzchni 2-5 ha.

Gmina leży poza zasięgiem występowania najkorzystniejszych struktur wodonośnych. Woda ujmowana jest z dwóch pięter wodonośnych: trzeciorzędowego i czwartorzędowego. Okresowo występuje deficyt wodny. Zwiększenie zasobów dyspozycyjnych ma umożliwić m.in. budowa zbiorników retencyjnych.

Wśród głównych skał macierzystych największy udział powierzchniowy mają gliny (ok. 50%) i piaski (ok. 40%), natomiast najmniejszy ility i utwory pyłowe (0,3%). Pod względem typologicznym zdecydowanie dominują gleby pseudobielicowe i brunatno wyługowe, odwęglawione i wykazujące duże zakwaszenie. W rejonie Murowanej Gośliny znajduje się największa powierzchnia piasków fluwioglacjalnych, które w większości są zalesione.

Gleby należą do jednych z najsłabszych w woj. wielkopolskim. Ogólny wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej wg klasyfikacji IUNG w Puławach dla Murowanej Gośliny wynosi 57,7 pkt. przy średniej wojewódzkiej 67,5 pkt. i krajowej 66,6 pkt. Jakość gruntów wyznacza strukturę ich użytkowania. Użytki rolne zajmują zaledwie 44,1% powierzchni gminy, grunty orne około 40, czyli mniej niż lasy i tereny zadrzewione (45%). Około 7% powierzchni stanowią użytki zielone, a 2,2% grunty pod wodami. Cechą charakterystyczną gminy na tle innych rejonów województwa i powiatu poznańskiego jest niski udział użytków rolnych i wysoka lesistość.

Średnia klasa bonitacyjna gruntów ornych mieści się w przedziale IVa (29 %) i IVb (19,7%) a dla użytków zielonych pomiędzy klasami IV i V. Udział gleb najsłabszych na terenie gminy kształtuje się następująco: klasa V - 26,2%, VI - 15,7% . Do klasy II na terenie gminy zaliczonych jest tylko 0,1 % a do IIIa - 4,1 % i III b - 5,3 %.

Wśród gruntów ornych dominują gleby kompleksów żytnich. Łącznie z gruntami rolniczo nieprzydatnymi typowe gleby żytnie obejmują ok. 70% gruntów ornych.

W gminie aż 42% gruntów rolnych stanowią gleby V i VI klasy. Jednak słabe gleby są charakterystyczne dla większości gmin sąsiadujących z Murowaną Gośliną. W klasyfikacjach dotyczących jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej na terenie byłego woj. poznańskiego został nawet wyróżniony specjalny region Murowanej Gośliny obejmujący tereny o wysokiej lesistości i zdecydowanej przewadze gleb typowo żytnich, okresowo lub stale za suchych. Przy takich warunkach gmina zajmuje jedno z ostatnich miejsc w byłym województwie poznańskim pod względem jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

2.2 Surowce mineralne

Gmina jest obszarem zasobnym w surowce mineralne. Na jej terenie znajdują się cztery udokumentowane złoża kruszywa naturalnego (w kat. C - we wsi Mściszewo i Złotoryjsko). Na mniejszą skalę wydobywa się również piaski w Uchorowie i Nieszawie. Do niedawna eksploatowane było złożo surowców ilastych ceramiki budowlanej w Mściszewie. W Trojanowie znajdują się udokumentowane złoża torfu, sporadycznie eksploatowane. W 1998 roku udzielono koncesji na wydobywanie złóż torfu w Długiej Goślinie.

2.3 Fauna i flora

Obszar gminy położony jest w obrębie Wielkopolsko-Kujawskiej krainy przyrodniczo-leśnej. Skład gatunkowy obecnych drzewostanów przedstawia się następująco: sosna ok. 87%, dąb - 9%, olcha - 2%, pozostałe 2%. Przez teren puszczy przebiegają wschodnie granice naturalnego występowania buku, jawora i brekiny. Lasy zaliczone są do 4 typów siedliskowych: bór suchy, bór świeży, bór mieszany świeży i las mieszany. Lasy administrowane są przez Leśny Zakład Doświadczalny Akademii Rolniczej w Poznaniu i Nadleśnictwo Łopuchówko. Na terenie gminy występują stanowiska roślin chronionych m.in.: lilii złotogłów, pełnika europejskiego, wawrzynka wilczełyko, śnieżycy wiosennej i sasanki łąkowej.

Świat zwierzęcy jest typowy dla nizinnych obszarów kraju. Spośród zwierzyny grubej w lasach bytują jelenie, daniela, sarny i dziki. Dość dużo występuje drobnych zwierząt: zajęcy, lisów, borsuków i kun. Coraz częściej spotyka się wydry i bobry. Z chronionych ptaków występują: kruk, żuraw i bocian czarny, a także ptaki drapieżne: bielik, orlik, kania ruda, dzięcioł czarny, rybołów, trzmielojad, jastrząb. Licznie występują również nietoperze. W czystych wodach żyją raki i pijawki lekarskie. Fauna ryb ogranicza się do gatunków pospolitych.

2.4 Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione

- > **Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka**, utworzony w 1993 roku,

zajmujący urozmaicone tereny o powierzchni 9981 ha (z tego ok. 45% znajduje się na terenie gminy Murowana Goślina). Wokół Parku rozpościera się otulina o powierzchni 12 450 ha.

> **6 rezerwatów przyrody** o łącznej powierzchni 65,4 ha, w tym:

- „Las Mieszany”,
- „Klasztorne Modrzewie”,
- „Jezioro Czarne”,
- „Jezioro Pławno”,
- „Żywiec Dziewięciolistny”,
- „Śnieżycowy Jar”,

> **50 obiektów uznanych za pomniki przyrody**, objętych ochroną indywidualną.

Lasy Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka wraz z otuliną stanowią prawie połowę powierzchni gminy. Puszcza Zielonka jest największym kompleksem leśnym okolic Poznania wchodzącym w skład Wielkoprzestrzennego Systemu Obszarów Chronionych i stanowi niewątpliwie, nie w pełni jeszcze wykorzystane, bogactwo Murowanej Gośliny. Okolice rezerwatu przyrody Śnieżycowy Jar mają wejść w system Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka jest atrakcyjnym miejscem wypoczynku weekendowego mieszkańców Poznania.

2.5 Zagrożenia środowiska naturalnego

Bliskość Poznania i lokalizacja gminy na skraju obszarów ekologicznego zagrożenia wywiera negatywny wpływ na stan środowiska naturalnego. Znaczna część drzewostanu Puszczy Zielonki ma ślady uszkodzeń charakterystycznych dla kompleksów leśnych położonych w I i II strefie zagrożeń przemysłowych.

Niepokojąco przedstawia się **stan sanitarny wód** rzeki Warty. Znacznie przekroczone są normy dotyczące substancji organicznych, biogenów i miana coli, będące wskaźnikami zanieczyszczenia sanitarnego. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i gruntowych nie jest zbyt duże. Wraz z rozwojem Poznania

i okolicznych miejscowości, w tym także Murowanej Gośliny, rozrasta się sieć infrastruktury technicznej, zwiększa się presja urbanizacji oraz zapotrzebowanie na tereny rekreacyjne, co w konsekwencji prowadzi do nierzadkich przypadków działań sprzecznych z prawem, tak w zakresie zabudowy letniskowej, mieszkaniowej jak i usługowej. Wywiera to negatywny wpływ na stan środowiska naturalnego. Liczne kontrole szczelności zbiorników na ścieki, przyczyniają się do stopniowej poprawy wód powierzchniowych położonych na terenie gminy, w szczególności rzeki Trojanki.

Wprawdzie **stan czystości powietrza** jest lepszy niż w wielu innych gminach, niemniej i na tym polu pozostaje sporo do zrobienia. Na terenie gminy nie znajdują się większe zakłady przemysłowe zaliczane do szczególnie uciążliwych dla środowiska, emitujące jako efekt produkcyjny pyły lub substancje zanieczyszczające powietrze atmosferyczne. Emisja gazów i pyłów jest więc ograniczona i znacznie niższa niż w wielu innych rejonach kraju.

Źródłem niekorzystnego wpływu na powietrze atmosferyczne są też systemy grzewcze wymagające konserwacji, unowocześnienia i wprowadzenia dodatkowych źródeł ekologicznego zasilania w ciepło.

Coraz większy problem stanowią zanieczyszczenia komunikacyjne. Pod względem składu chemicznego powietrze zawiera klasyczne składniki, jak: elementy toksycznych związków ołowiowych, cynku, manganu, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, sadzy szczególnie w pyle opadowym.

Nie mniej uciążliwy dla środowiska jest rosnący hałas, którego głównym emitorem są środki komunikacji. Odczuwany jest on najdotkliwiej w tej części gminy, przez którą przebiega droga wojewódzka nr196 z Poznania do Wągrowca.

Ochronie stanu powietrza sprzyja bogaty kompleks leśny i roślinny na terenie gminy oraz istnienie pasów zieleni wysokiej i ochronnej. Jej ilościowy stan powiększany sukcesywnie w obszarach przydrożnych czy narażonych na ingerencję człowieka wzmacniać będzie korzystne oddziaływanie dużych obszarów zieleni na ochronę naturalnego otoczenia.

3. TURYSTYKA

Ponad 70% ogromnego kompleksu leśnego, jakim jest Puszcza Zielonka okolic Poznania, leży na terenie gminy Murowana Goślina. Puszcza stanowi jej niewątpliwe bogactwo. Jest atrakcyjnym miejscem wypoczynku weekendowego mieszkańców Poznania. Również położone na terenie gminy jeziora, czy rezerваты np. Śnieżycowy Jar, przyciągają coraz większą liczbę turystów. Dla ich wygody na terenie gminy dostępna jest następująca infrastruktura turystyczna:

REKREACJA

- Ośrodek Rekreacyjny w Kamińsku, letniskowe działki rekreacyjne nad jez. W Wojnówku, Kamińsku i Okońcu (ok. 800),
- Ośrodek Naukowo-Dydaktyczny Akademii Rolniczej w Zielonce - arboretum (otwarty dla gości zewnętrznych),
- Ośrodek Wypoczynkowy Akademii Rolniczej w Okońcu,
- gospodarstwa agroturystyczne
- Kwatera myśliwska w Kątach,

MIEJSCA NOCLEGOWE

- Pałac w Wojnowie - Villa Mon Repos
- Hotel „Relax” w Murowanej Goślinie
- Hotel i restauracja „Dwa Stawy” w Kamińsku
- Ośrodek Naukowo-Badawczy Akademii Rolniczej w Zielonce - bursa studencka
- Kwatera myśliwska Nadleśnictwa Łopuchówko w Kątach
- Ośrodek Akademii Rolniczej „Leśniczanka” w Okońcu
- Ośrodek wypoczynkowy w Wojnówku
- gospodarstwa agroturystyczne:
 - Czesław Matoga, Boduszewo 8
 - Anna i Tomasz Dworzak „Karczma Stajenka” Boduszewo 13
 - Elżbieta Dziel, Pławno 4
 - Danuta Gawronik, Długa Goślina
- Kemping - Ośrodek Rekreacyjny w Kamińsku (sezonowy)

SZLAKI TURYSTYCZNE

- rowerowe - na terenie Puszczy Zielonki dwa „pierścienie” szlaków rowerowych wraz z licznymi odgałęzieniami (9 „szprych” rowerowych)
- piesze - czerwony, niebieski, żółty, czarny - teren Puszczy Zielonki
- pierścień konny „Wilczy Szlak” - przebiegający przez teren gminy

POLA BIWAKOWE

nad jeziorami: Worowskim, Miejskim i Kamińskim

PARKINGI LEŚNE

- Boduszewo, Starczanowo, Zielonka, nad jeziorem Tuczo, nad jez. Worowskim

KĄPIELISKA (NIESTRZEŻONE)

- nad jeziorami Kamińskie (planowane jako strzeżone), Miejskie, Łomno, Tuczo

4. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

4.1 Infrastruktura techniczna

Aktualny stan części bazy infrastruktury technicznej, ekonomicznej i społecznej jest lepszy niż w wielu polskich gminach. Niewątpliwymi silnymi stronami bazy infrastrukturalnej są:

- duże zaawansowanie zwodociągowania gminy,
- wolne tereny pod budownictwo mieszkaniowe i obiekty inwestycyjne,
- znaczny postęp w zakresie telekomunikacji,
- uruchomienie gminnego systemu selekcjonowania odpadów.

Dla efektywnego funkcjonowania miasta i gminy niezbędne są jednak dalsze działania na tym polu, szybkie zakończenie realizowanych przedsięwzięć, likwidacja istniejących niedostatków i postęp zgodny nowymi tendencjami i możliwościami w tym zakresie m.in. telekomunikacyjnymi itp.

Do słabych stron sfery infrastrukturalnej zaliczone zostały:

- zły stan dróg ,
- niski stopień skanalizowania i sieci kanalizacyjnej na obszarach wiejskich
- zbyt odległe w czasie plany gazyfikacji gminy.

4.1.1. Sieć komunikacyjna - infrastruktura transportowa

Elementami bazy infrastrukturalnej mającymi ogromne znaczenie dla rozwoju gospodarczego są drogi publiczne i ich otoczenie, dlatego nadanie priorytetu modernizacji dróg wśród innych przedsięwzięć infrastruktury technicznej poprzez podniesienie parametrów techniczno-eksploatacyjnych dróg nie wymaga szerokiego uzasadnienia. Uzyskanie efektywniejszego, bezpiecznego i przyjaznego dla środowiska systemu dróg publicznych - uzyskanie spójnego z krajami Unii Europejskiej systemu komunikacyjnego stanowi też zasadnicze wyzwanie w strategii Województwa Wielkopolskiego.

Przez miasto i gminę przebiegają:

a) dwie drogi wojewódzkie :

- nr 196 Poznań - Skoki - Wągrowiec

- nr 187 Murowana Goślina-Oborniki-Szamotuły

b) **11 dróg powiatowych**, które zapewniają połączenia między Murowaną Gośliną i

większymi wsiami, również z sąsiednich gmin :

- nr 32 302 Murowana Goślina - Długa Goślina - Rogoźno
- nr 32 303 Murowana Goślina - Boduszewo - Głębocek - Karczewo
- nr 32 304 Boduszewo - Zielonka - Tuczo
- nr 32 322 Murowana Goślina - Starczanowo - Uchorowo - gr. gminy
- nr 32 323 Białężyn - Nieszawa - gr. gminy (Pacholewo)
- nr 32 325 Długa Goślina - Kąty - Białęgi
- nr 32 326 Brody - Wojnowo - Worowo
- nr 32 327 Skoki - Potrzebanowo - Długa Goślina
- nr 32 329 Zielonka - Kamińsko - Rakownia - Murowana Goślina
- nr 32 330 Łopuchowo - Łopuchówko - Boduszewo
- nr 32 331 Sławica - Niedźwiedziny - Zielonka

c) **drogi gminne** zamieszczone w Dzienniku Urzędowym Województwa Poznańskiego

nr 13 z dnia 27.12.86r.

- od drogi wojewódzkiej nr 196 w kierunkach: Osiedle Zielone Wzgórza, Głębocko, Brody, Worowo, Łopuchowo, Łopuchowo - Wojnowko, Łopuchowo - Wojnowo, Brzeźno, Gać, Wojnowo - Wojnowko
- od drogi wojewódzkiej nr 187 w kierunkach: Przebędowo - Starczanowo, Białęgi, Kąty, Nieszawa - Nieszawka, Nieszawa - Długa Goślina, Uchorowo - Starczanowo, Szymankowo, Uchorowo
- od drogi powiatowej nr 32 302 w kierunkach: Nieszawka, Łoskoń Stary, Wojnowo
- od drogi powiatowej nr 32 304 w kierunkach: Zielonka, Głębocko, Przebędowo, Kamińsko, Huciska, Bednary, Gajówka Głębocek
- od drogi powiatowej nr 32 329 w kierunkach: Okoniec, Bolechowo, Zielonka

oraz drogi:

- Kamińsko - Osiedle Okoniec Kamińsko - Bolechowo Kamińsko - Huta Pusta
- Kamińsko - Czernice Kamińsko - Owińska

Droga wojewódzka nr 196 stanowi podstawowe powiązanie drogowe Wągrowca, Skoków, Murowanej Gośliny i Czerwonaka z Poznaniem, jest też głównym dojazdem do bazy paliwowej w Rejowcu (gm. Skoki). Droga nr 196 jest bardzo obciążona ruchem samochodowym. W obszarze miasta droga ta jest dodatkowo obciążona ruchem miejskim. Ponieważ droga wojewódzka nr 196 przebiega przez śródmieście w bliskiej odległości od zabudowy mieszkaniowej to mieszkańcy narażeni są na uciążliwość ruchu samochodowego. Spośród dróg powiatowych nawierzchnię nie ulepszoną posiadają odcinki dróg:

Dąbrówka Kościelna - Głęboć

Zielonka - Dzwonowo - Niedźwiedziny - Sławica

Długa Goślina - Potrzebno - Skoki

Pławno - Zielonka.

Drogi gminne i lokalne miejskie mają w większości nawierzchnię gruntową. W roku 2004 dróg gminnych było 178 km, w tym o nawierzchni twardej tylko 32 km, czyli 18%, a lokalnych miejskich 31 km w tym o nawierzchni twardej 17 km czyli 55%.

Komunikacyjne **powiązania wewnętrzne** w Murowanej Goślinie realizowane są głównie przez miejskie odcinki dróg wojewódzkich i powiatowych, tj. ulicę Poznańską Rogozińską Mściszewską Wojska Polskiego i Gnieźnieńską.

Do ulic lokalnych miejskich zaliczone są ulice: Długa, Kręta, Gen. T. Kutrzeby, Dworcowa, Jodłowa, Kasztanowa, Kochanowskiego, Leśna, Lipowa, Łąkowa, Młyńska, Mostowa, Nowa, Ogrodowa, Okrężna, Podgórna, Pogodna, Polna, Przemysłowa, Spokojna, Starczanowska, Szkolna, Wiosenna, Wodna, Ratuszowa, Żurawia, Cicha, Łabędzia, Jeziorna, Prusa, Żeromskiego, Mickiewicza, Słowackiego, Kwiatowa, Słoneczna, Tęczowa, Promienista, Krótka, Śliwkowa, Morelowa, Wiśniowa, Czereśniowa, Brzoskwiniowa, Chabrowa, Różana, Narcyzowa, Krokusowa, Irysowa, Storczykowa, Konwaliowa, Fiołkowa, Strzelecka, Dolina, Widok, Grobla, Bracka, Telimeny, Tadeusza, Soplicy, Podkomorze, Rejenta, Podbielęty, Wołodyjowskiego, Zagłoby, Kmicica, Oleńki. Na Zielonych Wzgórzach do układu podstawowego zaliczone są ulice: Długa, Gen. T. Kutrzeby, Kręta.

Pomiary ruchu samochodowego na drogach prowadzi Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych w okresach pięcioletnich. Analizę wzrostu ruchu samochodowego na drogach nr 196 i 187 w obszarze gminy rozpatrzono w latach 1990-95. Wielkość średniego ruchu dobowego na drogach w latach 1990 i 1995 przedstawia tabela 2.

Tab. 2. Wielkość średniego ruchu dobowego na drogach w latach 1990 i 1995.

Droga	1990	1995	Przyrost 1990-
nr 196 Poznań - Murowana Goślina	4173	8600	106%
nr 196 Murowana Goślina - Sławica	2278	4900	115%
nr 187 Murowana Goślina - Oborniki	2164	2000	-18%

Największy, bo aż ponad dwukrotny wzrost ruchu wystąpił na drodze nr 196 Poznań - Murowana Goślina - Sławica. Wielkość ruchu od Murowanej Gośliny w kierunku Sławicy maleje o 57%. Ruch na drodze z Murowanej Gośliny do Obornik jest czterokrotnie niższy niż na drodze Poznań - Murowana Goślina.

Komunikacja kolejowa

Przez obszar gminy przebiega jednotorowa linia kolejowa: Poznań Wschód - Wągrowiec - Bydgoszcz. Przeciętnie na dobę kursuje po niej 16 pociągów osobowych zapewniając połączenia kolejowe między miastami i gminami Poznań, Czerwonak, Murowana Goślina, Skoki, Wągrowiec. Na obszarze Gminy znajdują się dwie stacje kolejowe: Murowana Goślina i Łopuchowo.

4.1.2 Gospodarka wodno - ściekowa

Zaopatrzenie w wodę w mieście

Murowana Goślina jest miastem zwodociągowanym - ponad 95% mieszkańców ma doprowadzoną wodę pitną z wodociągu miejskiego. Wodociąg ten jest zaopatrywany w wodę z ujęcia wody położonego na zachodnim krańcu miasta i zlokalizowanego razem z istniejącą stacją wodociągową. Na ujęcie to składają się dwie czynne studnie i jedna awaryjna. Zatwierdzone zasoby wody na ujęciu w kategorii "B" wynoszą $Q_e=275 \text{ m}^3/\text{h}$.

Woda jest uzdatniana w istniejącej stacji wodociągowej wyposażonej w następujące urządzenia: pompownia, odżelaziacze, chlorator sprzężony z wodomierzem, hydrofor i zbiornik wody czystej. Stan techniczny stacji nie jest dobry.

Woda pitna ze stacji wodociągowej jest rozprowadzana po mieście siecią wodociągową. Oprócz mieszkańców miasta Murowana Goślina z wodociągu tego korzysta część mieszkańców Przebędowa i Boduszewa. Sieci wodociągowej nie posiadają następujące okoliczne wsie: Mściszewo i Starczanowo. Stan techniczny sieci wodociągowej jest zadowalający, w niektórych rejonach występuje zbyt mała przepustowość rur. W jednostkach osadniczych nie posiadających sieci wodociągowej, gospodarstwa domowe zaopatrują się w wodę z ujęć indywidualnych (studnie), a w okresach długotrwale trwającej suszy woda musi być do nich dowożona.

Opracowana jest koncepcja zwodociągowania i skanalizowania gminy Murowana Goślina. Koncepcja powyższa wykazuje kierunki i kolejność inwestowania w wodociągi i kanalizację oraz ich koszt.

Z dniem 1 stycznia 2001 roku została zawarta umowa o eksploatację wodociągów wiejskich między Gminą a Poznańskimi Wodociągami i Kanalizacją. PWiK - obecnie AQUANET sp. z o.o. Firma eksploatuje wiejskie stacje uzdatniania wody w miejscowościach: Długa Goślina, Białężyn, Boduszewo, Kamińsko i Łopuchowo wraz przyległymi sieciami wodociągowymi oraz siecią wodociągową w Złotoryjsku. Współpraca zaowocowała pracami nad spięciem wodociągu miejskiego z wodociągami w Długiej Goślinie i Boduszewie.

Kanalizacja w mieście

Miasto Murowana Goślina jest skanalizowane w ok. 60%. Istniejącą sieć kanalizacyjną przedstawiono poniżej na rys. 3.

Sieć kanalizacyjna jest nowa, w dobrym stanie technicznym i posiada odpowiednią przepustowość. Do końca 2003 r. wykonanych było 500 przyłączy kanalizacyjnych. Całkowicie skanalizowane jest os. „Zielone Wzgórza” oraz ulice Śliwkowa, Wiśniowa, Morelowa, Czereśniowa, Brzoskwiniowa na nowo powstałym osiedlu.

Stara część miasta znajduje się obecnie w trakcie rozbudowy sieci kanalizacyjnej. Sukcesywnie są budowane kanały sanitarne na poszczególnych ulicach. Zbudowane już zostały kanały sanitarne w części ulic: Rogozińskiej, Poznańskiej, Kochanowskiego, Wodnej, Łąkowej, Wojska Polskiego, Mściszewskiej, Przemysłowej, Mostowej, Dworcowej, Szkolnej i placu Powstańców Wielkopolskich oraz wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej na ulicach osiedlowych tj. Chabrowej, Różanej, Narcyzowej, Krokusowej a także w części ul. Storczykowej.

Rys. 3. Sieć kanalizacyjna miasta Murowana Goślina

Wybudowany jest kolektor na trasie rejon ul. Mściszewskiej - Murowana Goślina -Raduszyn. W dalszej kolejności planowana jest budowa kolektora sanitarnego od przepompowni ścieków doliną Trojanki do Przebędowa. Wyżej wymieniony kolektor umożliwi podłączenie do kanalizacji sanitarnej całej zachodnio - północnej części miasta. W ramach Związku Międzygminnego Puszcza Zielonka, przy współpracy z Aquanetem, została opracowana koncepcja skanalizowania całego terenu gminy. Wykonania kanalizacji dla przeważającej części gminy zostało ujęte we wniosku do Funduszu Spójności. Planowana realizacja zadania, to lata 2004 - 2008.

Ścieki sanitarne z całego miasta są zasadniczo odprowadzane grawitacyjnie do przepompowni głównej zlokalizowanej w Raduszyńcu i stamtąd tłoczone do istniejącej oczyszczalni w Szlachęcinie w gminie Czerwonak. Oczyszczalnia ta posiada możliwość oczyszczania 5600,0 m³/d ścieków, jednak obecnie wykorzystuje swą przepustowość tylko w wysokości 2500- 3000 m/d. Na oczyszczalni znajdują

się następujące urządzenia: piaskownik, komora napowietrzania, bioreaktor, 3 osadniki wtórne i pompownia tłocząca oczyszczone ścieki do rowu i dalej do Warty. Technologia zakłada recyrkulację osadu i zwracanie nadmiernego osadu do bioreaktora. Osad z osadnika jest zagęszczany na poletkach osadowych i wywożony. W roku 2004 zakończona zostanie pełna, docelowa modernizacja oczyszczalni.

W mieście istnieje również sieć kanalizacji deszczowej (około 80%). Jest ona starsza niż kanalizacja sanitarna, a więc jej stan techniczny jest nieco gorszy. Przy wylotach do Goślinki i Strugi Goślińskiej nie posiada żadnych urządzeń oczyszczających. Osadnik dla wód deszczowych zlokalizowany jest jedynie na wylocie nowej kanalizacji deszczowej z Zielonych Wzgórz. Osadnik wód deszczowych w Raduszynie nie jest eksploatowany zgodnie z przewidzianą technologią.

Na terenach pozbawionych sieci kanalizacyjnej ścieki z indywidualnych gospodarstw i działek rekreacyjnych odprowadzane są do okresowo opróżnianych zbiorników (szamb), a ścieki wywożone są do punktu zlewczego, znajdującego się w przepompowni ścieków w Raduszynie, a następnie rurociągiem tłocznym do oczyszczalni ścieków w Szlachęcinie.

Zwodociągowanie i kanalizacja wsi

Zróżnicowany jest stan wyposażenia w sieć wodociągową i kanalizacyjną poszczególnych wsi. Żadna z wsi poza Łopuchówkiem nie jest skanalizowana. Ścieki są gromadzone w szambach i wywożone do punktu zlewczego oczyszczalni ścieków w Szlachęcinie. Zwodociągowanie terenów wiejskich przedstawia poniższy rysunek i tabela.

Rys. 4. Zwodociągowanie terenów wiejskich

Tab. 3. Stan zwodociągowania i kanalizacji poszczególnych miejscowości

Miejscowość	Ujęcie wody	Wodociąg
Nieszawa całkowicie zwodociągowana liczba odbiorców - 182	we wsi Pacholewo, wydajność ujęcia wynosi $Q = 40,0 \text{ m}^3/\text{h}$.	średnica 160 mm
Nieszawka całkowicie zwodociągowana liczba odbiorców - 25	lokalna studnia	średnica 80 mm
Białeżyn całkowicie zwodociągowana liczba odbiorców - 264	ujęcie wody i stacja wodociągowa o wydajności $Q = 12,0 \text{ m}^3/\text{h}$	średnica 100 mm
Białeży całkowicie zwodociągowana liczba odbiorców - 73	ujęcie wody w Białeżynie	średnica 100 mm
Długa Goślina całkowicie zwodociągowana liczba odbiorców - 395	Ujęcie wody i stacja wodociągowa o wydajności $Q = 25 \text{ m}^3/\text{h}$, zaopatruje także wieś Kąty	średnica 100 - 160 mm

Trojanowo całkowicie zwodociągowana liczba odbiorców - 179	ujęcie wody i stacja wodociągowa o wydajności $Q = 20 \text{ m}^3/\text{h}$ na potrzeby tamtejszej RSP, reszta posesji zasilana jest z ujęcia w Długiej Goślinie	średnica 100 mm
Mściszewo W trakcie realizacji zwodociągowania. Przewidywany termin zakończenia budowy - koniec 2004.	Mieszkańcy korzystają z własnych ujęć wody, latem w okresie suszy woda jest często dowożona. Na terenie fermy hodowlanej znajduje się studnia zaopatrująca w wodę fermę oraz przyległe zabudowania.	
Starczanowo Nie zwodociągowana	Wieś obecnie nie posiada wody pitnej z wodociągu, korzysta tylko z indywidualnych studni.	
Uchorowo całkowicie zwodociągowana liczba odbiorców - 519	ujęcie wody i stacja wodociągowa o wydajności $Q = 25 \text{ m}^3/\text{h}$, zaopatruje także wieś Żerniki w gminie Oborniki	średnica 80 i 100 mm
Łopuchowo całkowicie zwodociągowana liczba odbiorców - 361	ujęcie wody i stację wodociągową o wydajności $Q = 24,0 \text{ m}^3/\text{h}$.	średnica 80 i 100 mm
Łopuchówko całkowicie zwodociągowana liczba odbiorców -147 wieś skanalizowana, ścieki odprowadzane do oczyszczalni trzcinowej	ujęcie wody i stację wodociągową w nadleśnictwie o wydajności $Q = 18 \text{ m}^3/\text{h}$,	średnica 100 mm
Boduszewo całkowicie zwodociągowana liczba odbiorców - 245	własne ujęcie wody i stacja wodociągowa o wydajności $Q = 40,0 \text{ m}^3/\text{h}$	
Karni ńsko całkowicie zwodociągowana liczba odbiorców stałych-156 liczba odbiorców sezon.-2164	wieś posiada ujęcie wody i stację wodociągową o wydajności $Q = 40,0 \text{ m}^3/\text{h}$	średnica 100 mm
Wojnowo całkowicie zwodociągowana liczba odbiorców stałych-365 liczba odbiorców sezon.- 40	ujęcie wody i stacja wodociągowa o wydajności $Q = 8,0 \text{ m}^3/\text{h}$	
Wojnowko całkowicie zwodociągowana liczba odbiorców stałych-12 liczba odbiorców sezon.-160	ujęcie wody i stacja wodociągowa o wydajności $18,0 \text{ m}^3/\text{h}$	

Rakownia całkowicie zwodociągowana liczba odbiorców - 288	Posiada sieć wodociągową podłączoną do wodociągu w Kamińsku	
Głębocek, Głębocko, Huciska, Zielonka, Czernice, Worowo, Gać	zaopatrywane są w wodę pitną z własnych ujęć indywidualnych. W Zielonce w Ośrodku AR Poznań - BURSA istnieje studnia o wydajności 6,0 m ³ /h wody.	

4.1.3 Gospodarka odpadami

Składowisko odpadów komunalnych zlokalizowane jest w Białęgach. Na składowisku tym przewidziano realizację trzech kwater składowania odpadów o powierzchni

Kwatara 1	- 7.630 m ²
Kwatara 2	- 6.250 m ²
Kwatara 3	- 5.900 m ²

Kwatery oddzielono groblami, aby umożliwić etapową eksploatację składowiska. Aktualnie, zgodnie z projektem kwatery nr 1 jest zamykana natomiast eksploatowana jest kwatery nr 2. Została ona oddana do użytkowania w 2005 roku. Składowisko posiada od września 2005 pozwolenie zintegrowane. Na terenie składowiska trwają prace związane z budową pomieszczeń socjalnych, wiat na gromadzenie posegregowanych odpadów (surowców wtórnych, odpadów niebezpiecznych i wielkogabarytowych) oraz budowa dróg wewnętrznych. Możliwa jest w przyszłości dalsza rozbudowa o trzecią kwaterę.

Na terenie miasta i gminy Murowana Goślina prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów takich jak: papier i tektura, tworzywa sztuczne, szkło, odpady niebezpieczne (akumulatory, świetlówki, baterie, lekarstwa, opony), wielkogabarytowe (łóżka, szafy) oraz elektryczno-elektroniczne (lodówki, telewizory, pralki, urządzenia AGD). Surowce wtórne zbierana są metodą „workową” oraz do pojemników ulicznych. Odpady niebezpieczne, wielkogabarytowe i elektryczno-elektroniczne zbierane są kwartalnie.

4.1.4 Sieć elektroenergetyczna

Przez gminę przebiega linia napowietrzna wysokiego napięcia 110 kV z GPZ „Bolechowo” do GPZ „Oborniki”. Zasilanie gminy odbywa się liniami napowietrznymi średniego napięcia wyprowadzonymi z GPZ „Bolechowo” i GPZ

„Oborniki”. Sieć kablowa średniego napięcia - 15 kV występuje w mieście Murowana Goślina oraz w miejscowościach Pławno i Czernice położonych na terenach zalesionych. Z linii głównych średniego napięcia odchodzą odgałęzienia zasilające stacje transformatorowe 15/0.4 kV. Przy pomocy tych stacji średnie napięcie jest transformowane na niskie napięcie 220 i 380 V, a więc takie na którym pracuje większość odbiorców energii elektrycznej.

Przez północną część gminy planowane są dwie linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia:

400 KV Poznań Plewiska - Bydgoszcz

500 KV linia prądu stałego Rosja - Polska - Niemcy

4.1.5 Gazownictwo

Na terenie gminy zlokalizowane są gazociągi wysokiego ciśnienia:

- podstawowy gazociąg gazu zaazotowanego Dn 500 Poznań - Piła,
- odbozka od w.w. gazociągu o średnicy Dn 100 doprowadzająca gaz do miasta Oborniki.

Z gazociągu Poznań - Piła zasilana jest stacja redukcyjna wysokiego ciśnienia o przepustowości $Q=1500 \text{ m}^3/\text{h}$ w Murowanej Goślinie, do której gaz doprowadzany jest krótkim połączeniem wysokiego ciśnienia Dn 80.

Przez teren gminy Murowana Goślina (na kierunku wschód - zachód) przebiega gazociąg tranzytowy Jamał - Europa Zachodnia o średnicy Dn 1400. W odległości 15 m od istniejącego gazociągu zaprojektowano lokalizację drugiej nitki. Właściciel gazociągu tj. firma EuRoPol GAZ S.A. w Warszawie, al. Stanów Zjednoczonych 61 posiada aktualne dane odnośnie lokalizacji gazociągu i prowadzi niezbędne uzgodnienia odnośnie działalności osób trzecich w strefie kontrolnej gazociągu.

Na obszarze gminy zgazyfikowane jest miasto Murowana Goślina oraz część miejscowości Przebędowo. Dostawcą gazu i operatorem sieci gazowej jest Wielkopolska Spółka Gazownicza Poznaniu. Gaz rozprowadzany jest siecią rozdzielczą średniego i niskiego ciśnienia. W rozpatrywanym rejonie rozprowadzany jest gaz ziemny zaazotowany podgrupy GZ-35 wg PN-87/C-96001 o wartości opałowej MJ/m^3 . Źródłem gazu ziemnego jest istniejąca stacja redukcyjna wysokiego ciśnienia o przepustowości $1500 \text{ m}^3/\text{h}$ w Murowanej

Goślinie. Sieć niskiego ciśnienia jest zasilana przez dwie stacje redukcyjne średniego ciśnienia; w Murowanej Goślinie przy ul. Kochanowskiego i na Osiedlu „Zielone Wzgórza” przy ul. Długiej.

4.1.6 Ciepłownictwo

Energia ciepła dostarczana jest do osiedla „Zielone Wzgórza” z Tłoczni Metali „Pressta”, siecią ciepłą z której zasilane są węzły ciepłownicze: W-1, W-3, W-4, W-5, W-6, W-6a, W-7, W-8, W-8a, W-9, W-9a, W-12, W-17, hotel, przedszkole, szkoła, kościół i pomieszczenia magazynowe.

Węzły ciepłownicze zlokalizowane na terenie Osiedla Zielone Wzgórza działają jako węzły wymiennikowe dwufunkcyjne tzn. na potrzeby centralnego ogrzewania i jako podgrzewacz ciepłej wody użytkowej. Dla budownictwa mieszkaniowego wykonane są jako węzły grupowe (jeden węzeł ciepłowniczy na kilka bloków), a dla budownictwa komunalnego typu szkoła, hotel, przedszkole jako węzły indywidualne. Na terenie miasta i gminy zlokalizowane są ponadto kotłownie lokalne zasilające w energię ciepłą poszczególne grupy budynków: w Murowanej Goślinie kotłownia przy ul. Wojska Polskiego, kotłownia w Przebędowie i w Raduszynie.

4.2 Infrastruktura społeczna

4.2.1 Infrastruktura ochrony zdrowia

Od 1 grudnia 1999 r. Ośrodek Zdrowia zlokalizowany przy ul. Dworcowej 10 jest własnością Gminy Murowana Goślina, na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Obornikach a Gminą sporządzonym w oparciu o pełnomocnictwo Starostwa Obornickiego udzielonego burmistrzowi do sprawowania zwykłego zarządu.

Gmina zawarła umowy najmu na gabinety lekarskie z ich dotychczasowymi użytkownikami na pow. ogólną 487,70 m², a także z Ośrodkiem Opieki Społecznej na pow. ogólną 109 m². Sprzęt, w który wyposażony jest Ośrodek pozostał nadal w gestii Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Obornikach, z którym wynajmujący zawarli umowy dzierżawne. Aktualnie, podobnie jak innymi budynkami komunalnymi Ośrodkiem zarządza firma

„Lider” wyłoniona w przetargu gminnym. Umowa została podpisana w dniu 1 kwietnia 2006 r.

W Murowanej Goślinie funkcjonuje przychodnia lekarza rodzinnego: przy ul. Modrzewiowej 8. Ponadto część gabinetów zlokalizowana jest w Ośrodku Zdrowia przy ul. Dworcowej 10. Poza tym w tym samym miejscu funkcjonują gabinety specjalistyczne (obecnie: dermatolog, chirurg, urolog, laryngolog, ginekolog i okulista) prowadzone przez Spółkę Medicus Bonus Sp. z o.o. W nagłych wypadkach mieszkańcy obsługiwani są przez pogotowie ratunkowe w Poznaniu, podstacja w Bolechowie.

4.2.2 Infrastruktura edukacyjna

W tabeli 4 przedstawiono sieć szkół i przedszkoli w gminie.

Tab. 4. Szkoły i przedszkola w gminie Murowana Goślina.

Lp.	Placówki	Liczba			Powierzchnia (m ²)
		uczniów	nauczycieli	oddziałów	
1.	Przedszkole „Promyk” w Murowanej Goślinie	76	3	3	305
2.	Przedszkole „Słoneczko” w Murowanej Goślinie	123	5	6	1484
3.	Przedszkole „Stokrotka” w Przebędowie	50	3	3	205
4.	Klub Przedszkolaka w Murowanej Goślinie	29	2	2	68
5.	Szkoła Podstawowa nr 1 w Murowanej Goślinie	407	29	18	4327
6.	Szkoła Podstawowa nr 2 w Murowanej Goślinie	562	46	23	4464
7.	Szkoła Podstawowa w Białężynie, w tym:	94	8	6	1437
	Oddział „O”	15	1	1	
8.	Szkoła Podstawowa w Łopuchowie, w tym:	67	7	6	848
	Oddział „O”	12	1	1	
9.	Szkoła Podstawowa w Długiej Goślinie, w tym:	105	9	6	502
	Oddział „O”	20	1	1	
10.	Gimnazjum nr 1 w Murowanej Goślinie	377	29	14	943
11.	Gimnazjum nr 2 w Murowanej Goślinie	445	36	16	5609

12.	Zespół Szkół w Bolechowie z siedzibą w Murowanej Goślinie. W skład wchodzi: Liceum ogólnokształcące Liceum profilowane Zasadnicza Szkoła Zawodowa Liceum techniczne, ekonomiczno-administracyjne	332	29	14	
-----	--	-----	----	----	--

4.2.3 Infrastruktura instytucji kultury

W gminie funkcjonuje **Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Rekreacji w Murowanej Goślinie** przy ul. Poznańskiej 16 oraz następujące jego filie:

- Klub Osiedlowy na Os. Zielone Wzgórza,
- Wiejski Dom Kultury w Długiej Goślinie
- Klub Wiejski w Uchorowie,

Biblioteka Publiczna w Murowanej Goślinie - plac Powstańców Wielkopolskich 9 - filie:

Filia na Os. Zielone Wzgórza, Filia w Uchorowie, Filia w Boduszewie.

W strukturach organizacyjnych Biblioteki Publicznej funkcjonuje również Izba Regionalna Ziemi Goślińskiej mieszcząca się w budynku przy pl. Powstańców Wlkp. 9.

4.3 Stan mienia komunalnego

W gminie Murowana Goślina nie była dotychczas przeprowadzana dokładna inwentaryzacja majątku komunalnego, dlatego poniżej zamieszczone zostały skrócone, przybliżone informacje o stanie mienia komunalnego, na które składają się:

1. Budynki oświatowe gminne ogółem	10
powierzchnia użytkowa ogółem	20 344 m ²
2. Budynki gminne (mieszkalne, urzędowe i oświatowe) ogółem	45
w tym liczba mieszkań	198
3. Budynki wyłącznie mieszkalne	30
w tym liczba mieszkań	198
powierzchnia użytkowa mieszkań	ok. 8 814 m ²
liczba mieszkańców	ok. 575

Od początku roku 2001 budynkami komunalnymi administruje i zarządza „Lider” sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, ul. Jeleniogórska 7. W jego zarządzie znajduje się 45 budynków o powierzchni użytkowej 10.880 m².

4. Grunty gminne:

Tab. 5. Grunty (ha)

L.p.		miasto	gmina	razem
	rola	21,4542	44,22	65,6742
	nieużytki, łąki	1,9496	8,47	10,4196
	tereny zabudowane	6,1405	3,1303	9,2708
	tereny zielone	2,4576	0,989	3,4466
	tereny niezabudowane	0,4612	0,6135	1,0747
	las	1,0514	4,40	5,45
	drogi	16,00	129,00	145,00

w tym wieczyste użytkowanie:

Łopuchowo - RSP - bloki mieszkalne 1,0437 ha

Mściszewo - wodociągi - 0,56 ha

Trojanowo - ogródki - „Bratek” - 7,07 ha

Murowana Goślina - wodociągi - 0,6683 ha

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zielone Wzgórza” - 33,8211 ha

W skład mienia komunalnego poza wymienionymi wchodzi również m.in:

1. Budowle i urządzenia

- sieć wodociągowa i sanitarna
- hydrofornie
- studnie publiczne
- zbiorniki retencyjne

2. Obiekty komunalne

- Stadion Miejski
- Ośrodek Rekreacyjny w Kamińsku
- budynki Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury i Rekreacji
- budynki OSP
- budynek Ośrodka Zdrowia przy ul. Dworcowej.

4.4 Obiekty dziedzictwa kulturowego

Murowana Goślina należy do najstarszych miejscowości ziemi poznańskiej. Najdawniejsze ślady osadnictwa pochodzą ze schyłkowego paleolitu, czyli starszej epoki kamienia. Najliczniej reprezentowane jest osadnictwo z okresu średniowiecza (cmentarzysko kurhanowe w Zielonce oraz dwa skarby srebrne: skarb monet w Białęgach i skarb monet i ozdób w Długiej Goślinie). Na terenie gminy znajdują się 3 grodziska z tego okresu: Długa Goślina, Głęboć i Starczanowo. Z Murowanej Gośliny pochodzi najstarsze znalezisko archeologiczne Wielkopolski, motyka z rogu renifera, datowana na koniec starszej epoki kamiennej, która obecnie znajduje się w Muzeum Archeologicznym w Poznaniu.

Najważniejsze obiekty zabytkowe na terenie gminy to:

1. Kościół p.w. Św. Jakuba w Murowanej Goślinie
Kościół katolicki wybudowany na przełomie XV i XVI w. w stylu późnogotyckim.
2. Kościół poewangelicki w Murowanej Goślinie
Kościół poewangelicki wybudowany w latach 1784-1793 w stylu klasycystycznym.
3. Zespół kościoła parafialnego w Długiej Goślinie
Drewniany kościół p.w. Marii Magdaleny pochodzący z roku 1623.
4. Kaplica w Wojnowie p.w. Św. Jana Chrzciciela z 1914 roku wraz z parkiem i zespołem pałacowo-folwarcznym z XIX w.

5. GOSPODARKA - PODMIOTY GOSPODARCZE DZIAŁAJĄCE NA TERENIE GMINY

W okresie transformacji nastąpiły wyraźne zmiany zarówno w ilości, jak i w strukturze własnościowej oraz organizacyjnej podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy. O dużej dynamice zmian świadczy fakt, że od 1991 r. liczba podmiotów gospodarczych zwiększyła się ze 162 do 1504 (31.05.2004 r.).

Na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina funkcjonują trzy banki: Pobiedzisko-Gośliński Bank Spółdzielczy w Pobiedziskach Oddział w Murowanej Goślinie, Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. oraz w oparciu o placówkę Poczty Polskiej punkt kasowy Banku Pocztowego S.A.

Przeważają niewielkie podmioty gospodarcze prowadzone samodzielnie lub zatrudniające kilku pracowników. Z tego względu ich rotacja jest dość duża. Wg stanu na dzień 31.05.2004 r. w Urzędzie Miasta i Gminy Murowana Goślina zarejestrowane były 1504 działające firmy, w tym:

• handel stacjonarny i obwoźny	282
• budownictwo	267
• usługi niematerialne	293
• usługi przemysłowe	109
• produkcja wyrobów	95
• transport	96
• handel obwoźny	79
• handel stacjonarny	73
• różna działalność	107
• usługi materialne - pozostałe	40
• gastronomia	29
• pośrednictwo finansowe	13
• sprzedaż bezpośrednia	5
• doradztwo ekonomiczno-techniczne	5
• produkcja, handel, usługi	3
• surowce wtórne i opakowania szklane	1
• montaż	1
• produkcja i handel metal. nieszlach., tworzyw. sztucz.	1
• doradztwo wielobranżowe	6

Na terenie gminy funkcjonują 582 indywidualne gospodarstwa rolne, z tego w grupach:

- > 1 - 2 ha - 219
- > 2 - 5 ha - 141
- > 5 - 8 ha - 40
- > 8 - 10 ha - 42
- > 10 - 15 ha - 67
- > pow. 15 ha - 73

Działek rolnych o powierzchni do 1 ha jest ponad 480. We władaniu rolników indywidualnych znajduje się ponad 3000 ha użytków rolnych. Największy areał użytków rolnych użytkują rolnicy we wsiach: Długa Goślina, Boduszewo, Mściszewo, Przebędowo i Białężyn.

Do wielkoobszarowych podmiotów działających w sektorze rolniczym należą m.in.:

- > Hodowla Roślin „Smolice” sp. z o.o Oddział w Przebędowie (dawniejszy Zakład Doświadczalny Hodowli i Aklimatyzacji Roślin) - areał 897,18 ha
- > Gospodarstwo rolne Kazimierza i Urszuli Kosakowskich w Raduszynie użytkujące 137 ha,
- > Gospodarstwo rolne Jarosława Janiszewskiego w Starczanowie użytkujące ponad 90 ha.

Prywatne wielkoobszarowe gospodarstwa dzierżawią dużą część gruntów od Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.

W gminie funkcjonują też 3 Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne:

- RSP Trojanowo	233,64 ha
- RSP Nieszawa	432,74 ha
- RSP Łopuchowo	404,39 ha

Zlokalizowany jest tutaj także Leśny Zakład Doświadczalny Akademii Rolniczej w Poznaniu.

Przy istniejących warunkach produkcji rolnicy w gminie osiągają relatywnie wysokie plony. Plony zbóż rzędu 35 q/ha przekraczają średni plon z 1 ha dla gmin o zbliżonych wskaźnikach jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Świadczy to

o wysokim poziomie kultury rolnej. Przy nie najlepszych warunkach naturalnych konieczna jest jednak zmiana profilu części gospodarstw oraz większe wykorzystanie ich czynników produkcji do działalności pozarolniczej, zwłaszcza usług turystycznych. Turystyce sprzyja stosunkowo duża liczba miejsc noclegowych oraz stosunkowo duży odsetek obszarów chronionych wynoszący około 1/4 powierzchni.

6. SFERA SPOŁECZNA

6.1 Stan i struktura ludności

W latach 1946-2004 miał miejsce dynamiczny wzrost liczby ludności. Dotyczy to szczególnie terenu miasta. Obrazuje to tabela 6.

Tab. 6. Zmiany w zaludnieniu miasta i gminy Murowana Goślina w latach 1931-2006

L.p.	Rok	Liczba ludności w mieście	Liczba ludności na terenach wiejskich	Łącznie miasto+wioski
1.	1931	2 482	6 212	8694
2.	1946	2 398	5 040	7438
3.	1956	3 100	4 776	7876
4.	1980	4 235	4 917	9152
5.	1985	4 540	5 122	9662
6.	1990	7 875	5 105	12980
7.	1995	9 202	5 210	14412
8.	2000	9 560	5 321	14881
9.	2004	9 803	5 543	15346
10.	2006	9 960	5 596	15 556

Na dzień 31.05.2004 r. w gminie Murowana Goślina mieszkało 15 346 osób, w tym:

- w mieście 9 803 osób - 4811 mężczyzn i 4992 kobiet,
- na terenach wiejskich 5 543 osób - 2773 mężczyzn i 2770 kobiet.

W roku 2003 odnotowano 136 urodzeń, w

tym:

mężczyzn 70

kobiet 66

Liczba zgonów w 2003 r. wynosiła 86, w

tym:

mężczyzn 50

kobiet 36

Tab. 7. Liczba mieszkańców poszczególnych wiosek (31.03.2006 r.)

wioska	liczba mieszkańców	wioska	liczba mieszkańców
Białęgi	75	Nieszawa	185
Białężyn	282	Nieszawka	28
Boduszewo	285	Gozdowiec	2
Boduszewo Leśniczówka	5	Okoniec	5
Celiniec	7	Pławno	77
Długa Goślina	413	Przebędowo	998
Głębocko	101	Raduszyn	265
Głębocek	82	Rakownia	377
Huciska	12	Starczanowo	41
Huta Pusta	13	Starczanowo- Leśniczówka	5
Kamińsko	106	Szymankowo	3
Kąty	185	Trojanowo	175
Łopuchowo	353	Uchorowo	493
Łopuchówko	135	Woj nowo	368
Gać	16	Wojnówko	25
Łoskoń Leśniczówka	17	Worowo	15
Łoskoń Stary	46	Zielonka	58
Mściszewo	291	Złotoryjsko	50

Cechą, która zdecydowanie odróżnia gminę Murowana Goślina od innych gmin jest młodość jej społeczeństwa. Zarówno w porównaniu z gminami powiatu poznańskiego, jak i z drugą grupą porównawczą obejmującą gminy ościenne, pod względem procentu ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogóle mieszkańców gmina zajmuje zdecydowanie pierwsze miejsce. Zjawisko to jest spowodowane przede wszystkim rozwojem osiedla Zielone Wzgórze w Murowanej Goślinie.

Tab. 8. Udział poszczególnych grup wiekowych mieszkańców poszczególnych %

Ludność wg wieku w %			
wiek	miasto	wieś	razem
0-18	30,9%	28,6%	29,75%
19-55	58,4%	56,3%	57,35%
56-65	4,7%	5,9%	5,3%
powyżej 65	6,0%	9,2%	7,6%

Razem	100%	100%	100%
-------	------	------	------

Duży udział ludności w wieku przedprodukcyjnym oznacza, iż za kilka lat będziemy mieć do czynienia z dużą presją na rynek pracy ze strony tych osób. Sytuacja jest tym bardziej trudna, że w tej chwili w całej Polsce na rynek pracy wchodzi pokolenie wyżu demograficznego lat osiemdziesiątych. Perspektywa ta wymaga pewnych działań wyprzedzających i podjęcia decyzji o możliwościach lokowania przyszłych pracowników na lokalnym i regionalnym rynku pracy.

6.2 Pomoc społeczna

W gminie Ośrodek Pomocy Społecznej funkcjonuje od 1990 roku, zatrudniający ogółem 7 pracowników (6,75 etatu). Zadaniem Ośrodka jest kreowanie gminnej polityki społecznej zmierzającej do poprawy warunków życia społeczeństwa oraz pomocy społecznej umożliwiającej osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać samodzielnie. Cechą Ośrodka Pomocy Społecznej jest prowadzenie właściwej polityki socjalnej przeciwdziałającej ubóstwu, łagodzącej skutki ubóstwa i wyrównującej poziom życia mieszkańców gminy Murowana Goślina.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że główne problemy stanowią:

- ubożenie rodzin,
- pogorszenie stanu zdrowia mieszkańców,
- bezrobocie,
- niezaspokojone potrzeby osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych,
- marginalizacja życia rodzin.

Szczegółnej ochrony wymagają: rodziny wielodzietne, osoby samotne wychowujące dzieci, osoby starsze oraz niepełnosprawne.

W dalszej działalności Ośrodek zamierza mobilizować do działań przynajmniej część spośród korzystających z jego pomocy osób kierując się znanym powiedzeniem: „Daj człowiekowi rybę - zje ją w ciągu jednego dnia, naucz go łowić ryby - będzie jadł do końca swoich dni”.

6.3 Rynek pracy

W gminie sytuacja na rynku pracy nie jest najlepsza. Nie funkcjonują tu większe zakłady przemysłowe. Prowadzenie części gospodarstw rolnych nie pozwala na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Niskie dochody z gospodarstw uzupełniane są w miarę możliwości pracą rolnika lub członków jego rodziny poza gospodarstwem.

Na rynku pracy Murowanej Gośliny dominują niewielkie zakłady zatrudniające do 5 pracowników. Stanowią one około 80% podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w UMiG. Duża część osób aktywnych zawodowo pracuje w rolnictwie, leśnictwie i doświadczalnictwie (Leśny Zakład Doświadczalny, Nadleśnictwo Łopuchówko, Zakład Hodowli Roślin Smolice w Przebędowie), przemyśle („EL-CAB” - instalacje samochodowe, Zakład Przetwórczy Kazeiny „Lacpol”, Fabryka autobusów „Solaris”, Hilding Polska, Zakłady Farmaceutyczne „Bio-Win”) oraz handlu i edukacji (największe szkoły to SP nr 1, nr 2, Gimnazjum nr 1, nr 2). Dużymi pracodawcami są także Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zielone Wzgórza” i Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa „Rolnik”.

Rynek pracy Murowanej Gośliny jest jednak ograniczony. Duża część mieszkańców gminy znajduje pracę w aglomeracji poznańskiej, a także w gminie Czerwonak, w której ulokowana jest Tłocznia Metali „Pressta”, dająca zatrudnienie kilkuset pracownikom - w większości mieszkańcom osiedla Zielone Wzgórza. W ostatnim czasie znajduje się ona jednak w trudnej sytuacji i jest głównym źródłem bezrobocia w Murowanej Goślinie.

Można przypuszczać, że w kolejnych latach rola aglomeracji poznańskiej jako rynku pracy dla Murowanej Gośliny będzie rosła, gdyż w dorosłe życie zacznie wchodzić grupa przedprodukcyjna stanowiąca w Murowanej Goślinie aż 32,5%.

SKALA I CHARAKTER BEZROBOCIA

Podobnie jak w wielu innych gminach zjawiskiem towarzyszącym transformacji jest bezrobocie. Wprawdzie w gminie Murowana Goślina jego rozmiary nie są jeszcze tak znaczne, jak na innych terenach, niemniej istnieje pilna potrzeba podejmowania wielu działań na rzecz kreowania nowych miejsc pracy i źródeł dochodów, zwłaszcza że skala bezrobocia zwiększa się.

Z danych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy wynika, że na dzień 31.03.2004 z terenu gminy Murowana Goślina zarejestrowanych było ogółem 795 bezrobotnych w tym:

- > z prawem do zasiłku 146,
- > poszukujących pracy 9,
- > pobierających zasiłek przedemerytalny 42,
- > pobierających świadczenia przedemerytalne 83.

Niezależnie od skali zarejestrowanego zjawiska w gminie występuje także bezrobocie utajone w rolnictwie. Charakterystycznym, niekorzystnym procesem jest również odpływ ludzi młodych, zdolnych, którzy w poszukiwaniu pracy i możliwości dalszej nauki opuszczają gminę.

III. ZADANIA WSPIERAJĄCE ROZWÓJ MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA

Projekty przedstawione poniżej zostały ujęte w Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Murowana Goślina realizowanej od 2000 roku i zaktualizowanej w kwietniu 2004 roku. Grupy projektów składają się na programy, a te z kolei na cele strategiczne. Projekty dzielą się natomiast na konkretne zadania.

Strategia jako narzędzie zarządzania przygotowywana była z szerokim udziałem środowisk lokalnych i zawiera szczegółowe opisy programów i projektów przewidzianych do realizacji. Przeprowadzone na etapie prac nad Planem Rozwoju Lokalnego działania związane z monitoringiem wdrażania Strategii pokazały, iż bardzo dużą część zaplanowanych przed czterema laty zadań udało się zrealizować lub ich realizacja jest mocno zaawansowana.

Cele nadrzędne Miasta i Gminy Murowana Goślina wyrażone są w formie **misji**. Określa ona, jaki powinien być wizerunek gminy w perspektywie następnych kilkunastu lat i jakie są priorytety samorządu w działaniach na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkańców. Jest ona sentencją, która najlepiej ujmuje główne kierunki działania samorządu, jednocześnie wskazuje priorytety działalności w najbliższych latach, a przede wszystkim jest najlepszym podsumowaniem całego opracowywanego planu strategicznego.

Zgodnie z brzmieniem misji Miasta i Gminy Murowana Goślina ustalonym w trakcie konsultacji społecznych i prac nad Strategią, celem nadrzędnym jest „osiągnięcie w określonym horyzoncie czasowym jakości życia mieszkańców oraz funkcjonowania podmiotów gospodarczych odpowiadającej najwyższemu standardom analogicznych gmin miejsko-wiejskich w Unii Europejskiej”

W rezultacie przeprowadzonych warsztatów strategicznych oraz konsultacji z szerokim udziałem pracowników Urzędu Miasta i Gminy, jednostek podległych oraz mieszkańców, sformułowano trzy **strategiczne cele** rozwoju miasta i gminy Murowana Goślina:

Cel strategiczny I: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu potencjału rozwojowego gminy.

Cel strategiczny II: Wzmocnienie lokalnej bazy ekonomicznej i zasobów ludzkich służące intensyfikacji rozwoju społeczno-gospodarczego.

Cel strategiczny III: Zintensyfikowanie promocji zewnętrznej i wewnętrznej gminy oraz realizacja nowoczesnego, profesjonalnego zarządzania.

Bazując na zidentyfikowanych uwarunkowaniach rozwojowych gminy (a więc posiadanych atutach oraz najistotniejszych brakach i problemach), cele strategiczne wytyczają główne kierunki rozwoju gminy. Ich realizacja w perspektywie 10-letniej powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju, określonego w misji.

Należy przy tym podkreślić, że wymienione cele strategiczne są w pełni zgodne z celami Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, wyrażonymi w dokumentach programowych, jak również ze *Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego* zatwierdzoną przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w lipcu 2000 r. oraz z *Wojewódzkim Programem Operacyjnym na rok 2004*.

Poniżej szczegółowo omówiono programy i projekty w ramach poszczególnych celów strategicznych. Następnie schematycznie przedstawiono strukturę Planu Rozwoju Lokalnego dla Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2004-2013 wraz z podziałem na cele strategiczne, programy i projekty.

CEL STRATEGICZNY I

ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SŁUŻĄCEJ WZMOCNIENIU POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO GMINY

Program 1.1. MODERNIZACJA I ROZBUDOWA LOKALNEGO UKŁADU DROGOWEGO

W czasie prac nad Planem Rozwoju Lokalnego, istotnym elementem, zasługującym na wyodrębnienie w osobnym programie były drogi wraz z systemem komunikacji, bowiem jednym z podstawowych warunków dalszego rozwoju miasta i gminy jest istnienie efektywnego i dobrze utrzymanego systemu transportowego.

Drogi służą nie tylko mieszkańcom miasta i terenów wiejskich oraz działającym tutaj podmiotom gospodarczym, ale także ruchowi tranzytowemu. Są również jednym z podstawowych kryteriów przy wyborze lokalizacji inwestycji. Z tych powodów stanowią istotny element infrastruktury technicznej – ich wysoka jakość powoduje większą dostępność komunikacyjną, która bardzo silnie sprzyja rozwojowi gospodarczemu.

Podobnie jak w większości gmin w Polsce, również w Murowanej Goślinie układ komunikacyjny nie odpowiada obecnej skali natężenia ruchu drogowego. Dlatego też niezbędne są bardzo duże inwestycje, które pozwolą na lepsze zorganizowanie ruchu w mieście oraz zapewnią odpowiednią liczbę miejsc parkingowych, a przede wszystkim przyczynią się do poprawy bezpieczeństwa na drogach.

1.1.1. Budowa obwodnicy Murowanej Gośliny

Budowa obwodnicy Murowanej Gośliny jest jednym z najważniejszych działań przewidzianych do realizacji w najbliższych latach. Przeprowadzenie tej inwestycji uzasadnia wielość celów, które zostaną zrealizowane dzięki niej. Po pierwsze, obwodnica przyczyni się do rozwoju gospodarczego miasta: otworzy nowe tereny inwestycyjne, udrożni ruch turystyczny i towarowy oraz poprawi

komunikację do już istniejących firm. Po drugie należy pamiętać, iż ruch tranzytowy, przejeżdżający obecnie przez miasto, wywołuje bardzo duże zagrożenie, zwłaszcza w okresie letnim, kiedy to jego natężenie wzrasta. Przejeżdżające samochody osobowe i ciężarowe nie przestrzegają ograniczeń prędkości w terenie zabudowanym, stwarzając realne zagrożenie dla przechodniów i ruchu lokalnego, a przy tym przyczyniają się do bardzo dużego natężenia hałasu komunikacyjnego i zanieczyszczenia powietrza.

Nakłady na taką inwestycję przewyższają wielokrotnie możliwości finansowe budżetu gminy. Jednak umieszczenie projektu w planach inwestycji drogowych Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich znacznie przybliżyło perspektywę realizacji tak istotnego dla całej gminy przedsięwzięcia. Gmina Murowana Goślina pokryła koszt następujących zadań:

- zmiana planu zagospodarowania przestrzennego,
- opracowanie podziałów geodezyjnych i wycena gruntu,
- wykup części gruntów pod budowę obwodnicy.

1.1.2. Budowa dróg na terenie miasta i gminy

W związku z rozbudową osiedli mieszkaniowych i przygotowywaniem terenów pod inwestycje, konieczna jest budowa nowych dróg lokalnych. Pozwoli to na udrożnienie komunikacji w mieście oraz na terenach wiejskich i ułatwi dostęp do funkcjonujących już przedsiębiorstw, co często ma duże znaczenie dla ich rozwoju. Również bardzo istotne znaczenie ma poprawa dostępności osiedli mieszkaniowych, a budowa nowych dróg na terenach wiejskich powinna pozytywnie wpłynąć na aktywizację turystyczną tych obszarów. Z tego powodu przed władzami samorządowymi przez cały okres realizacji Planu Rozwoju Lokalnego stoją zadania inwestycyjne, cechujące się wysoką kosztochłonnością, lecz niezbędne dla rozwoju i sprawnego funkcjonowania miasta i gminy.

Łączny koszt realizacji projektu jest szacowany na kilkanaście milionów złotych i ma być pokryty z budżetu gminy oraz ze środków zewnętrznych, w tym w szczególności z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (odpowiednie wnioski zostały już sporządzone).

Zadania zawarte w niniejszym projekcie zostaną zweryfikowane po dokonaniu rekonstrukcji Wieloletniego Programu Inwestycyjnego Miasta i Gminy Murowana Goślina, która nastąpi na przełomie lipca – sierpnia 2006 roku.

1.1.3. Modernizacje i remonty dróg na terenie miasta i gminy

Część dróg na terenie miasta i gminy wymaga pilnej modernizacji i remontów. Podobnie jak w poprzednim projekcie, również celem realizacji niniejszych działań jest zapewnienie funkcjonowania sprawnego układu komunikacyjnego w mieście i na terenach wiejskich, rozwój przedsiębiorczości oraz poprawa warunków bytowych mieszkańców. Prace wymienione w projekcie mają zdecydowanie przyczynić się również do podniesienia poziomu bezpieczeństwa pieszych, zarówno dzieci jak i dorosłych poruszających się po drogach.

W niniejszym projekcie przewiduje się prace związane z modernizacjami i remontami dróg gminnych. Utwardzanie połączeń drogowych przyczyni się do rozbudowy systemu tych połączeń, skrócenia czasu przejazdu oraz poprawi bezpieczeństwo. Jest to projekt wspierający rozwój terenów wiejskich i działalności gospodarczej na nich prowadzonej. Lepsze drogi powodują również zmniejszenie zużycia sprzętu i pojazdów wszystkich użytkowników.

Podobnie jak w przypadku poprzedniego projektu, również w tym przypadku niezbędna będzie weryfikacja karty projektu po uchwaleniu zaktualizowanego dokumentu WPI.

1.1.4. Budowa chodników i dróg rowerowych

Budowa kolejnych chodników oraz nowych dróg rowerowych przyczyni się nie tylko do podniesienia bezpieczeństwa dzieci i innych użytkowników pasa drogowego, ale podniesie jednocześnie estetykę okolicy, przyczyniając się do realizacji jednego z głównych celów Planu Rozwoju Lokalnego - poprawy warunków życia mieszkańców. Sieć ścieżek rowerowych oznacza również poszerzenie istniejącej oferty turystycznej i zapewnienie nowych możliwości spędzania wolnego czasu zarówno dla turystów odwiedzających teren gminy, jak i dla mieszkańców. Docelowo ścieżki powinny zostać powiązane z trasami rowerowymi sąsiednich gmin i stanowić część wojewódzkiego systemu szlaków rowerowych.

Realizacja zadań wymienionych w projekcie będzie finansowana ze środków budżetu gminy, powiatu oraz województwa, w zależności od rodzaju drogi (gminna/powiatowa/wojewódzka), przy której konkretna inwestycja będzie realizowana. W przyszłości powinna zaistnieć możliwość pozyskania środków z funduszy strukturalnych na realizację zadań zaplanowanych do wykonania w ramach niniejszego projektu.

1.1.5. Budowa i modernizacja oświetlenia

W związku z faktem, iż przez teren miasta i gminy przebiega wiele dróg, stwarzających wysokie zagrożenie w zakresie bezpieczeństwa pieszych, oświetlenie terenów bezpośrednio przylegających do tych dróg daje wiele korzyści – przede wszystkim zwiększa bezpieczeństwo drogowe zarówno pojazdów, jak i pieszych, zwłaszcza tam, gdzie nie ma chodników. Jest również jednym z czynników, sprzyjających zmniejszeniu przestępczości i generalnie elementem poprawy poziomu życia w gminie. W ciągu najbliższych kilku lat przewiduje się montaż i modernizację (w zależności od potrzeb: wymiana lamp, kabli, słupów) ponad 200 punktów świetlnych w różnych miejscowościach na terenie gminy. Wykonane do 2012 roku prace powinny zaspokoić potrzeby gminy w zakresie oświetlenia ulicznego.

1.1.6. Budowa parkingów

W związku z niewystarczającą liczbą miejsc parkingowych na terenie miasta, przeznaczonych zarówno dla turystów odwiedzających miasto i okolice, jak również dla mieszkańców, należy podjąć działania mające na celu zagospodarowanie kilku terenów, zlokalizowanych w pobliżu centrum oraz na osiedlach na miejsca parkingowe.

W szczególności dotyczy to rejonów cmentarza oraz strażnicy OSP w Murowanej Goślinie. Brak miejsc parkingowych jest szczególnie widoczny na przełomie października i listopada, kiedy to wzrasta liczba osób odwiedzających cmentarz. Również w dni handlowe zaparkowanie w centrum miasta często jest bardzo utrudnione. Budowa parkingu przy remizie OSP na terenie po wyburzonym budynku, powinna w dużym stopniu rozwiązać problem parkowania w centrum, w szczególności na ulicy Rogozińskiej.

PROGRAM 1.2. OCHRONA ŚRODOWISKA

Dbłość o środowisko jest jednym z najważniejszych elementów rozwoju nowoczesnej gospodarki. Wszystkie samorządy na terenie kraju realizują projekty tego typu w celu powstrzymania degradacji środowiska i zachowania istniejących zasobów naturalnych. W ramach niniejszego programu Murowana Goślina będzie realizować m.in. inwestycje służące poprawie gospodarki odpadami stałymi i ściekami. Będą także podejmowane działania mające na celu poprawę zaopatrzenia ludności w wodę oraz w energię ciepłą ze źródeł minimalizujących zanieczyszczenia powietrza pochodzące z kotłowni.

Inwestycje omawiane w niniejszym programie przyczyniają się do realizacji założeń wojewódzkiej i krajowej polityki w dziedzinie ochrony środowiska, jednocześnie korespondując z założeniami Traktatu Amsterdamskiego Unii Europejskiej z 1997 roku określającego zasady zrównoważonego rozwoju krajów Wspólnoty Europejskiej oraz ze szczegółowymi dyrektywami w zakresie ochrony powietrza i zasobów wodnych.

1.2.1. Działania na rzecz ochrony środowiska

Działania z zakresu ochrony środowiska podejmowane w gminie muszą być realizowane w oparciu o aktualny plan ochrony środowiska (POŚ). Rada Miejska w Murowanej Goślinie uchwaliła program na sesji w dniu czerwca 2004. Zgodnie z polityką ekologiczną państwa POŚ musi określać:

- cele polityki ekologicznej na terenie gminy (z podziałem na krótkookresowe, średniookresowe, długookresowe),
- wybrane priorytety ekologiczne wraz z uzasadnieniem ich wyboru,
- rodzaj i harmonogram działań ekologicznych podejmowanych w gminie,
- środki niezbędne do osiągnięcia założonych celów.

Częścią POŚ jest plan gospodarki odpadami (PGO). Ustawa o odpadach nakładała na samorządy obowiązek uchwalenia planów gospodarowania odpadami w takim samym czasie jak POŚ. Głównym celem planu gospodarki odpadami jest określenie działań, które zapobiegają powstawaniu odpadów lub spowodują ograniczenie ich

ilości, negatywne oddziaływanie na środowisko, a także określa zasady prawidłowego postępowania z odpadami.

Szczegółowe cele, efekty ekologiczne, ich miary, a także system monitorowania POŚ i GPO zostaną przedstawione bezpośrednio w przygotowywanych w gminie dokumentach planistycznych. Wśród wskaźników wykorzystywanych do monitorowania powinny zostać wyodrębnione: wskaźniki społeczno-ekonomiczne, stanu środowiska, oddziaływania na środowisko, wskaźniki aktywności społecznej oraz wskaźniki skuteczności inwestycyjnej.

1.2.2. Rozbudowa wysypiska odpadów komunalnych

W ramach niniejszego projektu przewidziano powiększenie gabarytów wysypiska odpadów stałych wraz z rozwojem centrum recyklingu. Przebieg dalszych działań, mających na celu wprowadzenie kompleksowego systemu gospodarki odpadami musi przede wszystkim polegać na selektywnej zbiórce odpadów, przetwarzaniu i gospodarczym wykorzystaniu odzyskanych surowców. W tym przypadku bardzo ważna jest również akcja informacyjna i promocja tej formy gospodarowania odpadami, tak by społeczeństwo zechciało włączyć się w akcję segregacji odpadów, która powinna rozpoczynać się w każdym gospodarstwie domowym. Zapewnienie odpowiednich oznakowanych pojemników jest podstawowym i niezbędnym warunkiem do powodzenia tej akcji. Rozwinięcie systemu segregacji i przetwarzania odpadów zmniejszy ilość odpadów składowanych na wysypisku, a tym samym zmniejszy uciążliwość dla środowiska.

Według danych statystycznych w naszym kraju funkcjonuje 830 zorganizowanych wysypisk odpadów, zajmujących łącznie powierzchnię ok. 3 tys. ha. Już dziś jedną czwartą materiałów na polskich wysypiskach stanowią według niektórych danych opakowania plastikowe, głównie butelki jednorazowe; tymczasem mogą one być cennym surowcem do odzysku substancji wyjściowych. Składowanie odpadów, niezależnie od czasu i przestrzeni jaką zajmują oraz skali oddziaływania na środowisko, jest złem koniecznym i zawsze działaniem ostatecznym, po wyczerpaniu wszystkich innych możliwości ich gospodarczego wykorzystania. Nawet wtedy, gdy deponowanie ich spełnia warunki całkowitej izolacji od środowiska, to i tak zajmują bezproduktywnie określone obszary gruntów, których zaczyna brakować.

Składowisko odpadów komunalnych zlokalizowane jest w Białęgach. Od 2002 roku prowadzona była rozbudowa jego rozbudowa. Aktualnie, zgodnie z projektem kwatera nr 1 jest zamykana natomiast eksploatowana jest kwatera nr 2. Została ona oddana do użytkowania w 2005 roku. Składowisko posiada od września 2005 pozwolenie zintegrowane. Na terenie składowiska trwają prace związane z budową pomieszczeń socjalnych, wiat na gromadzenie posegregowanych odpadów (surowców wtórnych, odpadów niebezpiecznych i wielkogabarytowych) oraz budowa dróg wewnętrznych. Możliwa jest w przyszłości dalsza rozbudowa o trzecią kwaterę. Realizacja rozbudowy wysypiska wraz z centrum recyklingu finansowana ze środków zarządcy wysypiska – firmy „Altrans”.

1.2.3. Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej

Sytuacja w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych w gminie Murowana Goślina wymaga dalszych zdecydowanych działań inwestycyjnych. Część miasta (ok. 30% gospodarstw domowych) oraz większość wsi nie posiada sprawnego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków, praktycznie nie funkcjonuje system odpowiadający wymogom przepisów unijnych, które już w najbliższej przyszłości staną się obowiązującym prawem na terenie Polski. Budowa kanalizacji sanitarnej zwiększy również atrakcyjność inwestowania zarówno w budownictwo jednorodzinne, jak również w obiekty gospodarcze i turystyczne na terenie gminy.

Zakończono prace przy modernizacji oczyszczalni ścieków. W 2007 roku zostanie wybudowana kanalizacja sanitarna ulicy Polnej, a następnie w północnej części miasta (ulice Cicha, Starczanowska i Spokojna). Obok tych aktualnych prac, w ramach Związku Międzygminnego „Puszcza Zielonka” wraz z „Aquanetem” złożony został duży projekt do Funduszu Spójności. Całkowity koszt inwestycji to 158 mln zł, z czego wnioskowane dofinansowanie ma wynieść 92 mln zł. Niniejszy wniosek znalazł się na liście podstawowych projektów, które mogą skorzystać z transzy środków unijnych w latach 2006-2007. Oprócz środków z tego Funduszu (ok. 60% wartości projektu), część wkładu wniesie „Aquanet” (24%), a także gminy uczestniczące w projekcie (16%). Ta inwestycja, realizowana w latach 2004-2007, pozwoli skanalizować miasto i większość wsi na terenie gminy, a łączna długość zbudowanych kolektorów sanitarnych wyniesie dla miasta i gminy Murowana

Goślina ok. 93 km. Po zakończeniu tego przedsięwzięcia, w latach 2010-2015, przewidywana jest kanalizacja pozostałych miejscowości zgodnie z wytyczoną koncepcją.

1.2.4. Rozbudowa systemu kanalizacji deszczowej

Dokładny stan sieci kanalizacji deszczowej w Murowanej Goślinie nie jest znany, gdyż nie istnieje opracowanie inwentaryzujące posiadane zasoby w tym zakresie. W roku 2004 ma zostać przeprowadzona inwentura, wtedy możliwe do określenia będą niezbędne inwestycje. Po zidentyfikowaniu zasobów sieci kanalizacji deszczowej, podjęte zostaną rozmowy ze spółką „Aquanet” dotyczące przejęcia przez nią również tej części systemu kanalizacyjnego gminy.

Przewiduje się, że od 2005 roku prowadzone będą prace modernizacyjne oraz budowa kolejnych odcinków kanalizacji deszczowej na obszarze miasta. Głównym efektem tych przedsięwzięć ma być poprawa stanu czystości wód zarówno powierzchniowych, jak i gruntowych. Zmodernizowana sieć przyczyni się również do podniesienia estetyki gminy.

1.2.5. Zaopatrzenie mieszkańców w wodę

Dostępu do sieci wodociągowej nie ma jeszcze kilka procent gospodarstw domowych w gminie. Są to najczęściej gospodarstwa w miejscowościach i osadach oddalonych od istniejącej sieci wodociągowej, gdzie rentowność inwestycji, jaką jest budowa wodociągu, jest niewielka. Stopniowo jednak będzie budowana sieć na większości dotychczas niezwodociągowanych obszarach. W najbliższych latach konieczne będą również coraz częściej modernizacje istniejącego systemu przesyłowego. Wszystkie te prace będą prowadzone wraz z firmą „Aquanet”. Ponieważ doprowadzanie wody i zapewnienie jej dobrej jakości to jeden z podstawowych wymogów cywilizacyjnych, dlatego też zapewnienie sprawnego wodociągowania jest jednym z nieustających i najważniejszych zadań samorządu gminy.

Szczegółowy opis poszczególnych etapów prac znajduje się w tabeli realizacyjnej projektu.

1.2.6. Program zaopatrzenia w energię ciepłą

Gmina Murowana Goślina jako jedna z dwóch gmin w Polsce bierze udział w międzynarodowym programie „Menu Klimatyczne”, finansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach funduszu „Altener”. Głównym założeniem tego programu jest znaczące przyczynienie się do wzrastającego wykorzystania i udziału w rynku odnawialnych źródeł energii ekologicznie zrównoważonych oraz stanowiących główny element strategii UE na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Wiodącym tematem dla Murowanej Gośliny jest ograniczenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery poprzez budowę obwodnicy miasta – odsunięcie emisji od zamieszkałego centrum miasta i zredukowanie ilości zanieczyszczeń poprzez ekonomiczniejsze rozwiązania transportowe. Przedstawiciele jednostek samorządowych z różnych krajów biorących udział w projekcie (Wielka Brytania, Szwecja, Holandia, Niemcy, Hiszpania, Włochy, Bułgaria oraz Polska) uczestniczą w warsztatach tematycznych, wymieniają się doświadczeniami oraz wspólnie pracują nad „Europejskim Menu Klimatycznym”.

Innymi zadaniami w ramach programu zaopatrzenia w energię ciepłą, podejmowanymi w Murowanej Goślinie będzie stworzenie dokumentów: *Założenia do Programu zaopatrzenia gminy w energię ciepłą* oraz opracowanie *Programu zaopatrzenia gminy w energię ciepłą*. Dokumenty te będą zawierać m.in. z inventaryzowanie systemów gospodarki cieplnej w Murowanej Goślinie i ocenę jego stanu oraz zestawienie wymaganych inwestycji w zakresie uzbrojenia energetycznego miasta.

Efektem wszystkich działań podejmowanych w ramach niniejszego projektu ma być w konsekwencji zmniejszenie emisji do atmosfery zanieczyszczeń powstających podczas produkcji energii cieplnej, a także poprawa efektywności wykorzystania tej energii.

PROGRAM 1.3. BUDOWA CMENTARZA

1.3.1. Budowa cmentarza komunalnego

W związku z wyczerpywaniem miejsca na nowe kwatery, na aktualnie użytkowanym cmentarzu w Murowanej Goślinie, trwają prace nad wyborem

lokalizacji dla nowego obiektu. Planuje się niewielkie poszerzenie terenu istniejącego cmentarza o tereny przyległe, a w terminie późniejszym realizację nowego cmentarza komunalnego przy ul. Raduszyńskiej.

Aktualnie prowadzone są analizy dla każdej z rozważanych koncepcji. Bada się przede wszystkim możliwości hydrogeologiczne, uwarunkowania sanitarne, maksymalną chłonność przyszłego cmentarza oraz koszt ekonomiczny pozyskania 1 miejsca pochówku. Efektem realizacji projektu ma być zaspokojenie potrzeb miasta Murowana Goślina w omawianym zakresie na okres minimum 20 lat.

CEL STRATEGICZNY II

WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSYFIKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO

Zaspokojenie podstawowych potrzeb z zakresu infrastruktury technicznej jest najważniejszym oczekiwaniem mieszkańców pod adresem władz gminy. Na obecnym poziomie rozwoju cywilizacyjnego powyższe potrzeby są jednak w dużej mierze zaspokajane i coraz częściej jest to traktowane jako coś oczywistego. W tej sytuacji nie mniej istotne stają się potrzeby wyższego rzędu, polegające na dostępności tzw. usług społecznych, takich jak: usługi zdrowotne, opieka społeczna, oświata, czy też kultura, sport i rekreacja.

Rozwój gospodarczy jest natomiast podstawowym warunkiem zmniejszania się rozmiarów bezrobocia na terenie gminy, jak również źródłem wzrostu zamożności i podniesienia poziomu życia mieszkańców. Dzięki wpływom z podatków rosną także dochody budżetu samorządowego oraz maleją wydatki przeznaczane na pomoc społeczną. Z tego względu realizacja niniejszego celu strategicznego wymaga podjęcia zdecydowanych działań.

PROGRAM 2.1. ROZWÓJ TURYSTYKI I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Coraz ważniejszą rolę w gospodarce gminy zajmuje turystyka, szczególnie z uwagi na dużą lesistość (46%) oraz walory krajobrazowe i rekreacyjne terenu Puszczy Zielonki. Dalszy rozwój tej branży jest jednak hamowany przez brak odpowiedniej infrastruktury technicznej, niedostateczne zagospodarowanie brzegów jezior i obiektów historycznych, zbyt małą liczbę oznakowanych szlaków turystycznych oraz nadal niewystarczającą bazę noclegową i gastronomiczną.

W programie tym zaprojektowano działania, które mają na celu wyeliminowanie powyższych braków oraz stanowią realizację celów strategicznych Strategii Rozwoju Turystyki Związku Międzygminnego Puszczy Zielonki, ukierunkowanych między

innymi na ożywienie gospodarcze obszarów wiejskich gmin wchodzących w skład Związku.

2.1.1. Wspieranie rozwoju turystyki

Bezpośrednimi celami projektu „Wspieranie rozwoju turystyki” są: poprawa atrakcyjności turystycznej gminy Murowana Goślina i przyciągnięcie do niej większej liczby wczasowiczów i turystów. Spodziewanymi efektami powinny być: dostosowanie planów zagospodarowania przestrzennego do nowych potrzeb oraz rozwój infrastruktury turystycznej i paraturystycznej z zachowaniem równowagi ekologicznej i poszanowaniem walorów krajobrazowych. Właśnie piękno krajobrazu naturalnego oraz posiadane zasoby leśne (Puszcza Zielonka) stwarzają w gminie Murowana Goślina bardzo korzystne warunki rozwoju turystyki i rekreacji, zarówno dla mieszkańców gminy jak i gości przyjeżdżających na wypoczynek sobotnio-niedzielny i wakacyjny, głównie z Poznania.

Gmina, będąc członkiem Związku Międzygminnego „Puszcza Zielonka”, uczestniczyła w opracowaniu *Strategii Rozwoju Turystyki* dla całego obszaru Związku. Dla ZMPZ głównym celem jest przygotowanie i wypromowanie jednego wspólnego produktu turystycznego, jako istotnego elementu wspierającego aktywność społeczno-gospodarczą mieszkańców i podnoszącego atrakcyjność turystyczną całego obszaru.

Zgodnie z założeniami Strategii, gminy członkowskie ZMPZ będą rozwijały pomysły rozwoju turystyki bazującej na specyficznych dla obszaru elementach krajobrazu i kultury. Projekt „Wspieranie rozwoju turystyki” jest tego przykładem. Będzie realizowany w latach 2004-2013 i składa się z trzech zasadniczych grup zadań.

Pierwsza związana z zagospodarowaniem turystycznym rejonu wsi Starczanowo znanego z odwiedzanego tłumnie wiosną rezerwatu „Śnieżycowy Jar” oraz z wykopalisk archeologicznych w Radzimiu. Główne działania na tym terenie będą dotyczyły ustawienia tablic informacyjnych o odwiedzanych przez turystów miejscach, przygotowania miejsc parkingowych oraz umożliwienia rozwoju małej bazy gastronomicznej, a także wytyczenia szlaków rowerowych i pieszych wraz z ich oznakowaniem.

Druga związana z obsługą informacyjną turystów. W Bibliotece Publicznej powstanie Gminne Centrum Informacji wyposażone w bazę danych o miejscach noclegowych oraz przygotowywane równolegle materiały informacyjne (foldery) o gminie, a także o jej atrakcjach turystycznych.

Trzecia, koncentrująca się na powiększeniu bazy noclegowej wokół rejonu wsi Boduszewo, gdzie w miejscu świetlicy OSP planowane jest stworzenie schroniska młodzieżowego. Powstanie miejsc noclegowych wiąże się również z promocją działalności agroturystycznej i zaplanowanymi na ten temat szkoleniami dla mieszkańców gminy.

2.1.2. Budowa zbiornika małej retencji Przebędowo

Wnioskodawcą wykonania ww. projektu był Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie – Hodowla Roślin Smolice Sp. Z o.o. Oddział w Przebędowie.

W chwili obecnej na terenie, który zostanie zagospodarowany na zbiornik retencyjny znajduje się niewielkich rozmiarów zbiornik przeciwpożarowy, przez który przepływa rzeka Trojanka. Grunty, na których powstanie omawiany obiekt to nieużytki, będące w większości własnością Gminy Murowana Goślina. Dla potrzeb powstania omawianego zbiornika, Gmina zrzekła się tych terenów na rzecz Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych, z którego środków budowa obiektu zostanie sfinansowana.

Głównym celem budowy zbiornika jest magazynowanie wody dla istniejącej deszczowni w Przebędowie. Dzięki temu zaistnieje możliwość powiększenia deszczowni z obecnych ok. 50 ha do ok. 100 ha. Cele drugorzędne przedstawione w projekcie to:

- poprawa warunków klimatycznych i wodnych na przyległych gruntach ornych (położenie miasta na terenie wyniosłym ponad okolice sprawia, iż występują znaczne niedobory wody),
- zabezpieczenie przeciwpożarowe wsi Przebędowo oraz miasta Murowana Goślina,
- możliwość rekreacji dla mieszkańców.

Prace nad omawianym projektem są już mocno zaawansowane, a ich harmonogram przedstawia się następująco:

- 1 marca 2004 r. zostało wydane postanowienie dotyczące zakresu raportu o ochronie środowiska w obrębie omawianego obiektu.
- Ww. raport na zlecenie WZMiUW zostanie wykonany do 30 czerwca 2004 r. przez Biuro Projektów Wodnych Melioracji i Inżynierii Środowiska Sp. z o.o. w Poznaniu.
- Do końca kwietnia 2004 r. spodziewane jest uzyskanie następujących dokumentów: opinii Sanepidu dotyczącej ww. obiektu, pozwolenia wodnoprawnego (wydanego przez Starostwo Powiatowe w Poznaniu) oraz decyzji o warunkach zabudowy (wydanej przez UMiG Murowana Goślina).
- Na przełomie maja-czerwca 2004 r. spodziewane jest otrzymanie pozwolenia na budowę wydanego przez Wojewodę Wielkopolskiego. Po uzyskaniu tego dokumentu rozpisany zostanie przetarg na wykonanie prac.

Budowa zbiornika potrwa 3-4 lata. Po tym okresie opracowany zostanie projekt zagospodarowania turystycznego powstałego jeziora i nastąpią prace w zakresie przystosowania opisywanego obiektu oraz jego okolic dla potrzeb funkcji rekreacyjno-turystycznych.

PROGRAM 2.2. ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Należy podkreślić, że samorząd lokalny nie dysponuje, zarówno z punktu widzenia uregulowań prawnych, jak i możliwości finansowych, narzędziami bezpośredniego wpływu na gospodarkę na terenie miasta. Nie oznacza to jednak, że samorząd nie może pełnić roli strony wspierającej i do pewnego stopnia stymulującej przemiany w gospodarce i na rynku pracy miasta.

W związku z powyższym w niniejszym dokumencie, bazując na ustaleniach z warsztatów strategicznych i z młodzieżą oraz konsultacji w Urzędzie Miasta i Gminy, temat rozwoju przedsiębiorczości uznano za kluczowy i postanowiono, że będzie realizowany w gminie w kooperacji z przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi, Powiatowym Urzędem Pracy i innymi podmiotami, które wyrażą wolę współpracy.

2.2.1. Budowa Lokalnego Kapitału Społecznego Miasta i Gminy Murowana Goślina

Na terenie gminy Murowana Goślina jest zarejestrowanych 799 bezrobotnych, co stanowi 8% ludności w wieku produkcyjnym. Stopa bezrobocia wynosi ok. 12%. Wprawdzie w roku 2003 roku na terenie gminy w największych firmach (zatrudniających powyżej 50 osób) powstało ok. 175 miejsc pracy, niestety prawie 1/3 stanowisk objęli mieszkańcy innych gmin.

W związku z tym, iż Murowana Goślina posiada tradycje prywatnej przedsiębiorczości, a ogólne tendencje gospodarcze jak i uwarunkowania lokalne sprzyjają rozwojowi rynku usług outsourcingowych, dlatego postanowiono przygotować projekt wspierający rozwój lokalnej przedsiębiorczości, aktywizując szczególnie osoby pozostające bez pracy. Bezpośrednimi celami projektu są:

- ograniczenie zjawiska długotrwałego bezrobocia i jego przyczyn poprzez wsparcie dla osób bezrobotnych w zakresie reintegracji zawodowej,
- reorientacja w zachowaniach na rynku pracy osób nie znajdujących ofert w ramach swojej dotychczasowej praktyki zawodowej i wykształcenia.

Zostanie stworzony mechanizm wyłaniania spośród osób bezrobotnych ludzi przedsiębiorczych, określenia przez nich pomysłu na własną działalność gospodarczą oraz zostanie zorganizowane wsparcie w zakresie opracowania biznes planu, budowy wizerunku firmy, ale przede wszystkim utworzony będzie fundusz wspierający uruchamianie nowych przedsięwzięć gospodarczych przez bezrobotnych.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji projektu wzbogaci się lokalny rynek usług i drobnej wytwórczości oraz wzrośnie konkurencyjność gminy. Pośrednimi celami są również: zwiększenie zaangażowania potencjału mieszkańców w rozwój gminy oraz wzmocnienie przekonania wśród mieszkańców, że Murowana Goślina jest miejscem, z którym można wiązać swoją zawodową przyszłość.

2.2.2. Pomoc dla rolników

Wraz z dołączeniem Polski do krajów Unii Europejskiej spodziewane są duże przeobrażenia w sektorze rolnictwa, związane z realizacją wspólnej polityki rolnej.

Rolnicy indywidualni w krótkim czasie będą musieli dokonać wielu zabiegów przystosowujących standardy produkcji roślinnej i zwierzęcej do obowiązującego dla wsi europejskiej modelu gospodarowania. Dla wielu rolników jest to wyzwanie przekraczające ich wiedzę i możliwości techniczne. Dlatego uruchomiono wiele działań rządowych, których wdrożenie wymaga również aktywnej postawy samorządów lokalnych. Jednym z takich działań jest program przygotowania rolników do uzyskania dopłat rolno-środowiskowych, dopłat z tytułu zalesień, wcześniejszych emerytur i dopłat do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania.

W roku 2004 przewidziano intensywne szkolenia rolników związane z instruowaniem o należnych im dopłatach, szczególnie możliwości zaliczenia gleb do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania, a także z wypełnianiem wniosków. W latach 2005-2013 pomoc gminy dla rolników polegająca na współudziale w szkoleniach, organizacji dyżurów ekspertów i konsultacji w terenie będzie kontynuowana i stanie się praktycznie zadaniem ciągłym. Spodziewanym efektem projektu jest nie tylko uzyskanie umiejętności samodzielnego występowania rolników o należne dopłaty, ale również zwiększenie ich zdolności do sięgania po środki unijne na rozwój produkcji czy uruchomienia działalności pozarolniczej.

2.2.3. Budowa targowiska miejskiego

W ramach programu rozwoju przedsiębiorczości, istotnym zadaniem przewidzianym do realizacji w latach 2005-2007 jest budowa targowiska miejskiego w Murowanej Goślinie. Dotychczas użytkowane w tym celu tereny (na osiedlu Zielone Wzgórza oraz na ulicy Kochanowskiego) nie spełniają swej roli i stanowią rozwiązania tymczasowe.

Pierwszym zadaniem do wykonania w ramach niniejszego projektu będzie dokonanie zmian w planie zagospodarowania przestrzennego gminy oraz ewentualny wykup odpowiednich terenów. Następnie wykonane zostaną prace budowlane, budowa drogi dojazdowej do targowiska, sanitariatów oraz urządzenie terenu. Docelowe targowisko miejskie oprócz spełniania swej podstawowej roli, czyli miejsca handlu, powinno być zagospodarowane jako teren upiększający Murowaną Goślinę i podnoszący jej walory estetyczne.

Koszt wykonania prac szacowany jest wstępnie na 175 tys. zł i powinien zostać pokryty przez prywatnego partnera – firmę, która będzie zarządzała następnie omawianym terenem.

2.2.4. Wyznaczenie i przygotowanie terenów pod inwestycje

W chwili obecnej gmina prowadzi szeroko zakrojoną politykę proinwestycyjną. Systematycznie wyznaczane są tereny, które zostają objęte taką polityką władz. Istotnym elementem jest tu przemyślana oferta inwestycyjna prezentująca gotowe rozwiązania dla osób poszukujących terenów pod różnego rodzaju inwestycje. Gotowe grunty z uregulowaną sytuacją własnościową, przygotowane pod względem infrastrukturalnym są bowiem istotnym czynnikiem atrakcyjności danej jednostki samorządowej. Zasadniczym celem realizacji niniejszego projektu jest walka z bezrobociem w gminie. Wzrost liczby nowych inwestycji powinien także przełożyć się pozytywnie na dochody budżetu gminy, uzyskiwane zarówno z najbliższych podatków lokalnych, jak i udziałów samorządu w podatkach budżetu państwa: PIT oraz CIT.

W dokumencie *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego* wyznaczonych zostało kilka terenów przewidzianych pod aktywizację gospodarczą. Na początku 2004 roku jeden z nich (ok. 200 ha powierzchni) był już wypełniony uchwalonym planem zagospodarowania przestrzennego, natomiast 2 kolejne plany dla terenów inwestycyjnych czekały na uchwalenie przez Radę Miasta i Gminy.

W najbliższych latach prowadzone będą dalsze działania zmierzające do przygotowania kolejnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów miasta przeznaczonych pod nowe inwestycje, a następnie uzbrajanie tych terenów. Jednymi z ciekawszych obszarów na terenie gminy, mogącymi zostać przeznaczonymi na powyższy cel, będą miejsca przy obwodnicy miasta, a także okolice masztu w Białęgach (grunty aktualnie w posiadaniu Telekomunikacji Polskiej).

PROGRAM 2.3. ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH

Niniejszy program obejmuje szerokie spektrum działań zarówno w sferze budowy obiektów użyteczności publicznej, jak również zwiększenia dostępności usług społecznych, które mają przyczynić się do podniesienia jakości życia mieszkańców.

W realizacji projektów społecznych przeważają działania, które są efektem rozwiązań systemowych i konsekwentnej polityki gminy w dziedzinach takich jak: oświata, pomoc społeczna, bezpieczeństwo publiczne, czy transport na terenie gminy. Podstawą realizacji zadań są powstające polityki sektorowe np. oświatowa i integracji społecznej, które wyznaczają nową jakość świadczonych usług.

2.3.1. Komunikacja i transport wewnątrzgminny

Dla usprawnienia funkcjonowania miasta i obszarów wiejskich gminy niezbędna jest dobra organizacja transportu publicznego, wpływającego m.in. na możliwość i warunki dojazdów do pracy, szkół, urzędów oraz innych jednostek zlokalizowanych na terenie gminy, jak i poza jej granicami, w szczególności w Poznaniu.

Mieszkańcy gminy od kilku lat mogą korzystać z usług kilku przewoźników autobusowych, oferujących przejazdy do Poznania. Spośród kilku firm transportowych tylko „Transkom” miał podpisaną umowę o świadczenie usług transportu publicznego. Umowa ta wygasła z końcem roku 2003. W wyniku postępowań przetargowych oraz dalszego postępowania (zgoda Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych), podjęto rokowania z MPK Poznań na świadczenie usług na terenie gminy, zgodnie z wymaganiami zgłaszanymi przez mieszkańców. Uzgadniane są kursy autobusów MPK na dwóch liniach: Przebędowo – Dworzec Śródk (w dni robocze 25 kursów w jedną stronę, w dni wolne 8 kursów) oraz Przebędowo – Pętla PST na os. Batorego w Poznaniu (tylko w dni robocze: 8 kursów w jedną stronę). Dyskutuje się korzystny dla mieszkańców Murowanej Gośliny wariant, by jednolity bilet miesięczny MPK obowiązujący na trasie Przebędowo – Pętla PST, obowiązywał także w tramwajach linii Poznańskiego Szybkiego Tramwaju.

Po przeprowadzeniu odpowiednich analiz zapotrzebowania na transport wewnątrzgminny, Gmina Murowana Goślina przygotowuje procedurę przetargową związaną z transportem wewnątrzgminnym, zintegrowanym z połączeniami komunikacyjnymi w kierunku Poznania.

2.3.2. Infrastruktura edukacyjna

Celem realizacji tego projektu jest dokończenie budowy Gimnazjum nr 1 w Murowanej Goślinie. Etap II tej dużej i ważnej inwestycji zostanie zakończony latem 2004 roku. Wtedy też nastąpi rozpoczęcie etapu III, w ramach którego przewidziano do realizacji przede wszystkim budowę segmentu B (blok administracyjno-żywieniowy) oraz dalsze prace budowlane przy kompleksie sal gimnastycznych znajdujących się przy szkole, a także budowę boisk sportowych i zagospodarowanie otoczenia szkoły. Poza tym w ramach tego projektu planowana jest budowa boisk sportowych przy Szkole Podstawowej nr 1, Szkole Podstawowej nr 2 oraz Gimnazjum nr 2.

Inwestycje te, szczegółowo rozpisane w *Polityce Oświatowej Miasta i Gminy Murowana Goślina*, pochłoną znaczące środki (przewidywane jest znaczące dofinansowanie tej inwestycji z budżetu Urzędu Marszałkowskiego), w dużej części niezbędne dla sprawnego funkcjonowania systemu oświaty w gminie. Należy pamiętać, iż stan placówek oświatowych ma duży wpływ na poziom kształcenia, a więc na szanse rozwoju dzieci i młodzieży.

Inne zadanie wchodzące w skład niniejszego projektu to rozbudowa szkoły średniej przy ul. Szkolnej. Co prawda, szkoła ta jest placówką, za którą odpowiada Starostwo Powiatowe, jednak gmina Murowana Goślina musi podjąć usilne starania w kierunku postulowanych modernizacji, aby szkoła ta nie straciła na znaczeniu w obliczu nasilającej się walki konkurencyjnej szkół o ucznia. Posiadanie i stały rozwój placówki tego typu przyczyni się do wzrostu pozycji konkurencyjnej Murowanej Gośliny.

W ramach omawianego projektu przewidywana jest też przebudowa i modernizacja budynku Ratusza usytuowanego na Placu Powstańców Wielkopolskich. Budynek ten użytkuje Biblioteka Publiczna, użyczająca też jednego pomieszczenia Izbie Pamięci.

Prace modernizacyjne pozwolą zagospodarować następne pomieszczenia, łącznie z wykorzystaniem poddasza. Aby jednak budynek mógł spełniać przewidzianą dla niego rolę, wymaga on dalszej modernizacji, łącznie z wymianą pokrycia dachowego.

W placówce tej znajdzie się miejsce na działalność licznych kół zainteresowań dla młodzieży i dorosłych, czy też punktu edukacji ekologicznej. Władze gminy są otwarte na kolejne inicjatywy społeczne, które wzbogacą instytucjonalny rozwój gminy. Ilość i jakość usług z dziedziny edukacji, kultury i życia społecznego bardzo istotnie przekładają się bowiem na jakość życia mieszkańców (poprzez zaspokojenie potrzeb wyższego rzędu), wzrost integracji różnych kręgów społecznych, a w konsekwencji na wzrost konkurencyjności gminy.

2.3.3. Realizacja „Polityki Oświatowej”

Celem projektu jest wdrożenie założeń dokumentu „Polityki Oświatowej Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2003-2010”. Dokument ten został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w roku 2002, znowelizowany w roku 2003.

W latach 1998-2002 skoncentrowano się na zapewnieniu lepszych warunków kształcenia poprzez rozbudowę infrastruktury oświatowej. Ponieważ podstawowe zadania gminy w tym zakresie zostały spełnione, następnym etapem jest dążenie do podnoszenia jakości kształcenia.

Założenia polityki oświatowej odwołują się do realizacji następujących potrzeb :

- zapewnienie dobrego poziom realizacji zasadniczego programu dydaktycznego określonego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu,
- wspieranie pełnego rozwoju uczniów i wychowawczej pracy rodziców oraz stwarzanie możliwości skutecznego przeciwdziałania zjawiskom negatywnym,
- oferowanie dodatkowych programów wynikających z:
 - uzdolnień i zainteresowań młodzieży,
 - potrzeb współczesności,
 - naturalnych warunków gminy,
- stwarzanie młodzieży możliwości do angażowania się w życie społeczności lokalnej,
- zaspakajanie podstawowych potrzeb edukacyjnych w oparciu o analizę rynku pracy.

2.3.4. Infrastruktura sportowa

Konieczność budowy obiektów sportowych różnego rodzaju nie podlega dyskusji, mimo wysokich kosztów tego typu przedsięwzięć. W latach 2004-2013 planowanych jest kilka takich inwestycji, tj. budowa boisk sportowych na terenach wiejskich oraz remont i modernizacja stadionu miejskiego.

W niniejszym projekcie zamieszczono również kilka zadań, które są efektem zaangażowania reprezentantów młodzieży w prace przy Planie Rozwoju Lokalnego, gdyż młodzież dużą wagę przykładą do zagospodarowania wolnego czasu przez sport. Według nich wpłynie to zdecydowanie pozytywnie na poprawę bezpieczeństwa w gminie oraz na rozwój młodego pokolenia.

Pierwszym krokiem do osiągnięcia celu ma być właśnie remont stadionu miejskiego, wraz z kortami tenisowymi. Na tych obiektach młodzież będzie mogła spędzać wolny czas, podobnie jak na boiskach do koszykówki czy siatkówki. Istnieje również inicjatywa stworzenia profesjonalnych drużyn sportowych, tu jednak potrzebna będzie opieka profesjonalnego trenera. Jeśli drużyny będą dobrze funkcjonowały i zdobywały nagrody na różnych zawodach, w ten sposób również przyczynią się do promocji miasta i gminy Murowana Goślina.

W trakcie spotkań z młodzieżą powstał również postulat zbudowania skateparku oraz toru do wyczynowej jazdy na rowerze. Te dwa obiekty powstałyby przy czynnym współudziale najbardziej zainteresowanych, którzy później dbaliby też o utrzymanie tych obiektów.

2.3.5. Pomoc społeczna

Celem projektu jest wypracowanie w roku 2004 i wdrażanie przez następne lata spójnej polityki społecznej na terenie gminy, wychodzącej poza ramy realizowanej do tej pory pomocy społecznej.

Znowelizowana w 2003 roku Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminy obowiązek „opracowania i realizacji gminnej *Strategii integracji i polityki społecznej* obejmującej w szczególności programy pomocy społecznej, polityki prorodzinnej,

ochrony zdrowia, program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, budownictwa socjalnego i edukacji publicznej. W gminie Murowana Goślina powstał interdyscyplinarny zespół składający się z przedstawicieli oświaty, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, policji, Powiatowego Klubu Pracy i innych gremiów społecznych oraz przedstawicieli Urzędu, którzy do września 2004 r. opracują projekt wdrażania zintegrowanych działań rozwoju społecznego. Integralną częścią tej Strategii jest uchwalany co roku „Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”.

Intensyfikacja działalności Klubu Pracy wpisuje się w program integracji i polityki społecznej. W Gminie Murowana Goślina na dzień 29.02.2004, zanotowano 799 osób bezrobotnych. Klub Pracy powstał dwa lata temu dzięki inicjatywie władz gminy, Centrum Edukacji i Promocji Ochotniczych Hufców Pracy, NSZZ Solidarność oraz Powiatowego Urzędu Pracy. Obszar jego działania obejmuje miasto i gminę Murowana Goślina. Głównym celem działalności Klubu jest przeciwdziałanie bezrobociu oraz jego negatywnym skutkom. Głównym celem działania jest przygotowanie do efektywnego poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia.

Klub będzie realizował swoje zadania w perspektywie do 2013 roku poprzez:

- informowanie o możliwości zdobycia nowych kwalifikacji odpowiadających potrzebom lokalnego rynku pracy (dyżury w UMiG mające na celu pomoc w założeniu własnej działalności gospodarczej),
- prowadzenie kursów efektywnego poszukiwania pracy,
- wykształcenie nowych postaw u osób poszukujących pracy,
- prowadzenie poradnictwa zawodowego indywidualnego i grupowego,
- motywowanie młodzieży do własnej aktywności na rynku pracy,
- informowanie o aktualnej sytuacji na rynku pracy.

Efektem skutecznej działalności Klubu powinno być zmniejszenie bezrobocia, szczególnie wśród absolwentów szkół średnich i wyższych.

PROGRAM 2.4. PROGRAM MIESZKANIOWY

Program mieszkaniowy jest programem komplementarnym do programu rozwoju usług społecznych. Jego celem jest realizacja polityki efektywnego gospodarowania mieniem komunalnym przy jednoczesnym stworzeniu zabezpieczenia socjalnego dla najuboższych.

2.4.1. Poprawa stanu budynków mieszkalnych

Uchwałą Nr XIII/162/2004 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 23 lutego 2004 roku przyjęto "Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Murowana Goślina". Celem opracowania było dokonanie rzetelnej analizy aktualnego stanu gospodarki mieszkaniowej w gminie Murowana Goślina, a w szczególności stanu komunalnych zasobów mieszkaniowych, poprzez określenie aktualnej wielkości wszystkich zasobów mieszkaniowych w gminie, w tym zasobów komunalnych. Opracowanie ma także na celu przeprowadzenie charakterystyki mieszkań komunalnych i dokonanie analizy najemców mieszkań komunalnych. Efektem opracowania mają być założenia do programu sprzedaży mieszkań komunalnych, do programu remontów i inwestycji mieszkaniowych, określenie potrzeb na mieszkania komunalne, socjalne i zamienne na lata 2004 – 2008, a także określenie zasad zarządzania komunalnym zasobem mieszkaniowym na najbliższe lata. W 2005 roku uchwałą Rady Miejskiej wprowadzono zmiany do Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Murowana Goślina. Zasadnicze zmiany polegały na zmianie sposobu zarządzania gminnym zasobem lokalowym. W 2004 roku gmina odstąpiła od projektu utworzenia spółki zarządzającej lokalowym zasobem gminy. W dniu 13 września 2004 roku Rada Miejska w Murowanej Goślinie podjęła uchwałę Nr XX/203/2004 w sprawie wieloletniej umowy obejmujące gospodarowanie komunalnym zasobem lokalowym gminy Murowana Goślina. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych wyraził zgodę na zawarcie umowy na gospodarowanie komunalnym zasobem lokalowym oraz realizację inwestycji budowlanych w tym zasobie na czas dłuższy niż 3 lata tj. na okres do 30 lat. W związku z powyższym w 2005 roku przeprowadzono postępowanie przetargowe w celu wyłonienia wykonawcy i zawarcie umowy z dniem 1 stycznia 2006 roku. Przedłużająca się procedura przesunęła termin podpisania nowej umowy opartej na koncepcji partnerstwa publiczno prywatnego na dzień 22 marca 2006 roku. Umowa natomiast obowiązuje od 1 kwietnia 2006 roku.

Program prac remontowych budynków komunalnych zawiera opracowany przez aktualnego zarządcę nieruchomości, którego łączny koszt prac szacowany jest na kwotę 3 000 000 zł. Zakłada się przeprowadzenie remontów w budynkach objętych umową do 2014 roku. Modernizacja ośrodka zdrowia (budowa windy) w celu dostosowania obiektu dla potrzeb osób niepełnosprawnych do 2007 roku.

Program inwestycyjny sprowadza się głównie do wybudowania budynków z nowymi lokalami mieszkalnymi

- 2007 rok – 8 lokali,
- 2009 rok – 7 lokali,
- 2010 rok – 6 lokali,
- 2011 rok – 6 lokali
- 2012 rok – 16 lokali.

Ponadto gmina w 2005 roku pozyskała dla swoich najemców 9 lokali mieszkalnych w TBS powstałych na terenie gminy.

PROGRAM 2.5. PARTYCYPACJA I INTEGRACJA SPOŁECZNA

Aktywni obywatele są jednym z ważniejszych zasobów gminy. Władze samorządowe Gminy Murowana Goślina zdają sobie z tego sprawę i starają się w różnych działaniach wspierać inicjatywy obywatelskie mające na celu rozwiązywanie problemów lokalnych i rozwój społeczno – ekonomiczny gminy. Przykładem może być stworzenie czytelnych zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi, które z jednej strony dają podstawy wsparcia finansowego i organizacyjnego, a z drugiej zachęcają mieszkańców do większej aktywności na rzecz społeczności lokalnej. Wyrazem otwarcia władz na aktywne uczestnictwo mieszkańców w życiu publicznym są projekty zaproponowane w Programie Rozwoju Lokalnego.

2.5.1. „Młodzież sobie” – uczestnictwo młodzieży w rozwoju gminy

Projekt nazwany umownie hasłem „Młodzież sobie” jest efektem dyskusji, która odbyła się w gminie w dniu 1 kwietnia 2004, w czasie spotkania władz samorządowych z młodzieżą. W czasie trzygodzinnych warsztatów młodzi ludzie mieli okazję zgłaszania zarówno potrzeb swojego środowiska jak i pomysłów na ich zaspokojenie. Okazało się, że dużym, dostrzeganym przez nich problemem jest niedostateczne zagospodarowania wolnego czasu młodych ludzi, którzy beczynnie waleśają się po mieście prowokując sytuacje i zachowania patologiczne.

Młodzież zaproponowała kilka pomysłów, jakie działania podjąć, by tej sytuacji przeciwdziałać. Według części uczestników warsztatów potrzebne jest stworzenie grupy młodzieży działającej przy Radzie Miejskiej, złożonej z osób powyżej 18 roku

życia i zajmującej się sprawami tejże grupy wiekowej. Mogłaby być to grupa inicjatywna, odpowiedzialna później za organizowanie wydarzeń kulturalnych (koncerty, spotkania, wystawy) i sportowych (rekreacyjnych). Młodzież chciałaby także uzyskać wsparcie gminy w organizacji kółek zainteresowań oraz kursów rozwijających zainteresowania. Ważną sprawą jest w związku z powyższym zorganizowanie miejsca spotkań (np. Klubu), w którym młodzi ludzie mogliby spędzać swój wolny czas i w ten sposób lepiej się zintegrować. Młodzież chciałaby także włączyć się we współtworzenie telewizji lokalnej poprzez realizowanie programów dla swoich rówieśników.

W realizacji tych i podobnych przedsięwzięć młodzi ludzie chcieliby uczestniczyć w sposób aktywny, na zasadzie wolontariatu.

2.5.2. Organizacja mieszkańców na rzecz bezpieczeństwa

Lokalne statystyki pokazują, iż wskaźniki przestępczości ogółem w gminie Murowana Goślina zmniejszają się. W roku 2002 stwierdzono 118 kradzieży z włamaniem, a w roku 2003 było ich o 40 mniej. Celami tego projektu są: zarówno na terenie gminy jak również osiągnięcie do 2008 roku zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy.

Zakłada się, że powyższe cele zostaną osiągnięte w trakcie realizacji trzech dużych zadań, które w „Programie organizacji mieszkańców na rzecz bezpieczeństwa” będą funkcjonowały jako trzy samodzielne subprogramy. Są to:

- organizacja mieszkańców na rzecz bezpieczeństwa pod nazwą „Przestępstwo – stop”,
- monitoring wizyjny wybranych rejonów miasta,
- program „Otwarty komisariat”.

Pierwszy z nich będzie polegał na zwiększaniu udziału społeczności lokalnej w przeciwdziałaniu przestępczości poprzez organizację cyklicznych spotkań edukacyjnych funkcjonariuszy policji z mieszkańcami i intensyfikację współpracy z nimi w rejonach zamieszkania.

Drugi program wiąże się z konkretnymi inwestycjami i rozwinięciem systemu monitorowania wizyjnego miasta, który obecnie obejmuje tylko Nowy Rynek na

Osiedlu Zielone Wzgórza i Gimnazjum nr 2, na nowe rejony miasta Murowana Goślina (12 kamer). Docelowo do roku 2008 przewiduje się zainstalowanie 18 dodatkowych kamer.

Intencją trzeciego programu „Otwarty komisariat” jest zachęcenie mieszkańców do przychodzenia do siedziby policji. Obecnie wchodząc do komisariatu mieszkańcy są narażeni na spotkania z przetrzymywanymi tam przestępcami. Zaplanowana przebudowa komisariatu oddzieli część dla zatrzymanych od części dla klientów (poszkodowanych) i tym samym zwiększy poczucie komfortu w spotkaniach z funkcjonariuszami policji na terenie komisariatu.

Efektem wszystkich działań powinno być, generalnie, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców na terenie gminy jak również utrzymanie tendencji spadkowej przestępstw i wykroczeń przeciwko mieniu i ograniczenie liczby zdarzeń drogowych.

2.5.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego i działalność kulturotwórcza

Jedną z zasadniczych miar człowieczeństwa jest kultura. Bez stwarzania warunków do jej przetrwania i rozwoju, właściwe wykorzystywanie zdobyczy cywilizacyjnych staje się niemożliwe. Wobec obserwowanego współcześnie regresu kultury, koniecznym staje się nadanie jej odpowiedniej rangi także w wymiarze lokalnym.

Gmina, wykonując ustawowe zadanie z zakresu działalności kulturalnej, winna szeroko wykorzystywać nie tylko organizacyjne i finansowe możliwości swoich jednostek organizacyjnych, ale także potencjał, jakim dysponują organizacje pozarządowe i osoby fizyczne, które, by aktywnie działać, potrzebują często niewielkiej zachęty organizacyjnej i symbolicznego wsparcia materialnego. Wymienione w powyższym projekcie zadania mają zasadniczo charakter otwarty, by można było łatwiej określać ostateczną formę ich realizacji, w zależności od potrzeb gminnej strategii kulturalnej.

CEL STRATEGICZNY III

ZINTENSYFIKOWANIE PROMOCJI ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ GMINY ORAZ REALIZACJA NOWOCZESNEGO, PROFESJONALNEGO ZARZĄDZANIA

Aby udało się zrealizować projekty wymienione w ramach celu strategicznego I i II, niezbędne jest stworzenie odpowiednich warunków instytucjonalnych, a także prowadzenie aktywnej polityki promocyjnej gminy. Również bieżąca działalność Urzędu Miasta i Gminy wymaga wdrażania coraz lepszych rozwiązań organizacyjnych.

PROGRAM 3.1. BUDOWANIE POZYTYWNEGO WIZERUNKU GMINY

Działalność promocyjna jest bardzo pomocna i wręcz niezbędna w celu pozyskania zarówno inwestorów zewnętrznych, jak i turystów odwiedzających gminę. Każda z tych grup poszukuje jednak innego rodzaju informacji i w innej formie plastycznej. Istotne jest jednocześnie prezentowanie dobrych stron życia w gminie samym mieszkańcom zachęcając ich w ten sposób do większej aktywności na rzecz gminy i wpływając na stopień zidentyfikowania się z miejscem zamieszkania. W związku z tym konieczne jest ukierunkowanie działań promocyjnych podejmowanych przez władze.

3.1.1. Promocja inwestycyjna

Aby sprostać wymaganiom coraz bardziej zatłoczonego rynku inwestycyjnego, istotnym elementem jest umiejętność posługiwania się nowoczesnymi metodami marketingowymi. Realizacja projektu ma na celu stworzenie dobrze przygotowanej, kompleksowej oferty inwestycyjnej. Prezentacja oferty w internecie i mediach oraz wykorzystanie wojewódzkich programów promocyjnych muszą tworzyć zintegrowany, spójny, efektywnie działający system.

W celu skutecznego promowania terenów inwestycyjnych gminy, niezbędne jest stworzenie profesjonalnie drukowanego katalogu tych terenów, wraz z ewentualną

ofertą pomocy gminy dla inwestora. Katalog posiada pewną część stałą, oraz część zmienną – w zależności co interesuje inwestora. Taka oferta inwestycyjna trafia do potencjalnych inwestorów za pośrednictwem wyspecjalizowanych instytucji (COI, PAIZ) oraz do osób bezpośrednio zgłaszających się do gminy.

Prowadzona będzie kontrola zainteresowania naszą ofertą inwestycyjną – monitoruje się „wejścia” na stronę internetową, rejestruje się wysłane oferty, ewidencjonuje się zainteresowanych inwestorów. Na tej podstawie prowadzona jest analiza, jakie tereny cieszą się największym zainteresowaniem i jakiego typu przedsiębiorstwa najchętniej zainwestowałyby w gminie. Monitoruje się także jaki % wysyłanych ofert faktycznie interesuje inwestorów.

3.1.2. Promocja turystyczna

Promocja turystyczna znalazła szczególne miejsce w promowaniu gminy na zewnątrz. Stało się tak za sprawą prowadzonej konsekwentnie od kilku lat polityki gminy, która w rozwoju turystyki upatruje możliwości ożywienia gospodarczego, szczególnie na terenach wiejskich. Elementami rozpoczętych już działań są:

- przynależność gminy do Związku Międzygminnego Puszcza Zielonka(ZMPZ) i uczestniczenie w opracowaniu i aktualizacjach Strategii Rozwoju Turystyki dla obszaru gmin Związku
- członkostwo w Poznańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej (PLOT)
- podejmowane do tej pory akcje promocyjne na wystawach i targach krajowych . (Tour Salon - 2003), Międzynarodowych Targach Turystycznych (Berlin 2004), a także organizowanie wizyt studialnych dla prasy i biur turystycznych (Promocja produktu turystycznego „Puszcza Zielonka”, WIT-2003)

Celami tego projektu są:

1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy
2. Zwiększenie o 10% liczby miejsc noclegowych

W ramach projektu planowane są następujące przedsięwzięcia:

- powstanie Gminnego Centrum Turystycznego
- opracowanie i wydanie nowych materiałów promocyjnych
- rozwój kontaktów z mediami

- kontynuacja aktywności w ramach ZMPZ oraz PLOT

W wyniku realizacji projektu spodziewane jest zwiększenie ruchu turystycznego na terenie gminy (głównie weekendowego) oraz wzrost miejsc pracy w związku z prowadzoną działalnością okołoturystyczną.

3.1.3. Promocja wewnętrzna i rozwój komunikacji społecznej

Celami realizacji projektu jest stałe zwiększanie skuteczności komunikacji społecznej pomiędzy władzami gminy a mieszkańcami oraz stworzenie do roku 2006 efektywnego systemu promocji gminy. W projekcie zakłada się wykorzystanie następujących narzędzi wspomagających wymienione działania:

- Public Relations – utrzymywanie kontaktów z dziennikarzami z pism lokalnych (Obywatel, Murowana Prawda), poznańskich i ogólnopolskich gazet codziennych (Gazeta Wyborcza, Głos Wielkopolski, Gazeta Poznańska, Rzeczpospolita, PAP) oraz periodyków o charakterze samorządowym (Nasza Wielkopolska, Wspólnota, Monitor Wielkopolski, Panorama Miast). Dalsze wydawanie Informatora Samorządowego (możliwa zmiana jego formy). Utrzymywanie kontaktów z dziennikarzami i reporterami mediów elektronicznych (Telewizja Lokalna, PTV3, Radio Merkury, inne radiostacje).
- Bezpośrednie kontakty z mieszkańcami miasta i gminy – spotkania, prezentacje osiągnięć gminy.
- Promocja – organizacja lub współorganizacja imprez okolicznościowych (Targ Wiejski, Jarmark św. Jakuba, dni Zielonych Wzgórz, coroczne Dożynki). Inicjowanie imprez promujących gminę (imprezy turystyczne w Puszczy Zielonce, imprezy kulturalne organizowane przez Dom Kultury). Promocja we współpracy z miastem Poznaniem i powiatem poznańskim.
- Reklama – przygotowanie profesjonalnej oferty inwestycyjnej, umieszczenie jej w COI oraz przekazanie odpowiednim komórkom Powiatu Poznańskiego i Urzędu Miasta Poznania. Przygotowanie szerokiej gamy materiałów reklamowych (folder, mapa, kalendarz ścienny, gadżety reklamowe – naklejki, długopisy, torby). Opublikowanie „Planu Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Murowana Goślina”.
- Udział w Targach – Polagra, Targi Turystyczne itp.

3.1.4. Współpraca z gminami partnerskimi

Od października 2001 r. działa Komitet Partnerski Ziemi Goślińskiej. Jego utworzenie było naturalną konsekwencją podjętych działań partnerskich. Potrzebna była bowiem organizacja, która zajmie się (we współpracy z władzami gminy) m.in. inicjowaniem, koordynowaniem i dokumentowaniem współpracy.

Z początkiem kwietnia 2003 r. Komitet Partnerski Ziemi Goślińskiej przekształcił się w stowarzyszenie, uzyskując tym samym status osoby prawnej. Celem działalności Komitetu jest inicjowanie i rozwój współpracy partnerskiej gminy Murowana Goślina z innymi miejscowościami i regionami z Polski i z zagranicy, w tym na szczeblu stowarzyszeń, organizacji, domów kultury i sportu itp. jednostek, jak również bezpośrednio mieszkańców stron partnerskich.

Współpraca z gminami partnerskimi ma za zadanie umocnienie więzi z Hemmingen i Ochotnicą Dolną oraz poszukiwanie nowych kontaktów partnerskich będących okazją do wymiany doświadczeń oraz stwarzania możliwości rozwoju nowej płaszczyzny kontaktów społecznych. Założeniem jest realizowanie wizyt studialnych w innych gminach Polski i za granicą oraz otwarcie na podobne wizyty gości z innych stron Polski i świata w Murowanej Goślinie.

PROGRAM 3.2. DBAŁOŚĆ O STAŁY ROZWÓJ INSTYTUCJONALNY

W trakcie prac nad dokumentem Planu Rozwoju Lokalnego władze gminy sygnalizowały rodzącą się konieczność dalszych prac nad efektywniejszym sposobem funkcjonowania codziennej pracy Urzędu. Konieczność podwyższenia sprawności i zdolności do wypełniania zadań jest jednym z kluczowych elementów sprawnego zarządzania zasobami, niezbędnego w realizacji określonych celów. Rozwój zdolności administracji do wykonywania stojących przed nią zadań jest również jednym z kluczowych czynników wpływających na skuteczność ubiegania się o zewnętrzne środki finansowe niezbędne do realizacji większości zadań stawianych w dokumencie Planu Rozwoju Lokalnego

3.2.1. Efektywne pozyskiwanie środków zewnętrznych

Bardzo istotnym projektem w ramach niniejszego programu jest spełnienie przez samorząd nowej i bardzo istotnej roli, a mianowicie inicjatora działań w zakresie pozyskiwania unijnych środków pomocowych. Ponieważ dla realizacji bardzo wielu zadań w niniejszym dokumencie strategicznym przewidziano współfinansowanie ze środków zewnętrznych, więc od sprawnej realizacji niniejszego projektu zależeć będzie sukces całego spektrum innych projektów i co za tym idzie tempo rozwoju miasta i gminy.

Celem projektu jest lepsze przygotowanie Urzędu do pozyskiwania funduszy europejskich poprzez stworzenie do 2005 roku planu pozyskiwania środków UE na potrzeby rozwoju gminy na lata 2005-2007 oraz wykształcenie do roku 2006 co najmniej dwóch zespołów pracowniczych skutecznie aplikujących o środki zewnętrzne.

W pierwszym etapie został zatrudniony pracownik, którego zadaniem jest skuteczna aplikacja o środki pomocowe. Wiedza ta, jak również wiedza specjalistyczna uzyskiwana przez pracowników na innych szkoleniach zewnętrznych będzie przekazywana w ramach opracowanego programu samokształcenia i szkoleń wewnętrznych. Powinna ona zaowocować większą liczbą projektów przygotowywanych w systemie międzygminnym oraz realizowanych wydziałach poszczególnych wydziałach i jednostkach organizacyjnych Urzędu

3.2.2. Rozbudowa budynku UMiG przy ul. Poznańskiej

Zasadniczym celem realizacji niniejszego, realizowanego już projektu jest stała poprawa zadowolenia klientów z obsługi w Urzędzie Miasta i Gminy, jak również poprawa reprezentatywności i funkcjonalności Urzędu. W planie do wykonania pozostaje połączenie obu budynków Urzędu poprzez zabudowanie obszaru pomiędzy aktualnie użytkowanymi obiektami. Budynki uzyskają jednolity wygląd, a w łączniku usytuowane zostanie reprezentacyjne wejście do Urzędu. Budowa łącznika pozwoli wygospodarować nowe pomieszczenia, m.in. na dole przewidziano usytuowanie Punktu Obsługi Klienta.

3.2.3. Profesjonalnie zarządzana, przejrzysta gmina

Celami projektu „Profesjonalnie zarządzana, przejrzysta gmina” są: wypracowanie i wdrożenie do końca roku 2006 standardów etycznych i administracyjnych funkcjonowania Urzędu oraz do roku 2013 zatrudnienie na stanowiskach merytorycznych 100% kadry z wyższym wykształceniem

Gmina Murowana Goślina, jako jedna z 16 gmin w kraju, od początku 2004 roku uczestniczyła w ogólnopolskim programie „Przejrzysta gmina” – Laboratorium, współpracując przy opracowaniu procedur przejrzystości działania Urzędu i standardów etycznych zarządzania gminą. Program firmowany był przez 5 znaczących organizacji: Polsko-Amerykańską Fundację Wolności, Fundację Batorego, Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej, Centrum Edukacji Obywatelskiej i Gazetę Wyborczą. Jego efektem była akcja masowa „Przejrzysta Polska” realizowana przez Gazetę Wyborczą, zakończona w marcu 2006 r.

Gmina od kilku lat prowadzi działania mające na celu podniesienie jakości pracy w urzędzie i podległych jednostkach. Realizuje szkolenia dla pracowników oraz wdraża i podaje do publicznej wiadomości procedury działania zwiększające efektywność współpracy z mieszkańcami.

Program ustawicznego kształcenia pracowników gminy jest wpisany w podnoszenie jakości pracy w Urzędzie. UMiG dofinansowuje studia licencjackie, magisterskie i podyplomowe pracowników oraz rozpoznaje potrzeby szkoleniowe pracowników wynikające z audytów personalnych oraz systemu ocen pracowniczych, a także zmieniających się przepisów prawnych

Każde wymienione w projekcie zadanie będzie w realiach funkcjonowało jako oddzielny podprojekt, jednak wspólnym efektem działań powinna być lepsza jakość pracy w Urzędzie mierzona wzrostem satysfakcji mieszkańców z funkcjonowania lokalnej administracji, większa motywacja pracowników do stałego rozwoju i lepsze rozumienie spraw mieszkańców oraz efektywne rozwiązywanie zgłaszanych w Urzędzie problemów.

3.2.4. Budżet zadaniowy

Celem wprowadzenia budżetu zadaniowego jest usprawnienie procesu zarządzania finansami oraz sprawniejsze kreowanie polityki finansowej. W realizację zadania zostaną zaangażowani wszyscy pracownicy urzędu i jednostek podległych. Zadanie będzie wdrażane przez okres dwóch lat, następnie realizowane każdego roku. Zakładanym efektem będzie większa identyfikacja pracowników z realizowanymi zadaniami oraz likwidacja odpowiedzialności zbiorowej za realizację poszczególnych zadań na rzecz odpowiedzialności indywidualnej.

Osiągnięcie w określonym horyzoncie czasowym jakości życia mieszkańców oraz funkcjonowania podmiotów gospodarczych odpowiadających najwyższym standardom analogicznych gmin miejsko-wiejskich w Unii Europejskiej.

1. ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SŁUŻĄCEJ WZMOCNIENIU POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO GMINY

1.1. Modern. i rozbudowa układu drogowego

1.1.1. Budowa obwodnicy

1.1.2. Budowa dróg na terenie miasta i gminy

1.1.3. Modernizacje i remonty dróg

1.1.4. Budowa chodników i dróg rowerowych

1.1.5. Budowa i modernizacja oświetlenia

1.1.6. Budowa parkingów

1.2. Ochrona środowiska

1.2.1. Działania na rzecz ochrony środowiska

1.2.2. Rozbudowa wysypiska odpadów

1.2.3. Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej

1.2.4. Rozbudowa systemu kanalizacji deszczowej

1.2.5. Zaopatrzenie mieszkańców w wodę

1.2.6. Program zaopatrzenia w energię ciepłą

1.3. Budowa cmentarza

1.3.1. Budowa cmentarza komunalnego

2. WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSYFIKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO

2.1. Rozwój turystyki i dziedzictwa kulturowego

2.1.1. Wspieranie rozwoju turystyki

2.1.2. Budowa zbiornika małej retencji Przebędowo

2.2. Rozwój przedsiębiorczości

2.2.1. Budowa lokalnego kapitału społecznego

2.2.2. Pomoc dla rolników

2.2.3. Budowa targowiska miejskiego

2.2.4. Wyznaczenie i przygotowanie terenów pod inwestycje

2.3. Rozwój usług społecznych

2.3.1. Komunikacja i transport wewnątrzgminny

2.3.2. Infrastruktura edukacyjna

2.3.3. Realizacja „Polityki Oświatowej Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2004-2010”

2.3.4. Infrastruktura sportowa

2.3.5. Pomoc społeczna

2.4. Program mieszkaniowy

2.4.1. Poprawa stanu budynków mieszkalnych

2.5. Partycypacja i integracja społeczna

2.5.1. Młodzież sobie

2.5.2. Program organizacji mieszkańców na rzecz bezpieczeństwa

2.5.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego i działalność kulturotwórcza

3. ZINTENSYFIKOWANIE PROMOCJI ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ GMINY ORAZ REALIZACJA NOWOCZESNEGO, PROFESJONALNEGO ZARZĄDZANIA

3.1. Budowanie pozytywnego wizerunku gminy

3.1.1. Promocja inwestycyjna

3.1.2. Promocja turystyczna

3.1.3. Promocja wewnętrzna i rozwój komunikacji społecznej

3.1.4. Współpraca z gminami partnerskimi

3.2. Dbłość o stały rozwój instytucjonalny

3.2.1. Efektywne pozyskiwanie środków zewnętrznych

3.2.2. Rozbudowa budynku Urzędu Miasta i Gminy przy ul. Poznańskiej

3.2.3. Profesjonalnie zarządzana, przejrzysta gmina

3.2.4. Budżet zadaniowy

Tabela 9. Harmonogram realizacji projektów.

[illegible]

CEL STRATEGICZNY II	WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSYFIKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO- GOSPODARCZEGO										
PROGRAM 2.1.	ROZWÓJ TURYSTYKI I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO										
2.1.1. Wspieranie rozwoju											
2.1.2. Budowa zbiornika małej retencji Przebędowo											
PROGRAM 2.2.	ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI										
2.2.1. Budowa lokalnego kapitału społecznego											
2.2.2. Pomoc dla rolników											
2.2.3. Budowa targowiska miejskiego											
2.2.4. Wyznaczenie i przygotowanie terenów pod inwestycje											
PROGRAM 2.3.	ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH										
2.3.1. Komunikacja i transport wewnątrzgminny											
2.3.2. Infrastruktura edukacyjna											
2.3.3. Realizacja „Polityki Oświatowej”											
2.3.4. Infrastruktura sportowa											
2.3.5. Pomoc społeczna											
PROGRAM 2.4.	PROGRAM MIESZKANIOWY										
2.4.1. Poprawa stanu budynków mieszkalnych											
PROGRAM 2.5.	PARTYCYPACJA I INTEGRACJA SPOŁECZNA										
2.5.1. Młodzież sobie											

[illegible]

IV. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

Tabelaryczne zestawienie harmonogramu realizacji poszczególnych programów i projektów umieszczono powyżej w tabeli 11.

Szczegółowa charakterystyka poszczególnych projektów przewidzianych do realizacji w ramach Planu Rozwoju Lokalnego zamieszczona została w aneksie w formie kart opisu projektów, zawierających informacje na temat:

- ◆ umiejscowienia projektu w drzewie celów strategicznych i programów,
- ◆ celów realizacji projektu,
- ◆ jednostki koordynującej,
- ◆ czasu i łącznego kosztu realizacji projektu,
- ◆ czasu, kosztu, źródeł finansowania i wykonawcy poszczególnych zadań w ramach projektu,
- ◆ planowanych miar wykonania projektu.

V. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY

Z perspektywy zbieżności Planu Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Murowana Goślina z działaniami podejmowanymi przez władze wyższego szczebla, najważniejszym dokumentem jest *Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego* zatwierdzona przez Sejmik Województwa w lipcu 2000 r. oraz *Wojewódzki Program Operacyjny na rok 2004*. Cele strategiczne oraz programy i projekty opisane w dokumencie Planu Rozwoju Lokalnego w pełni korespondują z założeniami rozwoju wyznaczonymi dla obszaru województwa, zarówno w jego *Strategii*, jak również w *Programie Operacyjnym*, którego cele szczegółowe obejmują najważniejsze sfery oddziaływania polityki regionalnej państwa. Zachowują także zgodność ze *Studium Rozwoju Przestrzennego Aglomeracji Poznańskiej na lata 2003 – 2020*. Ich realizacja w sposób zintegrowany (a więc również na wszystkich szczeblach samorządu w województwie) wzmacnia spójność społeczno-ekonomiczną regionu i przyczynia się do wzrostu konkurencyjności.

Najważniejsze inwestycje zaplanowane w Gminie a realizowane przez inne niż Gmina podmioty to:

1. **Obwodnica miasta Murowana Goślina** – inwestycja zaplanowana na lata 2005 – 2008, realizowana przez Województwo Wielkopolskie. Nakłady na taką inwestycję przewyższają wielokrotnie możliwości finansowe budżetu gminy. Gmina Murowana Goślina pokryje koszt następujących zadań:
 - ♦ zmiana planu zagospodarowania przestrzennego,
 - ♦ opracowanie podziałów geodezyjnych i wycena gruntu,
 - ♦ wykup gruntów pod budowę obwodnicy.
2. **Zbiornik retencyjny Przebędowo** – inwestycja zaplanowana na lata 2005 – 2008, także realizowana przez Województwo Wielkopolskie. Głównym celem budowy zbiornika jest magazynowanie wody dla istniejącej deszczowni w Przebędowie. Dzięki temu zaistnieje możliwość powiększenia deszczowni z obecnych ok. 50 ha do ok. 100 ha.
3. **Składowisko odpadów komunalnych w Białęgach** – rozbudowa i modernizacja istniejącego już składowiska, zakończy się do 30.09.2004 r.

Inwestycja w całości finansowana ze środków zarządcy gminnego składowiska – firmy ALTRANS.

4. **Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie wsi położonych w Puszczy Zielonce i do niej przylegających** – inwestycja zaplanowana na lata 2004 – 2007, w ramach działań Związku Międzygminnego „Puszcza Zielonka”. Wykonawcą inwestycji jest AQUANET sp. z o.o. Inwestycja została zakwalifikowana do finansowania ze środków Funduszu Spójności.
5. **Zagospodarowanie terenów wokół jeziora Raduszyn** – na lata 2004 – 2008 zaplanowano turystyczne zagospodarowanie tego terenu. Elementem planu jest wybudowanie przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Zielone Wzgórza”, parku sportowo – rekreacyjnego z boiskami do gry, kortami tenisowymi i ścieżkami spacerowymi.

VI. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO DO ROKU 2006

Poprzez realizację poszczególnych programów i projektów oczekuje się uzyskania następujących osiągnięć do roku 2006:

Nazwa celu strategicznego/programu / wskaźnik	2004	2005	2006
I. ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SŁUŻĄCEJ WZMOCNIENIU POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO GMINY			
1.1. Modernizacja i rozbudowa lokalnego układu drogowego			
Długość wybudowanych dróg (km)	0,682	-	-
Długość zmodernizowanych dróg (km)	-	1,194	1,722
Ilość nowych punktów świetlnych (szt.)	-	31	30
Parking (szt.)	-	1	1
1.2. Ochrona środowiska			
Rozbudowa składowiska odpadów komunalnych (komora, szt.)	1	-	-
Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej (km)	1,05	-	-
Ilość zmodernizowanych przepompowni ścieków (szt.)	1	-	-
Długość wybudowanej kanalizacji deszczowej (km)	-	0,503	0,582
Długość zmodernizowanej kanalizacji deszczowej (km)	-	b.d.	b.d.
Długość wybudowanej sieci wodociągowej (km)	9,2	3,6	4,05
Ilość wybudowanych ujęć wody (szt.)	1	-	-
Ilość zmodernizowanych ujęć wody (szt.)	-	1	-
1.3. Budowa cmentarza			
Ilość oddanych miejsc pochówku	-	-	-
II. WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSYFIKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO			
2.1. Rozwój turystyki i dziedzictwa kulturowego			
Zwiększenie ilości miejsc noclegowych	10% do 2013		

2.2. Rozwój przedsiębiorczości			
Ilość przeszkolonych bezrobotnych (os.)	-	75	75
Ilość utworzonych instytucji rynku pracy i wsparcia biznesu (szt.)	-	1	-
Ilość nowych przedsiębiorstw założonych przez przeszkolone osoby bezrobotne (szt.)	-	-	15
Ilość nowych miejsc pracy uzyskanych przez przeszkolone osoby bezrobotne (szt.)	-	-	25
Ilość przeszkolonych rolników (os.)	200	200	200
2.3. Rozwój usług społecznych			
Ilość kursów autobusów szkolnych (km/dzień)	548	550	550
Ilość uczniów dowiezionych do szkół (os./dzień)	491	490	500
Ilość wybudowanych hal sportowych (szt.)	-	1	-
Ilość wybudowanych boisk przyszkolnych (szt.)	-	-	1
Ilość zmodernizowanych bibliotek (szt.)	-	-	1
2.4. Program mieszkaniowy			
Ilość pozyskanych lokali socjalnych (szt.)	-	9	7
Ilość wybudowanych kotłowni w budynkach komunalnych (szt.)	1	-	-
2.5. Partycypacja i integracja społeczna			
Ilość oddanych punktów monitoringu wizyjnego (szt.)	1	7	ok. 9
II. WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSIFYKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO			
3.1. Budowanie pozytywnego wizerunku gminy			
Ilość wydanych profesjonalnych materiałów promujących gminę	2	3	b.d.
3.2. Dbłość o stały rozwój instytucjonalny			
Ilość pracowników uczestniczących w studiach wyższych i podyplomowych	10	b.d.	b.d.
Ilość pracowników uczestniczących w różnego rodzaju szkoleniach merytorycznych	40	b.d.	b.d.

VII. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004-2006

[illegible]

2.1.1. Wsparcie rozwoju turystyki	SAPARD/ERDF	79 000				10 000		1268140
	Budżet centralny	20 000				10 000		102509,25
	Budżet gminy	46 000				3 000		20894,55
	Budżet innych jst	99 000				22 000		1024194,2
2.1.2. Budowa zbiornika małej retencji Przebędowo	Środki zewnętrzne							
	Budżet gminy							
	Budżet innych jst							5 005 000
PROGRAM 2.2.		Rozwój przedsiębiorczości						
2.2.1. Budowa lokalnego kapitału społecznego	EFS	150 000		1 692 750				
	Środki zewnętrzne	30 000		338 550				
	Budżet powiatu	20 000		225 700				
2.2.2. Pomoc dla rolników	Środki zewnętrzne							
	Budżet gminy	6 000		6 000		6 000		35 000
	Budżet innych jst							
2.2.3. Budowa targowiska miejskiego	Środki zewnętrzne			175 000				
	Budżet gminy							
	Budżet innych jst							
2.2.4. Wyznaczenie i przygotowanie terenów pod inwestycje	ERDF			600 000				
	Środki zewnętrzne			200 000				
	Budżet gminy	400 000						
PROGRAM 2.3.		Rozwój usług społecznych						
2.3.1. Komunikacja i transport wewnątrzgminny	Środki zewnętrzne							
	Budżet gminy	2 270 000						957 893
	Budżet innych jst							2 096 607
2.3.2. Infrastruktura edukacyjna	NMF-EOG							3 881 321
	ERDF	39 500		5 555 616		1 457 924		

	Budżet gminy	693 900	1 111 123	291 584	896 600
	Budżet innych jst				3 000 000
	Budżet centralny	5 267	740 749	194 389	
2.3.3. Realizacja „Polityki Oświatowej”	Środki zewnętrzne				
	Budżet gminy	1 282 622			
	Budżet innych jst				
2.3.4. Infrastruktura sportowa	Środki zewnętrzne	4 230 420			
	Budżet gminy	2 343 800			
	Budżet innych jst				
2.3.5. Pomoc społeczna	Środki zewnętrzne				
	Budżet gminy	5 000	5 000	5 000	35 000
	Budżet innych jst				
PROGRAM 2.4.		Program mieszkaniowy			
2.4.1. Poprawa stanu budynków mieszkalnych	Środki zewnętrzne				
	Budżet gminy	7 130 000			
	Budżet innych jst				
PROGRAM 2.5.		Partycypacja i integracja społeczna			
2.5.1. Organizacja mieszkańców na rzecz bezpieczeństwa	Środki zewnętrzne	310 000			
	Budżet gminy				
	Budżet innych jst				
2.5.2. Młodzież sobie	Środki zewnętrzne	40 000	40 000	40 000	40 000
	Budżet gminy				
	Budżet innych jst				
2.5.3 Ochrona dziedzictwa kulturowego i działalność kulturotwórcza	Środki zewnętrzne	140 000	140 000	140 000	140 000
	Budżet gminy				

	Budżet innych jst						
CEL STRATEGICZNY III		ZINTENSYFIKOWANIE PROMOCJI ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ GMINY ORAZ REALIZACJA NOWOCZESNEGO, PROFESJONALNEGO ZARZĄDZANIA					
PROGRAM 3.1.		Budowanie pozytywnego wizerunku gminy					
3.1.1. Promocja inwestycyjna	Środki zewnętrzne						
	Budżet gminy			15 000			
	Budżet innych jst						
3.1.2. Promocja turystyczna	Środki zewnętrzne						
	Budżet gminy	400 000					
	Budżet innych jst						
3.1.3. Promocja wewnętrzna i rozwój komunikacji społecznej	Środki zewnętrzne						
	Budżet gminy	56 000		32 000		32 000	224 000
	Budżet innych jst						
3.1.4. Współpraca z gminami partnerskimi	Środki zewnętrzne	15 000		15 000		15 000	105 000
	Budżet gminy						
	Budżet innych jst						
PROGRAM 3.2.		Dbłość o stały rozwój instytucjonalny					
3.2.1. Efektywne pozyskiwanie środków zewnętrznych	Środki zewnętrzne						
	Budżet gminy	10 000		40 000		15 000	70 000
	Budżet innych jst						
3.2.2. Rozbudowa budynku UMig przy ul. Poznańskiej	Środki zewnętrzne						
	Budżet gminy	1 582 860					
	Budżet innych jst						
3.2.3. Profesjonalnie zarządzana, przejrzysta gmina	Środki zewnętrzne						
	Budżet gminy	35 000		80 000		30 000	210 000
	Budżet innych jst						
3.2.4. Budżet zadaniowy	Środki zewnętrzne						
	Budżet gminy			30 000			

	Budżet innych jst							
--	-------------------	--	--	--	--	--	--	--

Na podstawie kart projektów stanowiących załącznik do Planu Rozwoju Lokalnego przygotowała Katarzyna Łoszyk

VIII. WDRAŻANIE I MONITOROWANIE PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

1. Monitorowanie wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego

Monitorowanie jest procesem, który ma na celu analizowanie stanu zawansowania projektu i jego zgodności z postawionymi celami. Istotą monitorowania jest wyciąganie wniosków z tego, co zostało i nie zostało zrobione. Jest nią także modyfikowanie dalszych poczynań w taki sposób, aby osiągnąć zakładany cel w przyszłości. Istotnym elementem monitorowania jest wypracowanie technik zbierania informacji oraz opracowanie odpowiednich wskaźników, które będą odzwierciedlały efektywność prowadzonych działań.

Wdrażaniem Planu Rozwoju Lokalnego i monitorowaniem postępu prac zajmie się specjalny zespół powołany zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy, którego tryb i standardy pracy zostaną określone odrębnym regulaminem.

W procesie monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego przewidziano następujące fazy:

Ocenę wstępną

Rozpoczęcie każdego programu i wchodzących w jego skład projektów poprzedzone zostanie ustaleniem wszelkich parametrów ilościowych i jakościowych (wskaźniki określające wyniki realizowanych zadań). Zostaną również wyraźnie określone etapy cząstkowe realizacji poszczególnych zadań (termin rozpoczęcia i zakończenia). Przyjęte raz parametry powinny być stosowane przez cały czas realizacji programów i projektów.

Monitoring sterujący

Dotyczy całego okresu wdrażania projektu. Zadaniem prowadzonego monitorowania będzie wykrycie wszelkich odchyłeń, jakie mają miejsce w trakcie realizacji projektu. Dla skutecznej realizacji monitoringu sterującego powinien zostać wyłoniony zespół składający się z radnych Rady Miejskiej i Młodzieżowej Rady Miejskiej, jednostek samorządu pomocniczego oraz przedstawicieli administracji samorządowej. Celem działania zespołu będzie stały nadzór nad dotrzymaniem

terminów realizacji zadań cząstkowych oraz ocena rezultatów wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego wraz z rekomendowaniem władzom samorządowym niezbędnych działań modyfikujących.

Kontrolę końcową - ewaluację efektów.

Ocena końcowa powinna określić na ile zakładane w Planie Rozwoju Lokalnego cele zostały osiągnięte oraz ustalić przyczyny wszelkich odchyłeń w realizacji. Ewaluacja posłuży za podstawę sprawdzenia, czy planowane efekty są zgodne z przyjętymi celami i ich miarami. W trakcie ewaluacji zostanie również dokonana analiza podejmowanych działań korygujących. Wnioski z ewaluacji zostaną wykorzystane w trakcie realizacji kolejnych, podobnych projektów w przyszłości. Są one również kluczowe dla prawidłowego planowania kolejnych edycji Planu Rozwoju Lokalnego gminy.

Narzędzia służące zbieraniu informacji zaproponowane w czasie opracowania Planu Rozwoju Lokalnego

Zapewnienie informacji zwrotnej jest jednym z kluczowych elementów zapewniających efektywne wdrażanie Planu Rozwoju Lokalnego. Również systematyczne zbieranie danych i gromadzenie ich w istniejących bazach danych jest elementem ułatwiającym późniejsze prace zespołu monitorującego.

Miary wykonania projektów

Nie we wszystkich projektach obecnego PRL dało się ustalić miary wyjściowe.

W celu rzetelnego monitorowania wdrażania ważne jest ustalenie mierzalnych celów i zadań, najlepiej opisanych przez dane ilościowe o charakterze statystycznym, które po przetworzeniu powinny zostać ujęte w serie wskaźników.

Dla każdego z projektów zaproponowano odpowiednie miary wykonania. Pozwolą one w przyszłości ocenić stopień zaawansowania projektu i sukces w jego realizacji. Pomiar osiąganych wyników pozwala odróżnić powodzenie od porażki. Wyniki zapisane w postaci wskaźników czy bezwzględnych informacji statystycznych mają także ważne znaczenie w procesie uzyskiwania poparcia społecznego dla prowadzonych zmian czy świadczenia usług. Dają one czytelny i jednoznaczny obraz sytuacji. Należy jednak pamiętać, że muszą być one interpretowane łącznie. Pojedynczy wskaźnik czy liczba może dawać mylne, zbyt optymistyczne lub zbyt pesymistyczne wrażenie o stopniu zaawansowania wdrażania Planu Rozwoju

Lokalnego. Analiza wartości poszczególnych wskaźników pozwala ocenić na ile podejmowane działania zgodne są z zakładanymi celami. Zaproponowane miary umożliwiają bezstronną ocenę osiąganych efektów.

Porównywanie wskaźników

Jednym z podstawowych narzędzi służących do oceny efektów realizowanego Planu Rozwoju Lokalnego jest również porównanie osiąganych wyników pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego. Odniesienie efektów własnej pracy do osiągnięć innych przy pomocy porównywalnych wskaźników, pozwala na obiektywną ocenę postępu i skali zachodzących zmian. Może jednocześnie prowadzić do zidentyfikowania najlepszych wzorów działania (tzw. dobrych praktyk), których wspólnym mianownikiem jest wydajność.

2. Aktualizacja Planu Rozwoju Lokalnego

Zapisane w Planie Rozwoju Lokalnego zadania nie powinny być zatwierdzone raz na zawsze – raz w roku powinny być one przeglądane i ewentualnie korygowane bądź uzupełniane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Równocześnie do dokumentu Planu Rozwoju Lokalnego powinny być wprowadzane nowe projekty, wynikające z pojawiających się możliwości (na przykład pozyskanie dodatkowych środków) bądź zgłaszanych potrzeb.

Efektem pracy zespołu monitorującego mają być coroczne sprawozdania o stopniu realizacji celów i ewentualne wskazania do aktualizacji Planu. W przypadku nie osiągania założonych parametrów jakościowych i ilościowych (pożądanych zmian) ich korekta stanie się przedmiotem odpowiednich uchwał Rady Miejskiej.

Przyjęto, że:

- w kolejnych latach, sprawozdanie z realizacji działań zawartych w planie strategicznym przedstawiane będzie na jednej z sesji Rady Miejskiej **w pierwszym półroczu.**
- Plan Rozwoju Lokalnego będzie aktualizowany zawsze jednocześnie z aktualizacją Strategii Rozwoju Miasta i Gminy (chyba, że zajdą szczególne okoliczności wymagające wcześniejszej aktualizacji).
- instrumentem operacyjnym zarządzania strategicznego gminą jest Wieloletni Plan Inwestycyjny; przyjmuje się, że zmiany WPI automatycznie aktualizują

wartości podane w Planie Rozwoju Lokalnego i nie wymagają każdorazowego wprowadzania odpowiednich korekt do tekstu PRL (w szczególności do załączonych tam kart projektów).

- osobą odpowiedzialną za zebranie, opracowanie i przedstawienie informacji na sesji Rady we wrześniu lub w październiku każdego roku jest przewodniczący zespołu ds. wdrażania i monitorowania Planu.
- Burmistrz i Rada Miejska oceniają skuteczność działań koordynacyjnych wyznaczonej jednostki.
- po przedyskutowaniu wariantów, Rada uchwała działania przewidziane na kolejne lata realizacji Planu.

3. Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego

Władze Murowanej Gośliny planują wydrukowanie przystępnego graficznie i napisanego łatwym językiem „streszczenia” Planu Rozwoju Lokalnego, który zostanie rozesłany do wszystkich gospodarstw domowych oraz upowszechnienie tego dokumentu w trakcie spotkań z mieszkańcami i poprzez dostępne media.

Władze gminy mają nadzieję, że wydanie Planu Rozwoju Lokalnego stanie się okazją do publicznej dyskusji, która wytworzy potrzebną presję społeczną niezbędną do realizacji strategicznych celów i projektów operacyjnych Planu.

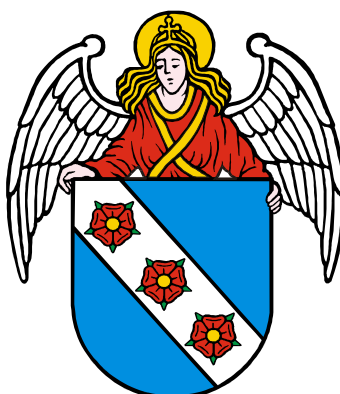
4. Zagrożenia związane z wdrażaniem Planu Rozwoju Lokalnego

Zaproponowane w Planie Rozwoju Lokalnego projekty zostały określone w czasie i zakresie merytorycznym zgodnie z dostępnymi aktualnie danymi. Większość informacji na temat kosztów danego projektu nie jest jednak dokładnych, są to kwoty przybliżone, pokazujące tylko przewidywany koszt projektu w stosunku do możliwości finansowych samorządu. Plan Rozwoju Lokalnego w swoim zarysie pokazuje w ten sposób wagę finansową poszczególnych projektów w stosunku do innych, również ważnych dla społeczności przedsięwzięć. Dlatego należy pamiętać, iż koszty realizacji projektu zapisane w niniejszym dokumencie nie mogą być podstawą do oceny jakości zarządzania zasobami finansowymi gminy w jakimkolwiek ujęciu. Całość kosztów związanych z realizacją Planu Rozwoju Lokalnego nie jest możliwa do określenia. Składają się na nią także budżety innych jednostek, fundusze zewnętrzne i praca osób zaangażowanych w rozwój gminy.

Następnym ważnym elementem jest zakres rzeczowy projektów. Na etapie planowania Planu Rozwoju Lokalnego nie da się przewidzieć zarówno okoliczności sprzyjających realizacji danego zamierzenia jak i przeszkód (finansowych, organizacyjnych i formalnych), które utrudnią lub uniemożliwią prawidłowe jego wdrożenie. Dlatego wszystkie projekty należy traktować bardziej, jako otwarte pomysły, które powinny być modyfikowane i zmieniane w oparciu o zmieniające się okoliczności, niż zamknięte przedsięwzięcia. W wielu sytuacjach zadania projektowe są tak duże, że po odpowiedniej adaptacji mogą zacząć funkcjonować jako samodzielne projekty, co powinno zostać uwzględnione przy kolejnej aktualizacji tego dokumentu.

**ZAŁĄCZNIK DO
PLANU ROZWOJU LOKALNEGO
MIASTA I GMINY
MUROWANA GOŚLINA**

**KARTY REALIZACYJNE
PROJEKTÓW
STRATEGICZNYCH
NA LATA 2004-2013**

**URZĄD MIASTA I GMINY W MUROWANEJ
GOŚLINIE**

**UL. POZNAŃSKA 18
62-095 MUROWANA GOŚLINA
<http://www.murowana-goslina.pl>**

KWIECIEŃ 2007

KARTA PROJEKTU 1.1.1.

CEL STRATEGICZNY I		ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SŁUŻĄCEJ WZMOCNIENIU POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO GMINY			
Nazwa programu	Modernizacja i rozbudowa lokalnego układu drogowego			Numer programu	1.1.
Nazwa projektu	Budowa obwodnicy Murowanej Gośliny			Numer projektu	1.1.1.
Cel realizacji projektu	1.Zapewnienie funkcjonowania sprawnego układu komunikacyjnego w mieście i na terenie gminy, 2. Rozwój przedsiębiorczości 3. Poprawa warunków bytowych mieszkańców				
Czas realizacji	2004-2007	Łączny koszt realizacji projektu w zł	40 000 000,00	Jednostka koordynująca	WZDW/UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Uchwalenie zmiany części planu		31.07.2004	10 980,00	Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
2. Opracowanie projektu technicznego budowy obwodnicy		14.08.2004	292 800,00	Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich	BIT
3. Opracowanie podziałów geodezyjnych, wycena gruntu, opłata notarialna - etapami		31.10.2004	102 360,00	Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
4. Wykup gruntów - etapami		30.01.2005 30.12.2006	1 904 590,00 1 132 000,00	Budżet gminy Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich	UMiG/WZDW
5. Przekazanie gruntów na rzecz Samorządu Województwa Wielkopolskiego - etapami		30.04.2005	104 590,00	---	UMiG/WZDW
6. Prowadzenie robót budowlanych		15.08.2005 30.11.2007	36 452 680,00	Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich	Wyłoniony w przetargu
Miary wykonania projektu					

1. Opracowana koncepcja przebiegu obwodnicy, opracowany projekt budowlany
2. Wykupione działki, przez które przebiegać będzie obwodnica
3. Długość zbudowanej obwodnicy i jej parametry techniczne
4. Czas przejazdu przez miasto po zakończeniu inwestycji
5. Pomiary natężenia ruchu przy budynkach mieszkalnych mieszczących się przy obecnej drodze tranzytowej
6. Pomiary hałasu komunikacyjnego i zanieczyszczeń spalinami przy budynkach mieszkalnych, mieszczących się przy obecnej drodze tranzytowej
7. Wielkość środków przeznaczonych na zadania

KARTA PROJEKTU 1.1.2.

CEL STRATEGICZNY I		ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SŁUŻĄCEJ WZMOCNIENIU POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO GMINY			
Nazwa programu	Modernizacja i rozbudowa lokalnego układu drogowego		Numer programu		1.1.
Nazwa projektu	Budowa dróg na terenie miasta i gminy		Numer projektu		1.1.2.
Cele realizacji projektu	1. Zapewnienie funkcjonowania sprawnego układu komunikacyjnego w mieście i na terenie gminy 2. Rozwój przedsiębiorczości 3. Poprawa warunków bytowych mieszkańców				
Czas realizacji	2004-2013	Łączny koszt realizacji projektu w zł	37 441 960,32	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Budowa dróg w mieście – zgodnie z wnioskiem złożonym do EFRR (ERDF) ETAP I: a) ul. Przelotowa b) ulice na os. „Zielone Wzgórze” - Sosnowa, - Brzozowa, - Czeremchowa, - Jaśminowa, - Radosna, - Leśna, - Jagodowa, - Akacyjowa, - Łanowa, - Jeżynowa, - Kłosowa. ETAP II: Ulice na os. 600-lecia (dolna część) - Śliwkowa, - Brzoskwiniowa, - Wiśniowa, - Czereśniowa, - Morelowa.		2004-2006	6 003 129,61	Środki ERDF Budżet krajowy Budżet gminy	Wyłoniony w przetargach

- Nowoprojektowana.				
2. Budowa ulicy Raduszyńskiej wraz z budową mostu i budowli piętrzącej	2007-2008	5 992 928,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniiony w przetargu
3. Budowa nowych ulic na osiedlu 600-lecia na terenie miasta Murowana Goślina	2006-2008	4 220 313,89	ERDF Budżet gminy	Wyłoniiony w przetargu
4. Budowa drogi z Długiej Gośliny do Nieszawy	Wg nowo opracowane go WPI	500 000,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniiony w przetargu
5. Budowa drogi z Długiej Gośliny do Łoskonia Starego	2008-2009	3 004 877,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniiony w przetargu
6. Ulice os. przy ul. Mściszewskiej (starego) - projekty techniczne, realizacja ul. Lipowej	Wg nowo opracowane go WPI	3 710 000,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniiony w przetargu
7. Ulice os. przy ul. Mściszewskiej (nowego) - projekty techniczne, realizacja ul. Mickiewicza i Słowackiego			ERDF Budżet gminy	Wyłoniiony w przetargu
8. Budowa drogi łączącej ul. Przemysłową z Rakownią	2008-2009	2 700 000,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniiony w przetargu
9. Budowa ulicy Polnej – Etap I: (odcinek od ul. Rogozińskiej do torów)	Wg nowo opracowane go WPI	1 195 244,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniiony w przetargu
Modernizacja ulicy Polnej na odcinku od km 0+350 do km 1+100 na terenie miasta Murowana Goślina.	2006-2008	2 936 233,82	ERDF Budżet gminy	Wyłoniiony w przetargu
Budowa ulicy Polnej - Etap III: (od działki gminnej (teren AG) nr 149/4 do granic miasta)	Wg nowo opracowane go WPI	2 279 234,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniiony w przetargu
10. Budowa ulic Jeziornej, Łabędziej, Żurawiej, Cichej	Zadania inwestycyjne włączone do zadań nr 6 i 7	800 000,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniiony w przetargu
11. Budowa ulic Żeromskiego, Prusa, Słowackiego		800 000,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniiony w przetargu
12. Budowa ulic Słonecznej, Tęczowej, Promienistej, Kwiatowej	Wg nowo opracowane go WPI	800 000,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniiony w przetargu
		1 000 000,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniiony w przetargu
		800 000,00	ERDF	Wyłoniiony w

13. Budowa ulic Zagłoby, Kmicica, Oleńki, Podbipięty, Wołodziejowskiego				
14. Budowa ulic Telimeny, Ogrodowej,		700 000,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
15. Budowa ulicy Strzeleckiej i Brackiej				
Miary wykonania projektu				
1. Liczba km bieżących zbudowanych dróg na terenie miasta i wsi 2. Odsetek utwardzonych dróg na terenie miasta i gminy 3. Środki wydatkowane na realizację inwestycji w poszczególnych latach 4. Liczba wypadków i kolizji drogowych				

KARTA PROJEKTU 1.1.3.

CEL STRATEGICZNY I		ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SŁUŻĄCEJ WZMOCNIENIU POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO GMINY			
Nazwa programu	Modernizacja i rozbudowa lokalnego układu drogowego			Numer programu	1.1.
Nazwa projektu	Modernizacje i remonty dróg na terenie miasta i gminy			Numer projektu	1.1.3.
Cele realizacji projektu	1. Zapewnienie funkcjonowania sprawnego układu komunikacyjnego w mieście i na terenie gminy 2. Rozwój przedsiębiorczości 3. Poprawa warunków bytowych mieszkańców				
Czas realizacji	2004-2013	Łączny koszt realizacji projektu w zł	Szacunkowy 8 876 000,00	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Przebudowa ulicy Kochanowskiego wraz z Dolinką Rakociego		2004	986 000,00	Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
2. Przebudowa Placu Powstańców Wlkp.		2005-2008	2 500 000,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
3. Przebudowa ul. Dworcowej		Wg nowo opracowane go WPI	300.000,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
4. Modernizacja ulicy Szkolnej wraz z przebudową przepustu		2008-2009	290 000,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
5. Modernizacja ul. Łąkowej i Wodnej		Wg nowo opracowane go WPI	800 000,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
6. Modernizacja ulic Podgórznej i Spokojnej			700 000,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
7. Modernizacja ulic Młyńskiej, Jodłowej, Na Stoku			850 000,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
8. Modernizacja ulic Starczanowskiej, Górka			800 000,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
9. Modernizacja ulicy Nowej			450 000,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
10. Modernizacja ul. Graczyńskiego			200 000,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
11. Remonty ulic Poznańskiej i Rogozińskiej			1 000 000,00	Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich, Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu

Miary wykonania projektu
1. Liczba metrów bieżących zmodernizowanych dróg 2. Odsetek utwardzonych dróg na terenie miasta i gminy 3. Środki wydatkowane na realizację inwestycji w poszczególnych latach 4. Liczba wypadków i kolizji drogowych

KARTA PROJEKTU 1.1.4.

CEL STRATEGICZNY I		ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SŁUŻĄCEJ WZMOCNIENIU POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO GMINY			
Nazwa programu	Modernizacja i rozbudowa lokalnego układu drogowego			Numer programu	1.1.
Nazwa projektu	Budowa chodników i dróg rowerowych			Numer projektu	1.1.4.
Cele realizacji projektu	1. Zapewnienie funkcjonowania sprawnego układu komunikacyjnego w mieście i na terenie gminy 2. Rozwój przedsiębiorczości 3. Poprawa warunków bytowych mieszkańców				
Czas realizacji	2005-2013	Łączny koszt realizacji projektu w zł	920 000,00	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Budowa chodnika we wsi Łopuchowo		Wg Nowo opracowanego WPI 2005-2009	70 000,00	ERDF Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
2. Ciągi pieszo-rowerowe (realizowane etapowo) a) ul. Poznańska b) ul. Raduszyńska z ul. Mściszewską (brakująca część) c) wzdłuż drogi 196 do Trojanowa			270 000,00 280 000,00 300 000,00	ERDF Budżet gminy Budżet powiatu Budżet województwa	Wyłoniony w przetargach
Miary wykonania projektu					
1. Parametry techniczne zrealizowanych obiektów 2. Kwoty wydatkowane na realizację 3. Długość dróg rowerowych na terenie miasta i gminy 4. Odsetek mieszkańców dojeżdżających rowerem do miejsca pracy/nauki					

KARTA PROJEKTU 1.1.5.

CEL STRATEGICZNY I		ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SŁUŻĄCEJ WZMOCNIENIU POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO GMINY			
Nazwa programu	Modernizacja i rozbudowa lokalnego układu drogowego		Numer programu		1.1.
Nazwa projektu	Budowa i modernizacja oświetlenia		Numer projektu		1.1.5.
Cel realizacji projektu	Poprawa oświetlenia i bezpieczeństwa w gminie				
Czas realizacji	2005-2012	Łączny koszt realizacji projektu w zł	885 000,00	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
Ul. Poznańska od krzyż. ul. Długiej do skrzyż. ul. Chabrowej-deptak, Przebudowo ul. Rogozińska od ul. Szewskiej do Szklarskiej, Dobudowa jednej lampy ul. Malinowa uzyskanie warunków z ENEA, Przebudowo – (ul. Kupiecka, ul .Obornicka - sklep, przy osiedlu, przy bud. nr 20)= 7 lamp, Dobudowa linii oświetlenia od ul. Łąkowej do Zielonych Wzgórz (droga żużlowa),		2005 - 2006	168 000,00	Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu

Głębocko od strony Figury zabud. Pana Grabusa do końca zabudowy stacja transformat. Nr 06845 do torów kolejowych 7 opraw Głębocko za torami od słupa nr 15 do stacji transformat. na długości zabudowy 7 opraw do ostatniego domu na końcu linii, Głębocko od drogi powiat. z drugiej stacji transformat. Nr 06846 na linii nowej zabudowy 10 lamp (nowe słupy i istniejące) + Głębocko 4a, Białężyn dobudowa 4 lamp (cmentarz, w kier. Nieszawy, przy kościele, + 1 szt.)=6 lamp	2007 - 2008	182 000,00	Budżet gminy	Wyłoniiony w przetargu
Boduszewo od Pana Matogi słup nr 4 do ul. Polnej 4 nowe słupy + 3 oprawy, w kier. wsi Głębocek, w kier. Wsi Zielonka, koło Dziabasa, RAKOWNIA Osiedle- nowe ulice (Kunowa,Gawrona,Jastrzebia,Jaskółki,Skowrona,Orla,Krucza,Gołębia,Wiklinowa,Goślińska,Dolna,Sokoła,Słowika,Pawia,Szpaka)=30 nowych lamp, BIAŁĘGI (SKRZYŻOWANIE) KĄTY wznović warunki odtworzenia linii, nowe oprawy, Łoskoń Stary – (Od pocz. do istniejących	2009 - 2010	315 000,00	Budżet gminy	Wyłoniiony w przetargu

NIESZAWKA - NIESZWA LINIA KABLOWA – 3 SŁUPY + 2 SŁUPY,				
Huta Pusta - 3 słupy, Czernice – 3 słupy, Wojnowo – (od bloku do Długiej Gośliny), Worowo – 3 słupy, Łopuchowo – Łopuchówko – 3 lampy w lesie dla 3 budynków, Łopuchowo – Gać, Rekreacja – Kamińsko-Okoniec, Rekreacja - Wojnówko	2011 - 2012	220 000,00	Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
Miary wykonania projektu				
1. Nakłady na realizację projektu, 2. Liczba punktów świetlnych dla poszczególnej drogi, 3. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszego 4. Dobudowa oświetlenia ulicznego w ilości 200 szt. przez okres 8 lat				

KARTA PROJEKTU 1.1.6.

CEL STRATEGICZNY I		ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SŁUŻĄCEJ WZMOCNIENIU POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO GMINY			
Nazwa programu	Modernizacja i rozbudowa lokalnego układu drogowego		Numer programu		1.1.
Nazwa projektu	Budowa parkingów		Numer projektu		1.1.6.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie mieszkańcom i gościom możliwości parkowania				
Czas realizacji	2005-2013	Łączny koszt realizacji projektu w zł	650 000,00	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Plac manewrowy przed strażnicą OSP wraz z parkingiem		Wg nowo opracowane go WPI 2004-2006	250 000,00	Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
2. Budowa parkingu przy cmentarzu przy ul. Poznańskiej			400 000,00	Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
Miary wykonania projektu					
1. Powierzchnia nowo budowanych parkingów 2. Liczba miejsc parkingowych na terenie miasta 3. Środki przeznaczane w budżecie gminy na budowę parkingów rocznie					

KARTA PROJEKTU 1.2.1.

CEL STRATEGICZNY I		ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SŁUŻĄCEJ WZMOCNIENIU POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO GMINY			
Nazwa programu	Ochrona środowiska			Numer programu	1.2.
Nazwa projektu	Działania na rzecz ochrony środowiska			Numer projektu	1.2.1.
Cele realizacji projektu	Uregulowanie gospodarki odpadami na terenie gminy oraz usystematyzowanie działań w zakresie ochrony środowiska				
Czas realizacji	2004-2006	Łączny koszt realizacji projektu w zł	23 000,00	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania zł.	Źródła finansowania	Wykonawca
1.Gminny Program Ochrony Środowiska		2004-2006	13 000,00	GFOŚiGW	Wykonawca zewnętrzny
2.Gminny Plan Gospodarki Odpadami		2004-2006	10 000,00	GFOŚiGW	Wykonawca zewnętrzny
Miary wykonania projektu					
1. Przyjęcie uchwały i wprowadzenie programu 2. Przyjęcie uchwały i wprowadzenie planu					

KARTA PROJEKTU 1.2.2.

CEL STRATEGICZNY I		ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SŁUŻĄCEJ WZMOCNIENIU POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO GMINY			
Nazwa programu	Ochrona środowiska			Numer programu	1.2
Nazwa projektu	Rozbudowa wysypiska odpadów komunalnych			Numer projektu	1.2.2.
Cel realizacji projektu	Uregulowanie gospodarki odpadami na terenie gminy				
Czas realizacji	2004	Łączny koszt realizacji projektu w zł	1 238 186,00	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania zł.	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Rozbudowa i modernizacja gminnego składowiska odpadów komunalnych (centrum recyklingu)		30.09.2005	1 238 186,00	Altrans – zarządca składowiska odpadów	Wykonawca zewnętrzny (zarządca składowiska)
Miary wykonania projektu					
1. Decyzja zezwolenia na użytkowanie 2. Pozwolenie zintegrowane 3. Spełnienie wymogów w zakresie gospodarki odpadami wynikającymi z obowiązującego prawa 4. Cena odbioru odpadów komunalnych dla mieszkańców 5. Ilość utylizowanych odpadów komunalnych rocznie 6. Ilość zebranych odpadów w ramach selektywnej zbiórki					

KARTA PROJEKTU 1.2.3.

CEL STRATEGICZNY I		ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SŁUŻĄCEJ WZMOCNIENIU POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO GMINY			
Nazwa programu	Ochrona środowiska			Numer programu	1.2.
Nazwa projektu	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej na terenie gminy			Numer projektu	1.2.3.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie gospodarstwom domowym możliwości dostępu do sieci kanalizacyjnej, poprawa czystości wód				
Czas realizacji	2004-2013	Łączny koszt realizacji projektu w zł	49 659 044,00	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Kanalizacja sanitarna na terenie miejscowości położonych w Puszczy Zielonce, w ramach działań Związku Międzygminnego "Puszcza Zielonka"		2004-2008	47 099 044,00	Budżet gminy (ok. 7%), AQUANET (13%) Pozostałe – Fundusz Spójności UE	Wyłoniony w przetargu
2. Kanalizacja pozostałych miejscowości zgodnie z wytyczoną koncepcją dla miejscowości: a) Boduszewo (30% nie przewidziane do kanalizacji w zadaniu 1) b) Długa Goślina (30%) c) Mściszewo (50%) d) Przebędowo (40%) e) Rakownia (30%) f) Starczanowo (50%) g) Trojanowo (50%) h) Łoskoń Stary		2004-2013	150.000,00 150 000,00 300 000,00 120 000,00 120 000,00 150 000,00 300 000,00 450 000,00 300 000,00 250 000,00 150 000,00	Budżet gminy Fundusze UE	Wyłoniony w przetargu

(100%)				
i) Głębocko (100%)				
j) Nieszawa (100%)				
k) Białęgi (100%)				
l) Białężyn (100%)				
Miary wykonania projektu				
1. Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej 2. Odsetek skanalizowanych gospodarstw na terenie miasta i wsi 3. Liczba zlikwidowanych, nielegalnych połączeń 4. Stan zanieczyszczenia wód powierzchniowych i głębinowych na terenie gminy 5. Zmniejszenie wymiaru kar				

KARTA PROJEKTU 1.2.4.

CEL STRATEGICZNY I		ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SŁUŻĄCEJ WZMOCNIENIU POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO GMINY			
Nazwa programu	Ochrona środowiska			Numer programu	1.2.
Nazwa projektu	Rozbudowa systemu kanalizacji deszczowej na terenie gminy			Numer projektu	1.2.4.
Cel realizacji projektu	Poprawa stanu czystości wód na terenie gminy				
Czas realizacji	2004 - 2010	Łączny koszt realizacji projektu w zł	Do ustalenia	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania zł.	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Inwentaryzacja kanalizacji deszczowej na terenie miasta		2004-2006	200 000,00	Budżet gminy	Wyłoniiony z przetargu
2. Remont, modernizacja		2005-2010	Brak kosztorysów, nie można ustalić kosztów	Budżet gminy Fundusze UE	Wyłoniiony z przetargu
Miary wykonania projektu					
1. Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej 2. Długość zmodernizowanej i wyremontowanej sieci kanalizacji deszczowej 3. Wskaźniki czystości wód na terenie gminy					

KARTA PROJEKTU 1.2.5.

CEL STRATEGICZNY I		ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SŁUŻĄCEJ WZMOCNIENIU POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO GMINY			
Nazwa programu	Ochrona środowiska			Numer programu	1.2.
Nazwa projektu	Zaopatrzenie mieszkańców w wodę			Numer projektu	1.2.5.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie wszystkim gospodarstwom domowym możliwości dostępu do sieci wodociągowej z dobrej jakości wodą				
Czas realizacji	2004-2007	Łączny koszt realizacji projektu w zł	4 205 000,00	Jednostka koordynująca	AQUANET/UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Budowa wodociągu Raduszyn – Mściszewo		2004	1 400 000,00	AQUANET	Wyłoniony w przetargu
2. Budowa wodociągu w Głębocku		2004	210 000,00	AQUANET	Wyłoniony w przetargu
3. Wodociągowanie pozostałych miejscowości zgodnie z programem					
a) wodociąg w Przebędowie		2004	135 000,00	AQUANET	Wyłoniony w przetargu
b) wodociąg w Buduszewie		2004	350 000,00		
c) wodociąg do Rakowni		2005	190 000,00		
d) wodociąg z Mściszewo do Starczanowa		2005	220 000,00		
e) wodociąg z Rakowni do Kamińska		2007	1 100 000,00		
f) wodociąg w Głębocku		2006	600 000,00		
Miary wykonania projektu					
1. Długość wybudowanej i zmodernizowanej sieci wodociągowej 2. Liczba przyłączy do sieci 3. Odsetek gospodarstw domowych, mających dostęp do wodociągu 4. Koszty realizacji projektu 5. Wskaźniki jakości wody z sieci wodociągowej					

KARTA PROJEKTU 1.2.6.

CEL STRATEGICZNY I		ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SŁUŻĄCEJ WZMOCNIENIU POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO GMINY			
Nazwa programu	Ochrona środowiska			Numer programu	1.2
Nazwa projektu	Program zaopatrzenia w energię ciepłą			Numer projektu	1.2.6.
Cele realizacji projektu	1.Zapewnienie wszystkim gospodarstwom domowym możliwości dostępu do źródeł energii cieplnej 2. Ograniczenie emisji z palenisk domowych				
Czas realizacji	2004-2006	Łączny koszt realizacji projektu w zł	147 000,00	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Udział w programie Klimat Menu		2004-2005	62 000,00	Fundusz UE Budżet gminy	UMiG ECOFYS
2. Założenia do Programu zaopatrzenia gminy w energię ciepłą		2005	30 000,00	Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
3. Opracowanie Programu zaopatrzenia gminy w energię ciepłą		2006	55 000,00	Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
Miary wykonania projektu					
1. Opracowanie i przyjęcie dokumentu „Program zaopatrzenia gminy w energię ciepłą” 2. Poprawa wskaźników zanieczyszczeń powietrza związanych z produkcją ciepła 3. Zmniejszenie kosztów produkcji i przesyłu energii cieplnej 4. Odsetek mieszkańców korzystających z energii cieplnej pochodzącej z ekologicznych źródeł					

KARTA PROJEKTU 1.3.1.

CEL STRATEGICZNY I		ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SŁUŻĄCEJ WZMOCNIENIU POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO GMINY			
Nazwa programu	Budowa cmentarza			Numer programu	1.3
Nazwa projektu	Budowa cmentarza komunalnego			Numer projektu	1.3.1.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc grzebalnych na cmentarzu komunalnym (lub parafialnym)				
Czas realizacji	2005-2010	Łączny koszt realizacji projektu w zł	2 244 800,00	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Wybór ostatecznej lokalizacji (3 warianty) a) poszerzenie terenu istniejącego cmentarza o tereny przyległe b) realizacja cmentarza po drugiej stronie ul. Poznańskiej (na terenie byłego cmentarza ewangelickiego) c) realizacja nowego cmentarza komunalnego przy ul. Raduszyńskiej		2005	W kosztach planu miasta	Budżet gminy	Politechnika Poznańska
2. Budowa cmentarza komunalnego		2007-2010	2.244.800	Inwestycja publiczno-prywatna	Inwestor strategiczny
Miary wykonania projektu					
1. Liczba miejsc grzebalnych 2. Powierzchnia cmentarza 3. Planowany czas użytkowania cmentarza					

KARTA PROJEKTU 2.1.1.

CEL STRATEGICZNY II		WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSYFIKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO			
Nazwa programu	Rozwój turystyki i dziedzictwa kulturowego			Numer programu	2.1.
Nazwa projektu	Wspieranie rozwoju turystyki			Numer projektu	2.1.1.
Cel realizacji projektu	1. Poprawa atrakcyjności turystycznej gminy 2. Zwiększenie o 10 % liczby miejsc noclegowych				
Czas realizacji	2004-2013	Łączny szacunkowy koszt realizacji projektu w zł	2 704 738,00	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
I. Zagospodarowanie turystyczne rejonu wsi Starczanowo w tym: 1. Ustanowienie planu zagospodarowania przestrzennego 2. Rozwój wykopalisk na Radzimi 3. Powstanie miejsc noclegowych (agroturystyka) 4. Powstanie znakowanych szlaków 5. Powstanie parkingu i miejsc postojowych 6. Szkolenia		2004-2013	1 320 000,00	Budżet gminy Środki UE Budżet ZM"PZ"	Wyłoniony w przetargu
		2004-2005	40 000,00	Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
		2005-2013	100 000,00	Budżet państwa	Wyłoniony w przetargu
		2005-2013	100 000,00	Środki prywatne	Wykonawcy zewnętrzni
		2004-2010	1 000 000,00	Środki UE Budżet ZM"PZ"	Wyłoniony w przetargu
		2004-2006	60 000,00	Budżet gminy Budżet ZM"PZ"	Wyłoniony w przetargu
		2004-2013	20 000,00	Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
II. Budowa infrastruktury turystycznej na terenie gminy w tym: 1. Rozbudowa infrastruktury Przystani Kajakowej		2004-2013	300 000,00	Budżet gminy Środki UE Budżet ZM"PZ"	Wyłoniony w przetargu
		2005-2013	100 000,00	Budżet gminy Środki UE Budżet ZM"PZ"	Wyłoniony w przetargu

	2005-2013	100 000,00	Budżet gminy Środki UE Budżet ZM"PZ" Środki prywatne	Wyłoniiony w przetargu
	2004-2013	70 000,00	Budżet gminy Środki UE Budżet ZM"PZ" Środki Nadleśnictwa	Wyłoniiony w przetargu
	2005 - 2013	30 000,00	Środki UE Środki prywatne Budżet gminy	Wyłoniiony w przetargu
III. Rozwój Boduszewa jako głównej miejscowości obsługującej ruch turystyczny w gminie Murowana Goślina w tym m.in.:	2004-2013	1 084 738,00	Budżet gminy Środki UE Budżet ZM"PZ"	Wyłoniiony w przetargu
1. Powstanie schroniska młodzieżowego	2005-2008	954 738,00	Budżet gminy Środki UE Budżet ZM"PZ"	Wyłoniiony w przetargu
2. Powstawanie miejsc noclegowych	2005-2013	100 000,00	Środki prywatne	Wykonawcy zewnętrzni
3. Powstawanie szlaków, ścieżek dydaktycznych, itp.	2004-2013	20 000,00	Budżet gminy Środki UE Budżet ZM"PZ"	Wyłoniiony w przetargu
4. Szkolenia	2004-2013	10 000,00	Budżet gminy	Wyłoniiony w przetargu
Miary wykonania projektu				
1. Liczba obiektów noclegowych (w tym gospodarstw agroturystycznych) 2. Liczba nowo powstałych miejsc noclegowych na terenie gminy 3. Liczba miejsc noclegowych ogółem i w przeliczeniu na 1000 mieszkańców 4. Liczba miejsc noclegowych całorocznych 5. Liczba udzielonych noclegów (dla hoteli, moteli, pensjonatów, liczba wynajętych pokoi) 6. Długość powstałych szlaków rowerowych, pieszych, konnych, wodnych itp. w km 7. Liczba powstałych ścieżek dydaktycznych 8. Liczba turystów korzystających z Gminnego Centrum Informacji Turystycznej				

KARTA PROJEKTU 2.1.2.

CEL STRATEGICZNY II		WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSYFIKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO			
Nazwa programu	Rozwój turystyki i dziedzictwa kulturowego			Numer programu	2.1.
Nazwa projektu	Budowa zbiornika małej retencji Przebędowo			Numer projektu	2.1.2.
Cel realizacji projektu	Magazynowanie wody dla istniejącej deszczowni w Przebędowie Wspieranie turystyki wodnej				
Czas realizacji	2004-2007	Łączny koszt realizacji projektu w zł	5 005 000,00	Jednostka koordynująca	WZMiUW
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Budowa zbiornika		2004-2007	5 000 000,00	Budżet Wojewódzki	Wyłoniony w przetargu
2. Projekt zagospodarowania turystycznego wokół jeziora		2007	5 000,00	Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
Miary wykonania projektu					
1. Powierzchnia całkowita zbiornika małej retencji – 14,53 ha 2. Pojemność całkowita zbiornika – 162.350 m ³ 3. Poniesione nakłady 4. Liczba osób, korzystających z atrakcji turystycznych					

KARTA PROJEKTU 2.2.1.

CEL STRATEGICZNY II		WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSYFIKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO			
Nazwa programu	Pomoc społeczna i bezpieczeństwo			Numer programu	2.2
Nazwa projektu	Budowa lokalnego kapitału społecznego Miasta i Gminy Murowana Goślina			Numer projektu	2.2.1
Cele realizacji projektu	1. Ograniczenie zjawiska długotrwałego bezrobocia i jego przyczyn poprzez wsparcie dla osób bezrobotnych w zakresie reintegracji zawodowej 2. Reorientacja w zachowaniach na rynku pracy osób nieznajdujących ofert w ramach swojej dotychczasowej praktyki zawodowej i wykształcenia				
Czas realizacji	2004-2008	Szacunkowo, łączny koszt realizacji projektu w zł	2 457 000,00	Jednostka koordynująca	Ośrodek Pomocy Społecznej
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Zbudowanie zespołu projektowego, doradców, przygotowanie pomieszczeń, prace organizacyjne		06- 12.2004	100 000,00	EFS Powiatowy Urząd Pracy Przedsiębiorcy	UMiG z partnerami: Klub pracy, PUP
2. Przeprowadzenie badań chłonności lokalnego rynku pracy, zbudowanie baz danych: osób bezrobotnych, podaży na rynku pracy, akcja informacyjna i wyłonienie pierwszej grupy celowego działania, stworzenie sieci partnerów		09-12.2004	100 000,00		UMiG, firma z przetargu, partnerzy społeczni i lokalni przedsiębiorcy
					Zespół projektowy, zatrudnieni doradcy
					Zespół projektowy, zatrudnieni doradcy

				Zespół projektowy
4. Wyłonienie drugiej grupy bezrobotnych, II cykl projektu	01.2006-11.2008	1 100 000,00		
5. Podsumowanie projektu, raport	12.2008	57 000,00		
Miary wykonania projektu				
1. Spadek liczby bezrobotnych o ok. 10%. 2. Powstanie min. 30 firm w sektorze usług i drobnej wytwórczości. 3. Powstanie ok. 50 nowych miejsc pracy. 4. Postanie stałej sieci wsparcia dla osób bezrobotnych.				

KARTA PROJEKTU 2.2.2.

CEL STRATEGICZNY II		WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSYFIKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO			
Nazwa programu	Rozwój przedsiębiorczości		Numer programu		2.2.
Nazwa projektu	Pomoc dla rolników		Numer projektu		2.2.2.
Cel realizacji projektu	Zwiększenie umiejętności właścicieli gospodarstw rolnych do dostosowania profilu gospodarowania do zmieniających się warunków zewnętrznych				
Czas realizacji	2004-2013	Łączny szacunkowy koszt realizacji projektu w zł	6 000,00 rocznie	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
I. Dopłaty bezpośrednie dla rolników w 2004 roku w tym: 1. Szkolenia z wypełniania wniosków 2. Pomoc w wypełnianiu wniosków – dyżury 3. Sprawa ONW/LFA w wnioskach (nadzór + pomoc)		2004	Zadanie beznakładowe – w ramach zadań własnych gminy	Budżet gminy	UMiG ARIMR WIR /ODR
		2004	Zadanie beznakładowe – w ramach zadań własnych gminy	Budżet gminy	UMiG ARIMR WIR /ODR
		2004	Zadanie beznakładowe – w ramach zadań własnych gminy	Budżet gminy	UMiG WIR /ODR
		2004	Zadanie beznakładowe – w ramach zadań własnych gminy	Budżet gminy	UMiG WIR /ODR
II. Dopłaty bezpośrednie dla rolników w latach 2005-2013 w tym:		2005-2013	5 000,00 rocznie	Budżet gminy	UMiG ARIMR WIR /ODR

	2005-2013	3 000,00 rocznie	Budżet gminy	UMiG ARIMR WIR /ODR
	2005-2013	2 000,00 rocznie	Budżet gminy	UMiG ARIMR WIR /ODR
III. Szkolenia	2004-2013	1 000,00 rocznie	Budżet gminy	UMiG ARIMR WIR /ODR
Miary wykonania projektu				
1. Liczba przeszkolonych osób 2. Liczba osób objętych dopłatami bezpośrednimi 3. Liczba gospodarstw, które zmieniły profil gospodarowania 4. Liczba rolników, którzy zarejestrowali pozarolniczą działalność gospodarczą				

KARTA PROJEKTU 2.2.3.

CEL STRATEGICZNY II		WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSYFIKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO			
Nazwa programu	Rozwój przedsiębiorczości			Numer programu	2.2.
Nazwa projektu	Budowa targowiska miejskiego			Numer projektu	2.2.3.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie mieszkańcom możliwości korzystania z targowiska oraz zapewnienie miejsca handlu				
Czas realizacji	2005-2007	Łączny koszt realizacji projektu w zł	175 000,00	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Budowa targowiska miejskiego		2005-2007	175 000,00	Środki prywatne	Inwestor strategiczny
Miary wykonania projektu					
1. Liczba stoisk handlowych 2. Wysokość dochodów z opłat wnoszonych przez sprzedających – opłata targowa 3. Liczba osób fizycznych, rejestrujących działalność handlową					

KARTA PROJEKTU 2.2.4.

CEL STRATEGICZNY II		WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSYFIKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO			
Nazwa programu	Rozwój przedsiębiorczości			Numer programu	2.2.
Nazwa projektu	Wyznaczenie i przygotowanie terenów pod inwestycje			Numer projektu	2.2.4.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie terenów na potrzeby aktywizacji gospodarczej				
Czas realizacji	2004-2008	Łączny koszt realizacji projektu w zł	1 000,00 200	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Planowanie przestrzenne		2004-2007	400 000,00	Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
2. Wykonanie infrastruktury technicznej		2005-2008	800 000,00	ERDF Budżet gminy AQUANET	Wyłoniony w przetargu
Miary wykonania projektu					
1. Powierzchnia przygotowanych terenów pod inwestycje 2. Długość sieci infrastruktury doprowadzonej do nowych działek 3. Liczba inwestycji na nowych terenach 4. Liczba nowych firm rejestrujących działalność 5. Liczba nowo zatrudnionych przez firmy lokujące działalność na nowych terenach 6. Stopa bezrobocia w gminie					

KARTA PROJEKTU 2.3.1.

CEL STRATEGICZNY II		WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSYFIKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO			
Nazwa programu	Rozwój usług społecznych			Numer programu	2.3.
Nazwa projektu	Komunikacja i transport wewnątrzgminny			Numer projektu	2.3.1.
Cel realizacji projektu	Poprawa komunikacji wewnątrzgminnej oraz z Poznaniem				
Czas realizacji	2004-2010 zadanie ciągłe	Łączny koszt realizacji projektu w zł	5 324 500,00	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania zł.	Źródła finansowania	Wykonawca
1.Transport szkolny		2004-2007 2007-2010	760 000,00 780 000,00	Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
2. Połączenie z Poznaniem		2004 – 2006- umowa 2007-2010	1 260 000,00 1 500 000,00	Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
3. Pilotaż transportu wewnątrzgminnego - Kamińsko, - Długa Goślina, - Uchorowo		2006-2008	1 024 500,00	Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
Miary wykonania projektu					
1. Kwoty przeznaczone na realizację projektu 2. Ilość połączeń z Poznaniem w dni robocze i wolne 3. Liczba osób korzystających z dojazdu autobusami komunikacji publicznej 4. Liczba dzieci korzystających z dowozu do szkół 5. Liczba kilometrów realizowanego dowozu dzieci do szkół - dziennie					

KARTA PROJEKTU 2.3.2.

CEL STRATEGICZNY II		WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSYFIKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO			
Nazwa programu	Rozwój usług społecznych			Numer programu	2.3.
Nazwa projektu	Infrastruktura edukacyjna			Numer projektu	2.3.2.
Cel realizacji projektu	Poprawa warunków nauczania w szkołach na terenie gminy Zwiększenie dostępności i poprawa warunków czytelnictwa				
Czas realizacji	2004-2010	Łączny koszt realizacji projektu w zł	13 986 625,26	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. II etap budowy Gimnazjum nr 1		do 2004	686 000,00	Budżet gminy	POZBAU S.A.
2. III etap budowy Gimnazjum nr 1		2004-2006	7 740 330,26	ERDF Budżet krajowy Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
3. Stworzenie otwartych stref rekreacji dziecięcej		2008	4 425 221,08	NMF-EOG Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
4. Modernizacja i rozbudowa budynku zabytkowego ratusza w Murowanej Goślinie na potrzeby działalności biblioteki publicznej		2006-2008	2 016 422,00	ERDF Budżet krajowy Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
5. Rozbudowa szkoły średniej przy ul. Szkolnej		2007-2010	3 000 000,00	Budżet Powiatu	
Miary wykonania projektu					
1. Liczba wyremontowanych sal lekcyjnych i innych obiektów 2. Liczba wybudowanych obiektów 3. Liczba uczniów na 1 salę lekcyjną w szkołach na terenie gminy 4. Liczba zmian w szkołach 5. Kwoty przeznaczane na realizację projektu 6. Liczba użytkowników obiektów 7. Ilość osób korzystających z biblioteki					

8. Ilość woluminów w bibliotece

KARTA PROJEKTU 2.3.3.

CEL STRATEGICZNY II		WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSYFIKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO			
Nazwa programu	Rozwój usług społecznych			Numer programu	2.3.
Nazwa projektu	Realizacja „Polityki Oświatowej Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2004-2010”			Numer projektu	2.3.3.
Cel realizacji projektu	Podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców gminy, stwarzanie warunków do pełnego rozwoju osobowości młodego człowieka oraz eliminowanie zjawisk zagrażających temu rozwojowi				
Czas realizacji	2004-2010	Łączny koszt realizacji projektu w zł	1 282 622,00	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania zł.	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Zatrudnienie w szkołach podstawowych i przedszkolach logopedy		2004-2010	303 016,00	Budżet gminy	Dyrektorzy szkół
2. Zatrudnienie w szkołach psychologa		2004-2010	231 264,00	Budżet gminy	Dyrektorzy szkół
3. Wprowadzenie w szkołach wiejskich dodatkowej godziny wychowania fizycznego		2004-2010	54 747,00	Budżet gminy	Dyrektorzy szkół
4. Poszerzenie oferty nauczania języków obcych		2004-2010	343 595,00	Budżet gminy	Dyrektorzy szkół
5. Dodatkowe kształcenie i rozwijanie zainteresowań		2004-2010	350 000,00	Budżet gminy	Dyrektorzy szkół
Miary wykonania projektu					
1. Liczba dzieci i młodzieży, u których zmniejszyły się problemy dysleksji, dysortografii 2. Liczba rozpoznanych i zdiagnozowanych zaburzeń i trudności w przyswajaniu wiedzy (uczenia się) 3. Liczba uczniów w szkołach z problemami wychowawczymi 4. Liczba młodzieży przyjętej do szkół ponadgimnazjalnych 5. Odsetek mieszkańców gminy z pełnym średnim oraz wyższym					

wykształceniem

6. Liczba uczniów osiągających sukcesy w konkursach przedmiotowych, sporcie
7. Liczba młodocianych mieszkańców gminy popadająca w konflikt z prawem
8. Wyniki testów kompetencji.

KARTA PROJEKTU 2.3.4.

CEL STRATEGICZNY II		WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSYFIKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO			
Nazwa programu	Rozwój usług społecznych			Numer programu	2.3.
Nazwa projektu	Infrastruktura sportowa			Numer projektu	2.3.4.
Cel realizacji projektu	1. Zapewnienie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej dla mieszkańców oraz miejsca na imprezy kulturalne 2. Rozwijanie zainteresowań sportowych młodzieży 3. Zwiększenie bezpieczeństwa, poprzez zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży 4. Stworzenie do 2013 roku drużyn sportowych reprezentujących gminę w różnych dyscyplinach sportowych				
Czas realizacji	2004-2013	Łączny koszt realizacji projektu w zł	do ustalenia	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Budowa sal i boisk sportowych na terenach wiejskich		Do ustalenia	do ustalenia	Do ustalenia	Wyłoniony w przetargu
2. Remont i modernizacja stadionu miejskiego		Do 2013	6 574 220	Budżet gminy Dzierżawca stadionu	Wyłoniony w przetargu
3. Remont i modernizacja kortów tenisowych przy stadionie		Do 2013	do ustalenia	Budżet gminy Dzierżawca stadionu WRPO	Wyłoniony w przetargu
4. Budowa ściany wspinaczkowej		Do 2013	do ustalenia	Budżet gminy szkoły	Wyłoniony w przetargu
5. Budowa boisk do koszykówki i siatkówki		Do 2013	do ustalenia	Budżet gminy Spółdzielnia Zielone Wzgórza	Wyłoniony w przetargu
6. Wyselekcjonowanie i powołanie drużyn sportowych reprezentujących gminę + treningi		Do 2013	do ustalenia	Budżet gminy Sponsorzy Składki własne	Trener
7. Budowa toru do wyczynowej jazdy na		Do 2013	do ustalenia	Budżet gminy Sponsorzy Miłośnicy	Miłośnicy jazdy na rowerze +

rowerze			jazdy na rowerze	profesjonalna firma zewnętrzna
8. Budowa skate - parku	Do 2013	do ustalenia	Budżet gminy Sponsorzy Miłośnicy skateingu	Miłośnicy skateingu + profesjonalna firma zewnętrzna
Miary wykonania projektu				
1. Kwoty wydatkowane na inwestycje 2. Parametry techniczne wybudowanych i wyremontowanych obiektów 3. Ilość mieszkańców gminy korzystających z obiektów sportowych 4. Liczba nowo powstałych drużyn sportowych 5. Ilość nagród zdobytych przez te drużyny				

KARTA PROJEKTU 2.3.5.

CEL STRATEGICZNY II		WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSYFIKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO			
Nazwa programu	Rozwój usług społecznych			Numer programu	2.3.
Nazwa projektu	Pomoc społeczna			Numer projektu	2.3.5
Cel realizacji projektu	Stworzenie podstaw do działań związanych z polepszeniem warunków życia mieszkańców, w szczególności ze środowisk patologicznych i zagrożonych patologią				
Czas realizacji	2004-2013	Szacunkowy, łączny koszt realizacji projektu w zł	5 000,00 rocznie	Jednostka koordynująca	Ośrodek Pomocy Społecznej
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Strategia integracji i polityki społecznej		2004	Zadanie beznakładowe, strategia będzie tworzona siłami pracowników	Budżet gminy	Zespół ds. opracowania strategii
2. Intensyfikacja działań Klubu Pracy		Zadanie ciągłe	5 000,00 rocznie z budżetu gminy	Budżet gminy Budżet powiatu	Klub Pracy
Miary wykonania projektu					
1. Uchwała Rady Miejskiej w sprawie przyjęcia gminnej strategii integracji i polityki społecznej 2. Liczba bezrobotnych, którzy znaleźli zatrudnienie 3. Wskaźnik bezrobocia ogółem 4. Liczba osób przeszkolonych przez Klub Pracy					

KARTA PROJEKTU 2.4.1.

CEL STRATEGICZNY II		WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSYFIKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO			
Nazwa programu	Program mieszkaniowy			Numer programu	2.4.
Nazwa projektu	Poprawa stanu budynków mieszkalnych			Numer projektu	2.4.1.
Cele realizacji projektu	Do roku 2012 pozyskanie 43 lokali mieszkalnych w zasobie gminnym				
Czas realizacji	2004-2008	Łączny koszt realizacji projektu w zł	7 130 000,00	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Modernizacja i adaptacja mieszkań komunalnych, pozyskanie mieszkań komunalnych (jeden z elementów operacyjnych Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy)		2004-2008	Koszt tego zadania ujęty jest w Wieloletnim Programie Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy	Budżet gminy	Wyłoniony w przetargu
2. Wdrożenie Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy		2004-2008	6 800 000,00	Budżet gminy	Zarządca Budynków Komunalnych
3. Budowa kotłowni gazowej dla budynku komunalnego Przebudowo 5 w tym sieć gazowa		2004	330 000,00 80 000,00	Budżet gminy Budżet gminy WSG	Wyłoniony w przetargu (postępowanie ukończone 04.2004) WSG
Miary wykonania projektu					
1. Liczba wyremontowanych budynków 2. Liczba zaadaptowanych pomieszczeń na cele mieszkaniowe 3. Liczba wybudowanych lokali socjalnych 4. Powierzchnia użytkowa uzyskanych mieszkań w m2 na mieszkańca					

5. Powierzchnia użytkowa wyremontowanych mieszkań
6. Wartość inwestycji na mieszkańca zł na mieszkańca
7. Długość sieci gazowej (w km do powierzchni)
8. Liczba przyłączy gazowych do posesji (% zgazyfikowanych posesji do posesji ogółem)
9. Moc zainstalowana (jednostki)
10. Dostarczana ilość gazu na potrzeby grzewcze (jednostki, % wzrost w porównaniu do chwili obecnej)
11. Dostarczana ilość gazu na potrzeby socjalno-bytowe (j. w)

KARTA PROJEKTU 2.5.1.

CEL STRATEGICZNY II		WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSYFIKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO			
Nazwa programu	PARTYCYPACJA I INTEGRACJA SPOŁECZNA			Numer programu	2.5.
Nazwa projektu	Program organizacji mieszkańców na rzecz bezpieczeństwa			Numer projektu	2.5.1.
Cele realizacji projektu	1. Utrzymanie tendencji spadkowej przestępstw i wykroczeń przeciwko mieniu, a także ograniczenie liczby zdarzeń drogowych na terenie gminy 2. Do roku 2008 zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy				
Czas realizacji	2004-2008	Szacunkowy łączny koszt realizacji projektu	310 000,00	Jednostka koordynująca	Komisariat Policji w Murowanej Goślinie
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Opracowanie i wdrożenie programu organizacji mieszkańców na rzecz bezpieczeństwa pod nazwą „Przestępstwo – stop”		2004 - 2006	w ramach działań prewencyjnych policji	Budżet gminy	UMiG Komisariat Policji
2. Monitoring wizyjny wybranych rejonów miasta		2004- 2008	120 000,00	Budżet gminy	UMiG
3. Realizacja programu „Otwarty Komisariat”		2004 - 2006	190 000,00	Budżet gminy, sponsorzy	UMiG Komisariat Policji
Miary wykonania projektu					
Ad.1. a. liczba mieszkańców uczestniczących w programie „Przestępstwo stop” b. liczba przeprowadzonych spotkań edukacyjnych z mieszkańcami c. Opracowanie systemu zbierania i monitorowania danych dotyczących przestępstw i wykroczeń na terenie gminy. d. liczba wykroczeń przeciwko mieniu (kradzieży i kradzieży włamaniem) na 1.000 mieszkańców e. liczba innych przestępstw/ wykroczeń na terenie gminy (w tym drogowych) na 1.000 mieszkańców Ad.2 a. zainstalowanie systemu monitorującego na terenie Murowanej Gośliny b. liczba zainstalowanych kamer c. obszar w m ² objęty monitorowaniem					

Ad 3.

a. przebudowa komisariatu

Ad 1, 2 i 3

a. % społeczności gminy deklarującej w badaniach ankietowych na skali od 1 do 10 wzrost poczucia bezpieczeństwa

b. % społeczności gminy deklarującej w badaniach ankietowych na skali od 1 do 10 wzrost zaufania do policji

KARTA PROJEKTU 2.5.2.

CEL STRATEGICZNY II		WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSYFIKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO - GOSPODARCZEGO			
Nazwa programu	PARTYCYPACJA I INTEGRACJA SPOŁECZNA			Numer programu	2.5
Nazwa projektu	„Młodzież sobie”- uczestnictwo młodzieży w rozwoju gminy			Numer projektu	2.5.2.
Cele realizacji projektu	1. Zwiększanie bezpieczeństwa, zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży 2. Rozwijanie zainteresowań młodzieży 3. Integracja młodzieży				
Czas realizacji	2004-2015	Łączny koszt realizacji projektu w zł	40 000,00 rocznie	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
Powstanie grupy młodzieży działającej przy Radzie Miejskiej, zajmującej się potrzebami młodzieży powyżej 18 roku życia (konsultacje, rozpoznanie potrzeb)		2004 - 2005	Zadanie beznakładowe, w ramach kosztów własnych gminy	Budżet gminy	Młodzież powyżej 18 roku życia + MRM + opiekun np. z Rady
Stworzenie miejsca spotkań młodzieży, w celu jej integracji, organizacji czasu wolnego.		2005 – 2006	4 000,00	Inwestor Budżet gminy	Inwestor + młodzież

(Udostępnienie, adaptacja sali)				
Animowanie organizacji imprez kulturalnych i rekreacyjnych (koncerty, wystawy, spotkania, rajdy itd)	Do 2013	6 000,00 rocznie	Budżet gminy + sponsorzy	Grupa młodzieży działająca przy RM
Stworzenie kół zainteresowań	Do 2013	5 000,00 rocznie	Budżet gminy + składki	młodzież
Włączenie młodzieży do tworzenia lokalnej TV, stworzenie programu przez młodzież i dla młodzieży	2004-2013	20 000,00 rocznie	TV lokalna + Spółdzielnia Mieszkaniowa Zielone Wzgórza +reklamodawcy	Młodzież + opiekun
Stworzenie możliwości odbywania kursów rozwijających zainteresowania	2004 - 2013	5 000,00 rocznie	Płatności za kursy, ewentualne dofinansowanie	Organizator + osoba prowadząca kurs
Miary wykonania projektu				
1. Liczba współorganizowanych imprez kulturalnych 2. Liczba młodzieży uczestniczącej w organizacji imprez kulturalnych, rekreacyjnych 3. Liczba młodzieży/ wolontariuszy, angażujących się w organizację imprez 4. Liczba kół zainteresowań i kursów. 5. Liczba programów TV przygotowywanych przez młodzież 6. Liczba uczestników kursów				

KARTA PROJEKTU 2.5.3.

CEL STRATEGICZNY II		WZMOCNIENIE LOKALNEJ BAZY EKONOMICZNEJ I ZASOBÓW LUDZKICH SŁUŻĄCE INTENSYFIKACJI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO			
Nazwa programu	PARTYCYPACJA I INTEGRACJA SPOŁECZNA			Numer programu	2.5.
Nazwa projektu	Ochrona dziedzictwa kulturowego i działalność kulturotwórcza			Numer projektu	2.5.3.
Cele realizacji projektu	1. Pielęgnowanie i popularyzowanie dziedzictwa kulturowego. 2. Kreowanie i wspieranie aktywności kulturalnej mieszkańców gminy.				
Czas realizacji	2004 – 2013	Szacunkowo łączny koszt realizacji projektu	140 000,00 rocznie	Jednostka koordynująca	Urząd Miasta i Gminy
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
Organizowanie corocznych <i>Jarmarków św. Jakuba</i> o różnorodnych profilach tematycznych, jako formy popularyzowania dziedzictwa kulturowego o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym oraz jako oferty kulturalnej kierowanej do mieszkańców gminy i osób spoza gminy (efekt promocyjny)		Corocznie: 2004 – 2013	50 000,00 rocznie	Budżet Miasta i Gminy, środki pozyskane od sponsorów oraz podmiotów prowadzących działalność zarobkową w trakcie jarmarku.	Gminne jednostki organizacyjne (Urząd Miasta i Gminy, dom kultury biblioteka) oraz inne skłonne do współpracy podmioty (organizacje pozarządowe, osoby fizyczne).
Dokumentowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego (systematyczne odtwarzanie i utrwalanie spuścizny kulturowej poprzez wspieranie różnorodnych działań – w szczególności: naukowych, dydaktycznych, publicystycznych, wystawienniczych).		2004 – 2013	25 000,00 rocznie	Budżet Miasta i Gminy, środki pozyskane od sponsorów i innych donatorów.	Gminne jednostki organizacyjne (dom kultury biblioteka – Izba Regionalna Ziemi Goslińskiej) oraz inne skłonne do współpracy podmioty.

Wspieranie działań mających na celu przywrócenie lub podtrzymywanie tradycyjnych form ludowej aktywności kulturalnej, folkloru (np. działalność wiejskich muzykantów, nieformalnych organizacji śpiewaczych, rzeźbiarzy i malarzy ludowych)	2004 – 2013	50 000,00 rocznie	Budżet Miasta i Gminy, środki pozyskane od sponsorów i innych donatorów.	Gminne jednostki organizacyjne (dom kultury biblioteka – Izba Regionalna Ziemi Gościńskiej) oraz inne skłonne do współpracy podmioty.
Zapewnianie wysokiego poziomu gminnej oferty kulturalnej, poprzez wspieranie inicjatyw zmierzających do zaprezentowania dorobku wybitnych twórców kultury (efekt promocyjny).	Corocznie: 2004 – 2013	15 000,00 rocznie	Budżet Miasta i Gminy, środki pozyskane od sponsorów i innych donatorów.	Gminne jednostki organizacyjne (dom kultury biblioteka) oraz inne skłonne do współpracy podmioty.
Miary wykonania projektu				
1. Zakres przedmiotowy działań w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego 2. Frekwencja na imprezach kulturalnych. 3. Publikacje poświęcone wydarzeniom kulturalnym. 4. Statystyka aktywności kulturalnej podmiotów uczestniczących w realizacji projektu.				

KARTA PROJEKTU 3.1.1.

CEL STRATEGICZNY III		ZINTENSYFIKOWANIE PROMOCJI ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ GMINY ORAZ REALIZACJA NOWOCZESNEGO, PROFESJONALNEGO ZARZĄDZANIA			
Nazwa programu	Budowanie pozytywnego wizerunku gminy		Numer programu		3.1.
Nazwa projektu	Promocja inwestycyjna		Numer projektu		3.1.1.
Cele realizacji projektu	1. Stałe zwiększanie skuteczności docierania z ofertą inwestycyjną gminy do potencjalnych inwestorów 2. Do roku 2006 stworzenie efektywnego systemu promocji inwestycyjnej gminy				
Czas realizacji	2004 – 2006	Łączny koszt realizacji projektu w zł	15 000,00	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Wydanie profesjonalnych materiałów drukowanych promujących ofertę inwestycyjną gminy		2005	15 000,00	Budżet gminy	UMiG
2. Przygotowanie ofert dla instytucji zewnętrznych, zajmujących się promocją inwestycyjną i za ich pośrednictwem docieranie do potencjalnych inwestorów		Zadanie ciągłe	Zadanie beznakładowe, w ramach kosztów własnych gminy	Budżet gminy	UMiG
3. Aktualizacja oferty inwestycyjnej umieszczonej na stronie internetowej gminy		Zadanie ciągłe	Zadanie beznakładowe	Budżet gminy	UMiG
4. Ewidencjonowanie inwestorów zainteresowanych ofertą gminy		Od 2004	Zadanie beznakładowe	Budżet gminy	UMiG
5. Rejestracja wysłanych ofert inwestycyjnych		Od 2004	Zadanie beznakładowe	Budżet gminy	UMiG
6. Monitoring		Od 2004	Zadanie	Budżet gminy	UMiG

oddziaływania i zainteresowania wysłanymi ofertami		beznakładowe		
Miary wykonania projektu				
Ad 1. Istnieje profesjonalny folder inwestycyjny, aktualizowany w zależności od potrzeb. Liczba instytucji państwowych i firm do których trafia folder. Ad. 2. Wykorzystanie istniejących już kanałów docierania do potencjalnych inwestorów. Ad. 3. Ilość „odwiedzin” na stronie oferty inwestycyjnej. Monitoring wśród zgłaszających się potencjalnych inwestorów, czy informacje o ofercie zaczerpnęli ze strony internetowej. Ad. 4. Istnieje ewidencja potencjalnych inwestorów, którzy zgłosili się do gminy – z podziałem na takich którzy zainteresowali się sami i na takich, którzy zainteresowali się po otrzymaniu oferty. Ad. 5. Istnieje ewidencja wysłanych ofert: jaka, do kogo, kiedy, jaki skutek. Ad. 6. Monitorowanie zainteresowania wysłanymi ofertami – telefoniczne sprawdzanie, czy dotarła, czy inwestor jest zainteresowany, co ewentualnie należy uzupełnić.				

KARTA PROJEKTU 3.1.2.

CEL STRATEGICZNY III		ZINTENSYFIKOWANIE PROMOCJI ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ GMINY ORAZ REALIZACJA NOWOCZESNEGO, PROFESJONALNEGO ZARZĄDZANIA			
Nazwa programu	Budowanie pozytywnego wizerunku gminy			Numer programu	3.1
Nazwa projektu	Promocja turystyczna			Numer projektu	3.1.2
Cel realizacji projektu	1. Poprawa atrakcyjności turystycznej gminy 2. Zwiększenie o 10 % liczby miejsc noclegowych				
Czas realizacji	2004-2013	Łączny koszt realizacji projektu w zł	400 000,00	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Powstanie Gminnego Centrum Informacji Turystycznej		2005-2013	50 000,00	Budżet Gminy Środki prywatne	UMiG
2. Promocja zewnętrzna (targi, sympozja, konferencje)		2004-2013	50 000,00	Budżet Gminy Środki prywatne	UMiG
3. Członkostwo w Poznańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej		2004-2013	50 000,00	Budżet Gminy	UMiG
4. Członkostwo z Związku Międzygminnym „PUSZCZA ZIELONKA”		2004-2013	150 000,00	Budżet Gminy	UMiG
5. Opracowanie i wydanie nowych materiałów promocyjnych		2004-2013	100 000,00	Budżet Gminy Środki prywatne	UMiG
6. Rozwój kontaktów z mediami		2004-2013	Działanie beznakładowe/ koszty własne gminy	Budżet gminy	UMiG
Miary wykonania projektu					
1. Liczba turystów korzystających z Gminnego Centrum Informacji Turystycznej 2. Liczba promocji na targach, sympozjach, konferencjach					

3. Liczba wizyt studialnych przedstawicieli biur turystycznych na terenie gminy Murowana Goślina
4. Liczba artykułów prasowych na tematy turystyczne dla terenu gminy Murowana Goślina
5. Liczba udzielonych noclegów
6. Nakład i liczba wydanych materiałów promocyjnych

KARTA PROJEKTU 3.1.3.

CEL STRATEGICZNY III		ZINTENSYFIKOWANIE PROMOCJI ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ GMINY ORAZ REALIZACJA NOWOCZESNEGO, PROFESJONALNEGO ZARZĄDZANIA			
Nazwa programu	Budowanie pozytywnego wizerunku gminy			Numer programu	3.1.
Nazwa projektu	Promocja wewnętrzna i rozwój komunikacji społecznej			Numer projektu	3.1.3.
Cele realizacji projektu	1. Stałe zwiększanie skuteczności komunikacji społecznej pomiędzy władzami gminy i mieszkańcami 2. Do roku 2006 stworzenie efektywnego systemu promocji gminy				
Czas realizacji	2004-2013	Łączny koszt realizacji projektu w zł	70 000,00	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Opracowanie programu polityki informacyjnej w gminie		12. 2004	działanie beznakładowe/ koszty własne gminy	Budżet gminy	UMiG
2. Stałe, skuteczne informowanie mieszkańców o sprawach gminy na łamach Informatora Samorządowego		2004-2013	30 000,00 rocznie	Budżet gminy	UMiG
3. Sukcesywne opracowywanie i wydawanie nowych materiałów promocyjnych Gminy		2004- 2013	20 000,00 rocznie	Budżet gminy	UMiG
4. Ujednolicenie i dokończenie identyfikacji wizualnej gminy		12. 2004	20 000,00	Budżet gminy	UMiG
5. Bezpośrednie spotkania z mieszkańcami i organizacjami społecznymi		2004- 2013 (raz w miesiącu)	działanie beznakładowe	Budżet gminy	UMiG
Miary wykonania projektu					

- Ad 1. Istnieje program polityki informacyjnej
 - Liczba stałych kanałów komunikacji z mieszkańcami
 - Istnieje procedura pozyskiwania informacji zwrotnej
 - Liczba publikacji prasowych na temat Murowanej Gośliny
- Ad. 2. Nakład Informatora Samorządowego
 - Liczba (%) gospodarstw domowych objętych dystrybucją Informatora Samorządowego
- Ad. 3. Nakład nowego folderu o gminie
 - Liczba imprez promocyjnych w gminie i poza gminą (liczba imprez masowych, udział w targach, wystawach)
 - Istnieje maskotka (gadżet) identyfikujący, promujący gminę
- Ad. 4. Ustawienie słupów ogłoszeniowych, masztów flagowych,
 - Istnieje jednolita galanteria papierowa
- Ad. 5. Liczba spotkań bezpośrednich z mieszkańcami gminy (z podziałem na grupy mieszkańców)

KARTA PROJEKTU 3.1.4.

KARTA PROJEKTU 3111

CEL STRATEGICZNY III		ZINTENSYFIKOWANIE PROMOCJI ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ GMINY ORAZ REALIZACJA NOWOCZESNEGO, PROFESJONALNEGO ZARZĄDZANIA			
Nazwa programu	Budowanie pozytywnego wizerunku gminy		Numer programu		3.1.
Nazwa projektu	Współpraca z gminami partnerskimi		Numer projektu		3.1.4.
Cele realizacji projektu	1. Umacnianie więzi partnerskiej z gminami partnerskimi Hemmingen i Ochotnica Dolna 2. Do roku 2013 nawiązanie kontaktów partnerskich z co najmniej dwoma nowymi gminami w kraju i / lub za granicą.				
Czas realizacji	2004-2013	Łączny koszt realizacji projektu w zł	150 000,00 (w okresie 10 lat)	Jednostka koordynująca	Komitet Partnerstwa Ziemi Gościńskiej
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
Współpraca z miastem Hemmingen		2004 – 2013	5 000,00 rocznie	Środki UE Budżet gminy Sponsorzy	UMiG Komitet Partnerstwa
Współpraca z gminą Ochotnica Dolna		2004 – 2013	5 000,00 rocznie	Budżet gminy Sponsorzy	UMiG Komitet Partnerstwa
3. Uczestnictwo w projektach krajowych i międzynarodowych sprzyjających rozwojowi kontaktów bilateralnych		2004 – 2013	5 000,00 rocznie	Budżet gminy Sponsorzy	UMiG

Miary wykonania projektu
1. Liczba spotkań mieszkańców gmin partnerskich w poszczególnych latach 2. Liczba kontaktów roboczych między urzędami gmin 3. Liczba projektów realizowanych przy współpracy gmin partnerskich 4. Liczba wizyt studialnych przedstawicieli Murowanej Gośliny w innych gminach w Polsce i za granicą 5. Liczba wizyt studialnych przedstawicieli innych gmin polskich i zagranicznych w Murowanej Goślinie

KARTA PROJEKTU 3.2.1.

CEL STRATEGICZNY III		ZINTENSYFIKOWANIE PROMOCJI ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ GMINY ORAZ REALIZACJA NOWOCZESNEGO PROFESJONALNEGO ZARZĄDZANIA			
Nazwa programu	Dbłość o stały rozwój instytucjonalny		Numer programu	3.2.	
Nazwa projektu	Efektywne pozyskiwanie środków zewnętrznych		Numer projektu	3.2.1.	
Cele realizacji projektu	1. Do 2005 roku stworzenie planu pozyskiwania środków europejskich na potrzeby rozwoju gminy na lata 2005-2007 2. Do roku 2006 wykształcenie co najmniej dwóch zespołów pracowniczych skutecznie aplikujących o środki zewnętrzne				
Czas realizacji	Zadanie ciągłe	Łączny koszt realizacji projektu w zł	18 000,00	Jednostka koordynująca	Sekretarz Miasta i Gminy Murowana Goślina
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Przeszkolenie dwóch pracowników w zakresie pozyskiwania środków finansowych z UE na potrzeby rozwoju gminy		2004 –2005	3 000,00	Budżet gminy	UMiG

2. Przygotowanie planu pozyskiwania środków europejskich na potrzeby rozwoju gminy w perspektywie do roku 2007	2004	Zadanie beznakładowe/ Koszty własne gminy	Budżet gminy	UMiG
3. Wykształcenie systemu szkoleń wewnętrznych i samokształcenia	2004 –2006	Zadanie beznakładowe	Budżet gminy	UMiG
4. Powołanie i działanie międzygminnego zespołu ekspertów przygotowujących projekty pod finansowanie z UE	2005	10 000,00 rocznie	Budżet gminy Budżet ZMPZ	UMiG Zarząd Związku Międzygminnego Puszcz Zielonka
5. Wykształcenie wśród pracowników praktycznej umiejętności zarządzania projektem	2004	5 000,00	Budżet gminy	UMiG
Miary wykonania projektu				
1. Certyfikaty potwierdzające wykształcenie dwóch pracowników w zakresie pozyskiwania środków z UE 2. Istnieje opracowany plan pozyskiwania środków UE do 2007 roku 3. Ilość pozyskiwanych środków finansowych z UE (w tys. złotych rocznie na mieszkańca) 4. Liczba realizowanych projektów z udziałem finansowania pozabudżetowego 5. Liczba projektów międzygminnych, na których realizację pozyskano fundusze z UE 6. Liczba szkoleń wewnętrznych przeprowadzonych w gminie 7. Liczba projektów gminnych wdrożona i monitorowana przez zespoły poszczególnych wydziałów organizacyjnych urzędu lub jednostek podległych gminie.				

KARTA PROJEKTU 3.2.2.

CEL STRATEGICZNY III		ZINTENSYFIKOWANIE PROMOCJI ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ GMINY ORAZ REALIZACJA NOWOCZESNEGO, PROFESJONALNEGO ZARZĄDZANIA			
Nazwa programu	Dbłość o stały rozwój instytucjonalny			Numer programu	3.2.
Nazwa projektu	Rozbudowa budynku Urzędu Miasta i Gminy przy ul. Poznańskiej			Numer projektu	3.2.2.
Cel realizacji projektu	Umożliwienie mieszkańcom korzystania z właściwej obsługi ze strony administracji samorządowej				
Czas realizacji	2004-2008	Łączny koszt realizacji projektu w zł	1 582 860,00	Jednostka koordynująca	UMiG
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1.Rozbudowa budynku Urzędu Miasta i Gminy przy ul. Poznańskiej		2004-2008	1 582 860,00	Budżet gminy	Wyłoniony z przetargu
Miary wykonania projektu					
1. Parametry techniczne Urzędu Miasta i Gminy 2. Uzyskana nowa powierzchnia biurowa 3. Czas obsługi petenta w UMiG 4. Poziom zadowolenia klientów UMiG					

KARTA PROJEKTU 3.2.3.

CEL STRATEGICZNY III		ZINTENSYFIKOWANIE PROMOCJI ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ GMINY ORAZ REALIZACJA NOWOCZESNEGO PROFESJONALNEGO ZARZĄDZANIA			
Nazwa programu	Dbałość o stały rozwój instytucjonalny			Numer programu	3.2.
Nazwa projektu	Profesjonalnie zarządzana, przejrzysta gmina			Numer projektu	3.2.3.
Cele realizacji projektu	1. Do końca roku 2006 wypracowanie i wdrożenie standardów etycznych i administracyjnych funkcjonowania Urzędu 2. Do roku 2013 zatrudnienie na stanowiskach merytorycznych 100% kadry z wyższym wykształceniem				
Czas realizacji	Zadanie ciągłe	Łączny koszt realizacji projektu w zł	85 000,00	Jednostka koordynująca	Sekretarz Miasta i Gminy Murowana Goślina
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowania	Wykonawca
1. Realizacja Modelu „Przejrzystej Gminy” (standardy etyczne)		2004	5 000,00	Budżet gminy	UMiG
2. Wdrożenie systemu ISO 9001 (standardy administracyjne)		2005 – 2006	50 000,00	Budżet gminy	UMiG
3. Realizacja programu ustawicznego kształcenia kadr gminy		Zadanie ciągłe	30 000,00 rocznie	Budżet gminy	UMiG
Miary wykonania projektu					

1. Opracowany kod etyczny pracownika gminy (uchwała Rady Gminy)
2. Opracowane procedury administracyjne gwarantujące realizację 6 zasad: przejrzystości, przeciwdziałania korupcji, partycypacji społecznej, przewidywalności, fachowości i odpowiedzialności
3. Wdrożone standardy jakości pracy w Urzędzie ISO 9001 (uchwała Rady Gminy)
4. Liczba przeszkolonych pracowników,
5. Liczba pracowników z wyższym wykształceniem
6. Procentowy wskaźnik pracowników z wyższym wykształceniem do ogółu zatrudnionych pracowników
7. Liczba skarg wpływających do Urzędu w związku z przekroczeniem terminu czy niewłaściwą obsługą mieszkańców w porównaniu do roku 2004 (około 10 rocznie)
8. Istnieje system motywacyjny pracowników
9. Wzrost satysfakcji mieszkańców ze sposobu funkcjonowania administracji samorządowej (na podstawie badań panelowych mieszkańców)

KARTA PROJEKTU 3.2.4.

CEL STRATEGICZNY III		ZINTENSYFIKOWANIE PROMOCJI ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ GMINY ORAZ REALIZACJA NOWOCZESNEGO PROFESJONALNEGO ZARZĄDZANIA			
Nazwa programu	Dbłość o stały rozwój instytucjonalny			Numer programu	3.2.
Nazwa projektu	Budżet zadaniowy			Numer projektu	3.2.4.
Cele realizacji projektu	1. Usprawnienie procesu zarządzania finansami 2. Usprawnienie procesu kreowania polityki finansowej				
Czas realizacji	Wdrożeni e: 2 lata, realizacj a: zadanie ciągle	Łączny koszt realizacji projektu w zł	30 000,00	Jednostka koordynują ca	Referat Gospodarki Finansowej
Zadania		Czas realizacji	Koszt realizacji zadania	Źródła finansowani a	Wykona wca
1.Przygotowanie procedury		2004	Zadanie finansowane w ramach prac Urzędu	Budżet gminy	UMiG
2. Wdrożenie programu		2004-2005	30 000,00	Budżet gminy	UMiG
3.Monitoring i weryfikacja		zadanie ciągle	Zadanie finansowane w ramach prac Urzędu	Budżet gminy	UMiG
Miary wykonania projektu					
Wprowadzenie w życie budżetu w układzie zadaniowym					